

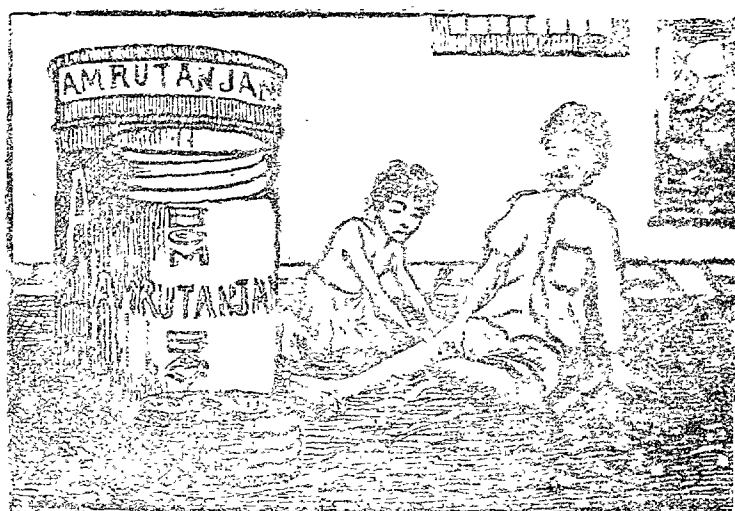
34921

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ర వ ర బ దు ను
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 15 } యెన్ న పట్టణము 1927-వ సం నెవ్వంబరు నెల 13-వ తేది మంగళ వారము } No. 137
నంబరము ౧౫ } శ్రీ వ్రథ వనామనంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ ద్వితీయ } సంచిక ౧౩౭

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిముందు

గొప్పగొప్ప వాతలే శేరివేలం
యెన్ న పట్టణము 1927-వ సం నెవ్వంబరు నెల 13-వ తేది మంగళ వారము } No. 137
నంబరము ౧౫ } శ్రీ వ్రథ వనామనంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ ద్వితీయ } సంచిక ౧౩౭

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొవ్వులకు నంజీవివంతిది.
మంచువాచ చీటి చూచి కొన్ని
మోనము గలగడు.
చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-3 0-10.
డబ్బా 1-3 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖముగా నుండదగినది
అమృతాంజనం డిహా
6, 7 రంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
249, ఫ్రెరిరోడ్డు, భాద్ర, బాంబాయి.

శ్రీ కృష్ణభారతము
గొప్పగొప్ప వాతలే శేరివేలం
యెన్ న పట్టణము 1927-వ సం నెవ్వంబరు నెల 13-వ తేది మంగళ వారము } No. 137
నంబరము ౧౫ } శ్రీ వ్రథ వనామనంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ ద్వితీయ } సంచిక ౧౩౭

కా వ లె ను.
మద్రాసు యూనివర్ సిటీ వారి లోయం సబార్డినేటు
ఇంజనీరింగు పరీక్షయందు కడు తేరివ వారు శేషలై తాలూకా
బోర్డులో క్రింద నుదహరించిన శీతములపైన సబ్ ఓవర్ సీయర్లు
గా పనిచేయుటకు కావలెను. దరఖాస్తులలో తమ వయస్సును
యిదివరలో చేసిన సర్వీసును తెలియపర్చవలెను. యోగ్యతను
గురించిన పత్రములుగాని, సర్టిఫికేట్లుగాని నెవ్వియైన వున్న
యెవల దరఖాస్తుతో కూడ పంపవలెను. దరఖాస్తులు యీ
క్రింద నుదహరించిన వారికి 1927 సెప్టెంబరు 15 తేది లోగా
చేరవలెను.
సబ్ ఓవర్ సీయరు. నెలకు రు 60 + రు 25 ట్రావెలింగు ఆల
వెన్సు (పర్మినెంట్ పోస్టు)
డిటా రు. 45. + రు. 20 ట్రావెలింగు ఆలవెన్సు
(ఆరు నెలలకు తెంపారకీ.)
డి. బ న వ య్య.
(వై సి డెం టు.)
శేషలై తాలూకాబోర్డు అఫీసు.

రోజాపుష్ప లేహ్యము
మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది- కాల
విరేచనమును చక్కగా గలిగించును. రుచికరమయినది- పథ్యము
లేదు. 15 తుల డబ్బి రూ. 0-10-0.
క్షయారిష్ట లేహ్యము
దగ్గు, ఉబ్బసము, కఫము, అల్లి, మొదలగు క్వాస
కోశ సంబంధముగు వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చు
ను. 15 తుల డబ్బి రూ. 1-0-0
వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.
పి.సి.సి. ఆంధ్రులొ, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపి-నెల్లూరుజిల్లా

ముఖ్యప్రకటన
హ్యూనల్ గారి ట్యెల్వోలెమిడిను రెండుభాగములు.
స్వీటీయముప్రణము. రామకృష్ణమిషన్, నేవాశ్రమమువారిచే
గొప్పగొంధములనుండి తీసి వ్రాయబడినది. హోమోపతి రసవా
నశాస్త్రము పలువిధములుగా ననుసరించుచున్నది. లాభ
ములు, రామకృష్ణమిషన్, నేవాశ్రమము, ముత్తిగండ్, ఆల
హోబాదు, వారికే చెందును. నెలకు రు 5/- వి. పి. ఖర్చులు
ప్రత్యేకము. పలయువారు:-
రామకృష్ణమిషన్ నేవాశ్రమము, ఉచిత వైద్యశాల.
ముత్తిగండ్, అలహాబాదు.

ఆయుర్వేదావ స రత్న కరము
శరత్ చిక్చాస్థానము రు. 6
ఆయుర్వేదావ స రత్న కరము రు. 2, భన్మదేశాధిక రు. 1
గొప్పగొప్ప వాతలే శేరివేలం
యెన్ న పట్టణము 1927-వ సం నెవ్వంబరు నెల 13-వ తేది మంగళ వారము } No. 137
నంబరము ౧౫ } శ్రీ వ్రథ వనామనంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ ద్వితీయ } సంచిక ౧౩౭

శాస్త్రాత్మకమైన జ్యోతిషం
భవిష్యత్తును గురించి 6 న్యాయమైన ప్రశ్నలకు బదులు
వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 సంవత్సర
ఫలము వ్రాయుటకు రూ. 5-0-0. వి. పి. ఖర్చులు లేదు.
ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలయును. పర్యవర్తములందు
జయము నొసగు శ్రీ గుబ్బాస్వామివారిని రూ. 2-0-0.
శ్రీ కిషన్ బ్రహ్మణ్య జ్యోతిషకవచనలియరు.
2880 గిగు రు. విశ్రాంతి

పఫ్ కుటుంబిషనులు
బహుళలో వాని కన్నిటికం పైను పుష్కమైనది.
రోజుచేరము మాత్రమే. ప్రసన్నమైన స్వీకృతులకు
నుశ్రము బాధుగకు యివ్వబడును. అన్ని పరి
కరములును, విడిభాగములును కూడ అమ్మ
బడును. జిల్లా నీజంట్లకూడ కావలెను
దెల్ అందు కో (లిమిటెడ్)
1/186 మాంటురోడ్డు, మద్రాసు
WANTED. 493
Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full particulars on 2 annas
stamp. Apply to :- Central Telegraph School,
Nai Sarak, Delhi.

మా త్ర కో శ వ్యా భు లు - ఒ క క్రి త్త చి కి త్త
URESOL (యూరిసాల్)
అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజముగా కుదురును
9 మొదలు 12 కాప్ సల్ఫ్యూ ఉపయోగించిన చాలును
అన్ని మందుల హెచ్చుబండు. యితర దుకాణములందు విక్రయమునకు కొరకును.
ప్రాప్తేక్షకు కావలసినవారి ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.
C. T. HARI & CO., 174 BROADWAY MADRAS. 2128

సాగు

ఒక సప్తమను బాగుగా పండించుటనకు రయితే నేలను అనేకవిధములుగా సాగు చేయుటలను అనగా నేలను గుండును మృదువుగా చేయును కొన్ని సమయముందు నేలను వ్యవసాయదారుల వారు సాగు చేసినయెడల ఎరువు చేయకపోయినను బాగుగా పండించుటకు అవకాశమేర్పడును మొక్కయొక్క జీవితకాలములో ప్రతి రైతు నేలను బాగుగా సాగు చేసియెడల మొక్కను ఆరోగ్యమైన స్వేదా మేర్పడి యింకా ఎక్కువ పండ్లమును ఇచ్చుటకు తగిన అవకాశములు కలవు బాగుగా సాగు చేసినయెడల నేలలో గాలిని స్వేచ్ఛగా ప్రసరింప చేసి నేలను సువృక్షముగా నుంచునట్లు చేయుటయేగాక కలుపు మొక్కలూ కూడా పుష్టిముగా చంపివేసి పంటయొక్క పండ్లమును పుష్టిచేయుచున్న తరుమ మనము నేలను సాగుచేయుటకు పుష్టియగును న గతి వగైరా పనియట్లచే ధూమిని యెక్కువసమయముగా చేయుచున్నాము.

మనదేశములో ముఖ్యముగా సాగుచేయుటకు వుపయోగించు నాగలి, పండ్లకాయలు, నేలనుచదునుచేయుటలను, వివిధములగు యితరపనియట్లను ముందున్నాము. మా గాడిద దేశములలో చదునుచేయుట నూ, మరియు ఎరిసాటుబడుముందు నేలను చదునుచేయుటకుగానూ నూ, కొన్ని పండ్ల పనియట్లను వుపయోగించుటకుగానూ బెక్కు వోట్లగుట సాగుచేయుటకు వుపయోగించు పనియట్లు, యీ ప్రాంతములలో కొన్ని కొన్ని చోట్ల, కొన్ని కొన్ని రకములుగా చిన్న చి, పెద్దవిగా మారుచున్నవి ఎడ్లయొక్క బలిపినిబట్టి కొన్ని వోట్ల పెద్దవిగాను మరికొన్ని వోట్ల చిన్నవిగా నుండును.

ఇంకొందు మొదలగు దేశములలో, హిందూ దేశములలోకంటె, ధూమియొక్క బలిపి ఎక్కువగానుండుచేతను, పుష్టికృషితో జేరిన యింకాపనుల చేయుటకు, నూలి ఎక్కువగుచేతను, వ్యవసాయదారులు ఎక్కువద్రవ్యము ఖర్చుపెట్టెనని యందును అందుచే అక్కడ వ్యవసాయదారులు తనయొక్క వ్యవసాయసంబంధమైన పనుల కనికరముగాను, లాభకరముగాను, జేయుటకుగాను ఎక్కువ శ్రేష్టములైన వ్యవసాయ పనియట్లు వుపయోగించవలసి ఎప్పుడున్నది

ఇనుప నాగళ్లు మొదలగునవి యెట్టి ఎడ్లకడ, ఎట్టి నేలకును, ఎట్టి పనులకును, అనుకూలించు వివిధములైన పనియట్లను మనదేశములోకంటె, వారిదేశములో ఎక్కువగా కనియున్నాదు అపనియట్లు వుపయోగమును తెలిసికొని కావలసి వచ్చునప్పుడు వాని నుపయోగించిన, కృషిమేరు కాలమును, సామర్థ్యముగా ఎక్కువగా సాగుచు చేయుచున్నాదు నవీనపు యువనాగళ్లలో మనదేశమునకు పనికివచ్చు "మన్ నూన్ మేస్" కెందులగు యినుప నాగళ్లను వుపయోగించుటచే కర్రనాగళ్లవలెగాక దున్నిన వో టెద్దియో దున్నని టెద్దియో వారుగ నగుటకు నట్లుచేసి పైకి త్రొక్కివేసిన మట్టికి నూర్చుకొని గాలి బాగుగా సాగునట్లు అడుగుభాగమును పైకి పైభాగము అడుగునకు బాగుగా తిరుగవేసి ధూమిని ఎక్కువ సమయముగా చేయవచ్చును ఇంకా వుత్తరకృషికి అనుకూలించు పనియట్లు అనేకములు గలవు. ఇంకొందు మొదలగు దేశములలో చూస్తూభావమును గనిపెట్టి తగిన యినుప నాగళ్లు వగైరాలలో వ్యవసాయము చేయుటచే పంటలు బాగుగా పండించుటగాక పెట్టుబడికూడా చాలాతక్కువగుచున్నది

మన దేశములోకూడా కొన్ని ప్రదేశములందు కొంతవంది రైతులు ఇనుప నాగళ్లు మొదలగునవి వుపయోగించుటపై శ్రేణులు ఆన్ సోడా సూపర్ ఫాస్ఫేటు మొదలగు రసాయన ఎరువు లుపయోగించుట నూతననీరుతోడు సాగునము లుపయోగించుట మొదలగు వ్యవసాయాభివృద్ధి మార్గములను అవలంబించి కొంత అనుభవమువీరిద పంటలను పండించుచున్నాదు ప్రతి కృషివలదు ఆన ధూమినుండి ఎక్కువ ఆదాయము పొందవలెనన్న పాలమును బాగుగా సాగుచేయు పద్ధతులను, ఎరువులు చేయు పద్ధతులను, తెలుసుకొని వ్యవసాయము చేయవలసియున్నది ఇట్లు సాగుచేయుటలను కలుపు నశించుటయేగాక, నేలయందలి హానికరములగు కీటకాదులుకూడ నశించును

ప్రతిరైతు గవర్న మెంటువారిచే అక్కడక్కడ రైతుల వుపయోగాగ్రామై సాపింపబడిన వ్యవసాయపు ప్రయోగసాగుములకు వెల్లిన అక్కడ జగ్గుకాస్త్రీయసంబంధమైన వ్యవసాయ పుష్టముల గ్రయముగా చూడవచ్చును చిలియన్ శ్రేణులు విజి గుంటూరువారుగూడా కాస్త్రీయసంబంధముగా ఎరువులుచేయుట మొదలగు సంగతులు తెలుపు కొన్ని వ్యవసాయపు పుస్తకములగుండా వుచియుగా కావలసినవారికి పంపుచున్నాడు.

మాటేటి రంగారావు.

శ్రీ శ్రీ కందాడై శ్రీనివాసన్ గారి

చిత్రపట ప్రదర్శనము

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ కందాడై వీరస్వామయ్యగారి జ్ఞాపకము గూర్చి సభవారు వారి జ్ఞాపకముగా నెల్లూరు వాగరాజరావు గారు (వాసిన నటసార్వభౌముని చిత్రపుట నెల్లూరు టవున్ హాల్ లో రాగల బుధవారము 14 తేది సాయంకాలము బ్రహ్మ శ్రీ మహామహాపాధ్యాయ జేదము వెంకటరాయశాస్త్రిల నా రు అగ్ర్యములుగా పోర మహాసభంకూర్చి అందుప్రకటింప నిశ్చయించినారు చిత్రప్రకటన శ్రీశాస్త్రిలవారు చేయగలరు శ్రీమాన్ నేలూరు రామదాసయ్యగారు ఆ కీర్తి యుల కీర్తింగూర్చి యువస్వనింతురు వత్సోదరుడు ఉపస్వనింతురు కొన్ని నాటకభాగములు ప్రదర్శించరు మొమోరియల్ కమిటీ సభ్యులు.

అఖిలభారత స్థానిక సంస్థామండలి

రాష్ట్రీయ, జిల్లా సంస్థ లుండవలెను

రాబోవు ఆంధ్రసభ్యుల ఆహ్వానసంఘమునకు విజ్ఞప్తి 1925 వ సం॥రమున కాన్ పూరు కాంగ్రెసు జరుగునపుడు అఖిలభారత స్థానిక సంస్థామండలి కాన్ పూరు జరిగిరి. అందు అఖిలభారత సంస్థామండలి ఆవనది నొకదానిని స్థాపించి దీనికి బి ఎన్ శర్మగారు (మిన్నపూరు) అగ్ర్యములు గను ఎన్ ఎన్ పరంజిగారు (పూనా) కార్యదర్శి శోశాధిపతి గనుయెటూ పూనాలో కేపర్ ఆఫీసులోనే ఆఫీసును పెట్టి ప్రచారము గావించుచుండిరి 1926 వ సం॥రమున మరల మహాసభను జరుగలేదు ఈ వత్సరము మదరాసు కాంగ్రెసు తోపాటు జరుపుటకు నిశ్చయమై యున్నట్లు తెలియుచున్నది.

ఈ మండలిని సక్రమముగ వృద్ధిబొందించి ఎండమావుల వలెనుండు రాష్ట్రీయ, జిల్లా సంఘములు స్థాపించినట్లు ఆందోళన చేయుట ఆ త్వరమై యున్నది

ఆంధ్రరాష్ట్రీయలో రాష్ట్రీయసంఘటికి నొక సభను జరుపవలెనని చెనుక శ్రీ ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య గారు కృషిపలిపిరి కాని అగ్రసంఘాధికారి ఆంధ్రయోగ్యమునకు రాతేను అంతలో వారికి అనారోగ్యము సంభవించుటయు నేటికిని వారికిను దేశసేవచేయుటకు భగవానుడు సంఘాధ్యక్షులైన స్వస్థ నొసంగకపోవుట చాల విచారకరము వీరి కత్వరలో ఆరోగ్యాభివృద్ధి కలుగుటకు భగవానుని ప్రార్థించుచున్నాను

ఈ వత్సరము అక్టోబరులో ఆనంతపురమున కూడనున్న ఆంధ్రసభతోపాటుగ ఆంధ్రదేశములోని లోక తోబుట్టుకన్నిటికి నొక మహాసభను గావించవలసినదిగ ఆహ్వానసంఘమువారికి చునవి చేసుకొనుచున్నాను

శనివారపు సుబ్బారావు

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాల్పబడిన వీటర్నగారు

సెప్టెంబరు 9— విజయనగరపుర శ్రీదియ్యోగిచే కాల్పబడిన వీటర్నగారి నిటను వైద్యాలయమునకు తీసుకొని వచ్చిరి నేటి ప్రాతః కాలము చికిత్స చేయుచుండగా పిట్యురొర గారు మరణించిరి వీరికి మూడుండు తిరియ్యుండెను అందు నొకటి జబ్బయందు ఒకటి తొడ ప్రక్కను ఒకటి ప్రక్కనుండి గుండెలోనికిని దూసికొనిపోయియుండెను వీరి మృతదేహమును సమాధి గావించబడెను

గణపతి

ఈ వత్సరము గణపతి నవరాత్రి మహోత్సవములో ముఖ్యముగ గవర్న మెంటు బ్రయినింగు విద్యార్థి సమాజమును కేంద్రీకరించుచున్నది ప్రతిదినము సాయంకాలము ధర్మోపన్యాసములు రాత్రి హరికథలు జరిపిరి శ్రీయుతులు పండిత మారేప్ప రామచంద్రశాస్త్రి విక్రమజేపర్క మల్లిమడుగుల శోదండరామస్వామిగార్లు మొదలగువారుగ వ్యాసముగావించిరి హరి కథ చెప్పుటయందు శ్రీయుత దూర్వానుల కామేశ్వరరావుగారు గ్రామస్థుల ప్రశంసలకు పాత్రులైరి ఈ సమాజమువారు నిన్నటి దినము సుమారు 1500 మందినిదిలకు అన్న దానముకూడ గావించిరి. ప్రతివత్సరము నీ సమాజమునకు యాజమాన్యము వహించి యాయుత్సవమును జయప్రదముగ జరిగించుచున్న శ్రీయుత ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహం బి. ఏ. బి. ఎన్ గారికిని ఈ వత్సరమున నవ

రాత్రి మహోత్సవము జయప్రదముగ నెరవేరునట్లు మిక్కిలి శ్రమగొనిన శ్రీయుత చెలికాని సత్యనారాయణగారిని వీరికి చేదోడుగ మెలగిన రాచకొండ వెంకటనరసింహయ్యగారిని ముల ప్రశంసింపవలసియున్నది

నగరాభివృద్ధి

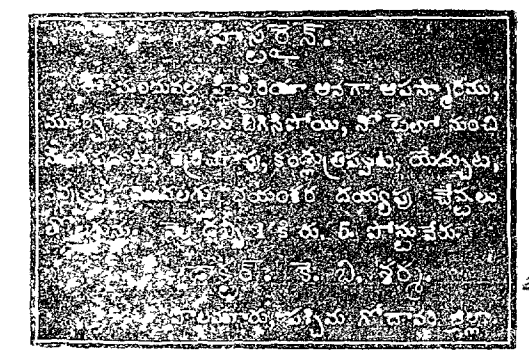
నగరమున వాల్తేరు ప్రక్కను టౌన్ నెట్టును నిర్మింప యత్నించు చున్నట్లులవార్తలు చెలరేగుచున్నవి గ్రామము లొక దియేటరును, కాకినాడ కృష్ణా నీనిమానారొక ప్రత్యేక దియేటరును నియమింప నేర్పాట్లు సాగుచున్నవి కలకత్తానుండి మదక్ ధియేటరుకూడ నచిరకాలమున నిట స్థాపింపబడునని యాధిగ తెలియవచ్చుచున్నది

హిందీ ప్రచారము

విజయనగరమునుండి శ్రీయుత జయంతి సుబ్బారావు గారు ఇట కరుడెంచి ఇట నొక పాఠశాలను స్థాపించి హిందీ నేర్పుచున్నాడు ఆచారకాలమున పెక్కురు హిందీ విద్యార్థులు చేరగలరని యూహించుచున్నాము

బల్లారి వార్తలు

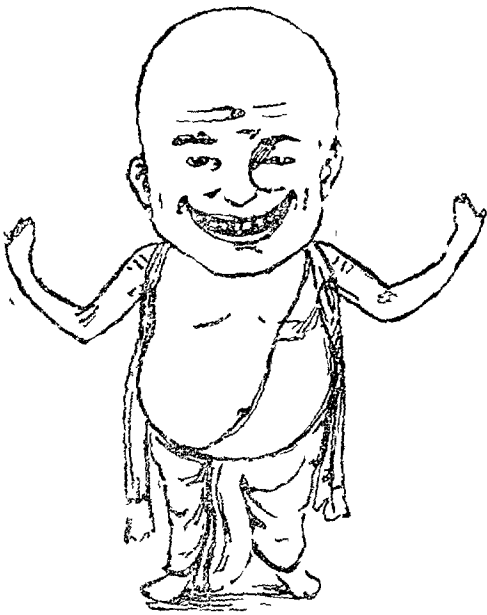
గత పత్రవారమునాకు (8-9-27), ఈ ఊరిలో 1 వ వార్డుయొక్క పురపాలక సంఘపు ఎన్నికలు జరిగినవి రెండు స్థానములు కాలీపడియుండినవి సమూహ్యత్యుడైన శ్రీయుత నగరూరు నారాయణరావుగారి స్థానముకూడ కాలీపడిన రెంటితో నొకటి ఈ రెండు స్థానములకుగాను పదిమంది అభ్యర్థులు నిలిచిరి శ్రీయుత నారాయణరావుగారును, మహబూబ్ బుఖానుగారును ఎన్నుకొనబడిరి నారాయణరావుగారికి, 254 ఓట్లు వచ్చినవి మహబూబుఖానుగారికి, 214 ఓట్లు వచ్చినవి మిగతవారికి 3 ఓట్లు మొదలగుకొని 195 ఓట్లవరకు లభించినవి నారాయణరావుగారు చేతముగా నాల్గుసంవత్సరములగాయతు, చేసినపని చాల ప్రశంసనీయుమని పలువుర యక్ ప్రాయము వారి కాలములోకే, ఈ యూరికి, నీటివనతులు ఎత్తికొనుటలు, ఉన్నతపాఠశాలాభవము లభించినవి (స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఓటుజేయుడు

చెన్న పురి మునిసిపలు ఎన్నిక

సెప్టెంబరు 17 తేది ఎన్నిక ఈ వత్సరము జరుగనున్న మునిసిపలు ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా ఈ దిగువవారు చిలిచిరి. డా॥ యు. ఎల్. నారాయణరావుగారు పార్కుటపును (డివిజను 15) శ్రీ॥ డి. రాఘవేంద్రరావుగారు చూళయి (డివిజను 17) డా॥ వి. రామకామతుగారు పరసవాకం (డివిజను 18) మాఫీమహమ్మదుగారు నేపేరి (డివిజను 19)

తోయోమాలు

(ఆంధ్ర సత్రికకు ప్రత్యేకం)

అవమానం

మేజిస్ట్రేటు— కోర్టుపట్ల నీవు అవమానం కనపరచున్నావు

సాక్షి— లేదండి అది బయటికి రాగండా దాచుకుంటున్నానండి

చిత్రపటం

చిత్రకారుడు— నేను వ్రాసిన పటాల్లోకల్లా ఇది మంచిది

సంపాదకుడు— పోనీలే దిగులుపడబోతు.

రొట్టె

ఒకడు— రొట్టె యింతచిన్నదిపెట్టా రేమండి? హోటలువాడు— ఘరవాలేదు లేండి తినేటప్పటికి చాలాకేపు పడుతుంది

వేలం

వేలాంపాటజరుగుతుంటే, ఒక్కడే పాటలేటి తడవ తడవకు ఎక్కువకేస్తుండేను

వేలంవాడు— ఏమిటయ్యా పోటీలేకపోయానా నీవు ఒక్కడవే పాటకెందుతా వెండుకయ్యా?

కొనేవాడు— ఈనాడును ఎంతఫీరు అయినా పెట్టి కొనమని ఇద్దరు నన్ను పంపించారు వీళ్లలో ఏవరికి పోతుందో అని చూస్తున్నాను.

నాలిక

భార్య— కొందరికి కళ్లున్నా చూడలేదు చెవులున్నా వివలేదు.

భర్త— నీవుమాత్రం నాలిక ఉన్నందున, వాగుతునే ఉంటావు.

విమానాలు

ఒకడు— విమానాలమరించి, మీ ఆభిప్రాయమేమిటి?

ప్రభువ్యవస్థాపక— విమానాలమీద వెళ్లేవాళ్లందరికీ, సన్మానాలు పొచ్చవుతున్నవి ఇక మనోబ గడ్డ

గది

ఒకడు— నా అద్దెఇంటికి సరిపోయే సామానులేవ్వు కోవాలే వంటసామాను, పడకగదిసామాను, హిందీకే గదికి కావలసినసామాను, ముచ్చందపోటికి కావలసినసామాను, ఒక సంగీతపుటై, ఒక గ్రామఫోను ఇవన్నీ సంపాదించాలే ఇంకొకడు— ఇంటికి ఎన్నిగదు లేమిటి? ఒకడు— ఒక్కటే

పెద్దమనిషి

పెద్దమనిషి— చొక్కాలు కుట్టినందుకు డబ్బు అడగలేదే?

దర్జీవాడు— పెద్దమనుష్యులను అట్లా అడగమండి

పెద్దమనిషి— డబ్బు ఇయ్యకపోతే ఏం చేస్తావు?

దర్జీవాడు— అట్లాంటివాళ్లు పెద్దమనుష్యులు కారని

కొని, డబ్బు అడుగుతాం.

కొండ

గ్రామముడు— ఆ కొండపుట్టి నాలుగువేల మూడేళ్లు అయిందండి.

బాటసారి— అంతసరిగా ఎట్లా చెప్పగలిగావు?

గ్రామముడు— అప్పుడు ఒక ఉద్యోగముడువచ్చి, కొండ పుట్టి నాలుగువేల ఏళ్లు అయిందన్నాడు. ఆయనవచ్చి యిప్పటికి మూడు ఏళ్లు గడచినయి.

తెలివి

ఒకడు— మీపిల్ల తెలివిగలదేనా? తండ్రి— తెలివిగలది కాకపోతే, వాళ్ల అమ్మచెప్పే సంగతులను ఎట్లా గ్రహిస్తుంది?

నిష్ఠ

హోటల్లోకివడు— ఆయ్యా, హోటలును నిష్ఠంతుకొంది లేవండి

పెద్దమనిషి— అదిసరేగాని, ఇప్పుడే నిద్రలేస్తే అద్దెలో ఏమాత్రం తగ్గిస్తావు?

శత్రువులు

వైద్యుడు— లోకంలో, వైద్యులకు ఎందరో శత్రువులవుతారు

ఒకడు— ఆయ్యా, పరలోకంలో ఇంకా ఎక్కువకంటే ఉంటారండి

భాష

ఒకడు— ప్రపంచంలో ఆందమా ఒక్కభాష మాట్లాడేదాకా, శాంతిమదరగు

ఇంకొకడు— ఆభాష ఏదోనిగ్లయించడానికి గొప్ప యాదం జరగాలిసి వస్తుంది

దోసకాయ

ఒకడు— ఈపూర్ణ దోసకాయలు ఇంత ప్రియమేమియ్యా? మాపూర్ణ బస్తా పానలాకిస్తారు కూరగాయలవాడు— ఆయ్యా, కొన్నిచోట్ల ఊరికేనే దోరుకుతేవండి తమరు అక్కడకు పొండి

సారాయి

ఒకడు— సారాయి బోరు కక్కువ అయిందన్నాడు ఇకమీద ఖర్చు తగ్గకుండుమకుంటారు

ఇంకొకడు— లగ్గురు, నేను ఇకమీద రెండింతలు తాగుతాను

ఉపవాసం

ఎల్లమ్మ— ఈచీరె ఎంతోబాగుంగమ్మా వెల ఎంతమ్మా? పుల్లమ్మ— మూడు ఉపవాసాల, డబ్బు దెబ్బలు

ఇల్లు

మొరటిపిల్ల వాడు— మా ఇంటిమీద పేడవేస్తారని, మానాన్న చెప్పాడు

రెండోపిల్ల వాడు— మా ఇంటిని తాకట్టుపెట్టతారని, మానాన్న చెప్పాడు

ఉపాయం

ఒకడు— ఈపూటకుళ్ల మ్యానేజరుతో ఎంతమంచిగా ఉన్నా, నాకడుపు మాదుమ్మానే ఉన్నాడు నీకుమాత్రం అన్నీ మంచివిపెడతాడు కారణమేమిటి?

ఇంకొకడు— నేడ వంటవాడితో మంచిగా ఉంటాను

భిక్ష

దొంగ— ఆయ్యా, నాకువేసేకిక్కు మా బుతువు మొదలుపెట్టుతుందండి కన్నా మించకుండా చూడండి

మేజిస్ట్రేటు— ఎందుకని?

దొంగ— ఆయ్యా, ఆపివట్టట మాటునండి నాలుగు డబ్బులు దొరుకుతయి

పోట్లాట

ఒకడు— పోట్లాట ప్రారంభమవుతుంది ఒక సోదా ఇయ్య

అంగడివాడు— ఇదుగో పుచ్చుకొండి

ఒకడు— పోట్లాట మొదలుపెట్టానుగాని, ఇంకో సోదా ఇయ్య

అంగడివాడు— ఇదిగో పుచ్చుకొండి అయితే, దేని కోసం పోట్లాట? ఎవరితో మీరు పోట్లాడేది?

ఒకడు— నీతోనే సోదాను నావద్ద డబ్బులేదు

మోటారు

ఒకడు— నేను యీమధ్య మోటారుబండి చాకగా కొన్నాను అది బాగాపనిచేయడంలేదు

ఇంకొకడు— దానిలో ఏలోపంపుంది?

ఒకడు— మోటారులో అన్నిభాగాలు మోగుతున్నవంటి ఊదే తిత్తిమాత్రం మోగదు

తెన్నిను

ఎల్లయ్య తెన్నికలో ప్రసిద్ధికెక్కిన వయస్సు ముద్రపడంచేత అటచాలించెను,

క్లబ్బు కార్యదర్శి— ఇక మీవ్లు మా క్లబ్బుకు ఏంప్రయోజనంలేదు కాబోలు.

ఎల్లయ్య— ప్రయోజనంలేకే? ఇకనుంచి, అంతెరుగా పనిచేస్తుంటాను.

చీట్లు

ఎల్లమ్మ— మీఆయన డబ్బు పెట్టి చీట్లాడుతారా? పుల్లమ్మ— ఆయనఆడడు ఆయనతో ఆడేవాళ్లుడబ్బు పెట్టి ఆడుతారట

యుద్ధం

ఒకడు— చీనాలో మల్ల యుద్ధం జరిగిందని తెలుస్తుంది.

ఇంకొకడు— ఎవరికయినా చెబుతారేమిట?

లావు

ఒకడు— లావుతగ్గడానికై నాభార్య పటకాపెట్టుకుంటున్నది.

ఇంకొకడు— ఏనుయినా లాభం కలిగిందా?

ఒకడు— పటకా అరిగిపోతున్నది

టయిము

ఒకడు— మార్కెట్ అంగడి ఇదేనా? గుమాస్తా— అవును

ఒకడు— టయిము ఎంతఅయిందో చెప్పండి

గుమాస్తా— ఇక్కడ టయిం చెప్పడానికి కూర్చోలేదు

ఒకడు— గడియారం నాదేనయ్యా మొన్ననే మీదగ్గర కదవపెట్టాను

చొక్కా

ఒకడు— నేను ౩ దుగుకొన్న చొక్కా మారుకూపాయిలయింది

ఇంకొకడు— నేను నమ్మక ఒకడు— నమ్మకపోతే, మేజిస్ట్రేటు పంపించిన సమ్మను చూపిస్తా, చూడు

అబద్ధం

ఒకడు— నాపెన్దానికి, దాచకండా అన్నీ చెప్పతాను. ఇంకొకడు— అన్నీ అంతే, అబద్ధాలమాడా చెప్పతానా ఏమిట?

ఒకడు— అన్నీ చెప్పతానని, మందే చెప్పాగా?

చెబ్బ

మేజిస్ట్రేటు— అంత గర్వంగా ఉన్నవాడు, నిన్ను కొట్టాడంటే నమ్మడానికి ఏమిగాతేరు

పెర్యడి— ఆయ్యా, నన్ను కొట్టమందు, మద్దయి బలంగానే ఉన్నాడండి

ఈడు

మేజిస్ట్రేటు— నిన్ను ఎప్పుడో మాచినట్టుగా వున్నానే. మద్దయి— మనయిద్దరం ఒకరినాడు పిల్లవాళ్లు మండి

మేజిస్ట్రేటు— నోరమయ్య

మద్దయి— అవునండి ఇప్పుడు మీకు ఏభయినంతవరాలు నాకూ ఏభయినంతవరాలు

పిడేలు

కోగి— ఆయ్యా, ఈచెయ్యి నయమయితే, పిడేలు వాయింగలవా అండి?

డాక్టరు— తప్పగలగా వాయింకలవు

కోగి— ట్రైమే ఇదివరకు నేను ఎన్నడూ వాయింక లేదు లేండి

కలరాకు

తిమోఘమైన మందు

విషాచినివారికో

గత యిరువది సంవత్సరముల నుండియు అనేక క్రామాలను రక్షించి ఖ్యాతిపొందియున్నది. గిరి యింటను ప్రతిమనుష్యుని వద్దనున్నా కాలములో ముఖ్యముగ వుంచుకొనవలెను. కలరా విరేచనములకేగాక జగటు నెత్తురు అజీర్ణ విరేచనములకును వుపయోగించును. వెల రు 1-2-0 డబ్బ రు 12-0-0 ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ప. కె. ప. సి. ఆయుర్వేద నిలయం బెజవాడ.

నీలుని గ్రహ సత్యాగ్రహము

మహాత్ముని సలహా

వాలంటీరులకు మహాత్మునికు జరిగిన సంభాషణ వివరములు

ఓం విగ్రహ సత్యాగ్రహ మొనర్చుచిన వాలంటీర్లు గత మంగళ వారమునందు గాంధీమహాత్ముని సంపర్కమైన పురు, వారలం జరిగినసంభాషణ వివరముగ యాదింపవలసినది. మునున్నా మహాత్మునితో విలేజిరి మాత్రము ఆసభకు రానిచ్చుట ఆతడు నోట్సుగ్రామకొకను కమ్మట దాని గాంధీమహాత్ముని పరిశీలించి ప్రకటించి ఆసభ నీయగ హింసాపాత్రకల శరీరము ప్రకటించబడెను

తమిళనాడు వాలంటీరు దళమునందు 20 మంది లిలుని గ్రహము నిర్మాణము జేయు తెలపుతో ఆంధ్రాన సుపు మున్నవారు మంగళవారము మహాత్ముని గాంధీగారిని కలసి కొని ఒకగంటకాలము ముచ్చటించిరి ఆనాడు సంభాషణ ముగియించున నురువాగుగూడ మాట్లాడిరి

జి కొంఠయిగారు తా నియమలనాయకుడ నని తెప్పుకొనిరి తా నియమములలోని యిచ్చిందియు తెలియజేయుచు గారు యిచ్చింది విధిమందు భయము కలసి తాను యిచ్చింది కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి యగుటచే మధ్య పక్షి వారికి సలహా యిచ్చి సహాయము జేయుటనందుకు ఇచ్చి తాను జోక్యము జరిగిండుకొనినది తాను ప్రమాదము కొనసాగియు జేయునకు జరిగినదయ్యును కాదనియు తెప్పిరి.

ఒకరిద్దరికి 2 సం॥ కరికాత్తుగూడ విధించి యుండిరి గదా అని మహాత్ముని డిక్షను అవునని చెప్పి తాముజోక్యము జరిగిండుకొన్నదివలె జిక్షు తిగింపని కొంఠయి గారనిరి

కొంఠయిగారు-ఇప్పుటికి 27 వరు జేయునకుబోయిరి అందు ఇరువురు ప్రస్తావించిన మహాత్మునికత్తి పుచ్చుకొని సత్యాగ్రహ మొనర్చినవారై మొత్తము 200 మంది గలరు పెక్కుమంది ముగ్గుర రావచ్చును జిల్లానుండి వచ్చిన వారే

మహాత్ముని-ఓం విగ్రహము పడగొట్టబడెనని యెవరి యిద్దరము జిల్లానుండి సోమ నాజు శ్రీనివాస ఈ వరదనుగార్లు యందుకు వాద్యులు

మహాత్ముని- ముగ్గుర సత్యాగ్రహము వివలమయిన యిట్లునా?

ముగ్గుర అయిదశాన సత్యాగ్రహము

“అది వివలము కాదేదు” అని ఒక వాలంటీరు అరచెను “మేము వీరులలో కత్తి పుచ్చుకొని విచ్చలవిడిగ తిరిగితిమి మమ్ము అరెప్ప జేయలేదు ఆరీతిగ జయప్రదముగ ఆయుధాసనమున నిరసించితిమి”

మహాత్ముని నవ్వుపట్టజాలకపోయెను అది విజయముగ నెంచి బ్రాంతిచెందరాదనిరి మహాత్మునిని రెండు కత్తి లని ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొని మీకు ప్రజలములేదని యెరింగి మమ్ముగూర్చి విపులముగ ప్రకటించుట యిట్లులేక విడిచిపెట్టిరి అంతేకాని మమ్ము అరెప్ప చెయ్యవలసినమాత్రమున శిక్షితి మనుకొనరాదు ప్రభుత్వమువారు ఆయుధాసనము తీసివేసి ప్రతి భారతీయుడు అరెప్ప చెబునట్లు కాసాగరముగనిన నొక మారు గెప్పినట్లుగను కాని అది యెన్నటికి జరుగలేదని స్వరాజ్యప్రభుత్వము వచ్చినను ఆయుధాసనము వేసిది, పనిజరుగదు ఏదోయొక సగ్గమునటిరాసన ముండవలెను అందుచే ముగ్గురసత్యాగ్రహము వివలమయినదియే మీరు నవ్వువలెనని గోరుచున్నాను ఇకముందు మనము బలవనలెనన్న యిప్పటి ఓరిమిని గుర్తించుమందలయే మంచిది” అని మహాత్ముని జెప్పెను

పిమ్మట మహాత్ముని ఒకరిద్దరు వాలంటీరులకు కొన్ని ప్రశ్నలనే సత్యాగ్రహముగూర్చి వారి కెంతవరకు తెలియునో తెలిసికొనగోరెను పిమ్మట యిట్లుచెను “అందుచేతనే సత్యాగ్రహ నిర్వహణము జేయమని గోరితిని “యండు ఇండియా” లో కేరళియ యగ్గ సమ మీరు నేర్చుకొనినగాని మీరు సత్యాగ్రహోద్యమమునందు జయమొందనెరరు సత్యాగ్రహముయొక్క సత్యభావమునకు మీరంకితమయిపోయిన యెడల నేను మీ యుండెనందును భారతదేశమంతయు హింస ముందును.

ప్రజాసంఘములు ఉద్యమము

“ఒక ముఖ్యవిషయమును మీరసందర్శనమున చలువల నియున్నది” అని మహాత్మునిచెను “ప్రజాసంఘములు ప్ర

శ్చేకసంఘము మీరు దానిజూపుననియు, అది ప్రస్తుతసమయమున సత్యాగ్రహమునందు చేరవలయు మీరు ఆశపడరాదు”

“కాంగ్రెసుసంఘములుకూడానా?” అని ఒకడు అందుతో నడిగిరి

“ప్రస్తుతమువికూడెను” అని గాంధీగారు ఘట్టిగ జెప్పిరి “ఎందుకొ జెప్పెనను కాంగ్రెసు ప్రస్తుతము గొప్ప కష్టకార్యమును నాధింపవచ్చుది ఈ పాక్షికోద్యమమునందు పాల్గొనజాలరు పాక్షికోద్యమములనగ సాంఘిక పక్షపాతములకు సంబంధించినవిగావు అట్టిది వారియందు పాల్గొనవలయు మహాత్మునియుగ నుండును కాంగ్రెసుకుకొంత గౌరవముగలదు దానితో లోయరారు కావున మీరు యువకులు కాంగ్రెసుగారి యింత ప్రచారసంఘముగాని వెంటనే విడిచి మీ ఉద్యమబాధ్యతను నిర్వహించున మీరు ఆశపడవలయును అనిచిది

చిరాల వేరాల సత్యాగ్రహము

“చిరాల వేరాల ఆంధ్రాన మీరెరిగియేయుండును నా కా ఉద్యమముయెడల సానుభూతియుండెను గానిగూర్చి యెక్కువకు తెలిసికొనుమండెడివాడెను దానియందు దెప్పిన గౌరవమునుబట్టి ఆనోటికొనోయి పెద్ద బారంగసభయందు ప్రవర్ణించితిమిగూడెను ఇప్పుడులేకపోయినను అప్పుడోనాడు కాంగ్రెసునందు చెక్కునకు బకి యుండెడిది కాంగ్రెసు యిట్లు జేయవలెనన్న నో అట్లుజేసి తీరెడిది ప్రతిపక్షిలాదము లేనేలేదు అట్టి రోజులలోగూడ నేను చిరాలవాస్తవ్యుల యిట్లుజెప్పితిని “మీయుద్యమ బాధ్యతను కాంగ్రెసువారు నిర్వహించుచున్నట్లుగను కాంగ్రెసువారు తామే ద్యమముగ కాననికొరమును ప్రారంభించెదరు ఇరవలకై ప్రారంభించబడిన ఉద్యమము లెంత ఉత్సాహమున కాంగ్రెసు వారు దానివాస్తవతను నిర్వహించు ఆయుధ్యమును జనుప్రయమైన యెడల యా గౌరవము కాంగ్రెసునకు చక్కను కాని విధల మైన యెడల ఆ యనమానము” మాత్రము కాంగ్రెసు కంటి గట్టరాదు”

మహాత్ముని పిమ్మట దక్షిణాఫ్రికాయందు తాను సాగించిన సత్యాగ్రహోద్యమ పరిశ్రమలనుక ఉదాహరించెను

దక్షిణాఫ్రికాలో బ్రిటిషు ఇండియను అసోసియేషను నకు నేను కార్యదర్శిని వినుననేపప్పుడు ప్రారంభించిన సత్యాగ్రహోద్యమ బాధ్యతను మాసంఘమున కంటగట్టలేదు ఆసంఘమునందు అనేకతరగతుల మధ్యయుగలరు నాయుద్యమమునందు ఆసంఘమునకుగూడ ప్రవేశపెట్టినయెడల ఉద్యమము ఒక వేళ ఎడలమెయ్యుండెననో, ఆయనమానము ఆసంఘమునకు తటస్థమయి అందువలన నీసంఘము గౌరవముచక్క శిలముగానుచ్చును ఈకారణములచే సత్యాగ్రహోద్యమసంఘమునకునే తో ప్రశ్నేకముగ నొకసంఘము నేర్పరచితిమి ఆయుధ్యమును జయప్రదమయిన తరవాత ఆగౌరవము బ్రిటిషు ఇండియను అసోసియేషనుకు దక్కును దక్షిణాఫ్రికాలో యెక్కువకష్టమును భేషండ్ సత్యాగ్రహోద్యమమును నిర్వహింపగల్గుట కిది యేకారణము నే నాసమయమున బ్రిటిషు ఇండియను అసోసియేషను గూడ ఉద్యమములోనికి లాగినయెడల సంఘము భిన్నమయ్యెడిది ఉద్యమముగూడ భగ్నుమయ్యెడిది నే నీమహాత్మా పడవిని గొల్పోయియుండెడివాడెను (నవ్వు)

కనుక మీయంతటమీకే కాంగ్రెసువారు యాయుద్యమమునందు జోక్యముకలిగించుకొనరాదని కోరవలెను ఈ ఉద్యమమున మాజుబలములను ప్రదర్శించెదము మేము విజయమునొందినయెడల ఆగౌరవముమీది అవకాశము సంభవించినయెడల మేమెఱుంగుము” అనిచెప్పవలెను సత్యమూర్తిగారిని నేటిఉదయమే కలసికొని మాట్లాడితిని వ్రస్తుతనతిలో కాంగ్రెసువారు యా ఉద్యమమును స్వీకరింపజాలరు ఈ ఉద్యమము గూర్చి అందలిమనుష్యులనుగూర్చి బాగుగానాలోచించవలెను అనాలోచితముగ నిర్వహణల సర్వమును కాంగ్రెసుకీర్తికి కళంకమావడింపగూడదు మీరు మీ క్షేమస్వార్థములను పట్టువలరు రజపుచేసినపిమ్మట కాంగ్రెసు తప్పక మీకు బాసటయై నిలిచి చేయూత నొసంగలరు కాంగ్రెసప్పుడెట్లు చేయనియెడల వారివై ఖిరిని బండింప నే నేమాత్రమును వెనుదీయను మీరు విశుద్ధాంతరాత్ములై నిర్విఘనమున నాతో కొంతమంది యిట్లు చెప్పిరి

“ఓహో! మహాత్ముని కిశ్వసంగతి మీకు బాగా తెలియదు వారికి యింకొక జీవనోపాధి లేదు అందుచే నేదోవిధముగ పాట్లపోసికొనుట కట్లు చేయుచున్నార” ఇట్లనినది యెవరిని ఊహింప ప్రయత్నింపకుడు వారిపై నాగ్రహము చెందకుడు మీ ప్రవర్తనలన వారి అపవాదమును నిరాధారములని రుజువు జేయుడు”

ఈసమయమున సత్యాగ్రహ మొనర్చినకాంతి నైనికులల నిరువురు యువకులు తెనువర్షకు విచారముచెలుపుటచే మేజిస్ట్రేటు కరుణించి జరిమానాలతో వారిని విడిచిపెట్టెనని ఒకచిట్ట మహాత్మునికిచ్చిరి

“వారు బూటకపు వలంటీరులు” అని అచ్చటనున్న రిలో నొకరు బిగ్గరగపలికిరి

“మీలోనందరు పరిపూర్ణులరు సత్యాగ్రహమున నే నెడమరు తెలపలేదు కొంతమందితో సత్యాగ్రహస్వభావము ఇక మంతయు నుండదు అందుచే నెవరోయిరువురు క్షమాప కోరికని నేనేమాత్రము దిగులుచెందలేదు వారు నిజముగ బుటకపువలంటీరులే అయియున్నయెడల మీరిందునుగూర్చి విచారపడ నక్కరలేదు”

కొళ్లండ్ల గారు — ఒక విషయమునుగూర్చి మాత్రమే మీరు మాసంఘమును తీర్చవలెను. కాంగ్రెసువారు యాయుద్యమమును ఆమోదించుటలేదని ప్రజలను ప్రభుత్వమువారికి తెలిసినదనుకొనును అప్పుడు తప్పక యా యువకులకు చాకతిములైన శిక్షలను విధించెదరు ప్రజల సానుభూతిగూడ తపోవును కాంగ్రెసువారు యేమాత్రము సహాయముజేయకుం ఆధికారిలవారికి ఎవలివేయుట కాంగ్రెసు గౌరవమునకు రమాత్రమును తగియుండదు అందుచేతనే కాంగ్రెసు కార్యదర్శి నే నీయుద్యమములోన ప్రవేశించితిని

మహాత్ముని — ఇట్టి సందర్భములందు ఏ ఆప్రకారా నేనేమిచేతిలో యి వరకే దృఢియింటిని

కొళ్లండ్ల — కాంగ్రెసువారు యా ఉద్యమమున నామోదించలేదని తెలియగ నే యాయువకుల నందరిని కార గారమునందుంచెదను

మహాత్ముని — అంతమాత్రమున ప్రమాదములేదు కొళ్లండ్ల-అంతేకాని ప్రజలపై ప్రయోజనముకూడ, వీరి కట్టి తోడ్పాటును కుగము

మహాత్ముని — అందుచేతనే మీరు యిరవలపై నాచూపడకుండ స్వయంసహాయముగ నొనగ్గుచున్నా నాయుద్దేశము మనము విజయము నొందువరకు కాంగ్రెసుపేరు నుపయోగించుకొనగూడదు ఇందుకు మనపరిపాలకుల పరిశ్రమండి ఒక యుదాహరణగా కొనడు ఈడు ఇండియా కంటెనీ మొదలైతి యుప్రభుత్వమువారిది కాదు కంటెనీవారు మొదల స్వతంత్రముగవచ్చి యాదేశమును వశపరచుకొనిరి పిమ్మట బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు సంక్రమించుకొనిరి అదేవిధముగా మనవిపుడు మన స్వంతబాధ్యతపైని యా ఉద్యమమును ప్రారంభించవలెను

నిజమయిన సత్యాగ్రహము

నిజమయిన సత్యాగ్రహ తొందరపడి యేపనియుచెయ్యదు ముందు అగ్ని సాధనము లుపయోగించి వానివలన ఎర్రము కలుగనపుడే సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించును అప్పుడే అది సాత్వికనిశోధ మనబడును అవిధముగ మీరిదివరకన్ని సాధనముల నుపయోగించి ప్రయత్నించి యుండనియెడల మీరి యుద్యమమును దాతాత్మికముగ నిలిపియుండుట మంచిది

ఇట్లొనర్చుటవలన ప్రభాభిప్రాయము మీవైపు మరల్చుకొనటకు సావకాశమేర్పడును అప్పుడు మీరు నిజమగు సత్యాగ్రహముగ గు ఆవిగ్రహము నడచుటండి తొలగించుటకు తమకుచితమని తోచిన సాధనములను నుపయోగించియీమామలక ప్రజల కివకాశ మొసంగవలెను

అటుపమ్మట ప్రభుత్వమువారేమయిన నిర్వ తీసికొండలేమో నా లేమియు నొనర్చునయెడల సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించవచ్చును మీ రిప్పుడేమి చేయవలయునో తెలుపవలసినదని మీరు కోరినయెడల చెప్పెదను ఇందు నేనుమాచించిన మరకలను సంతృప్తిపరచినయెడల మీయుద్యమము స్వాయమయినదే మీపై నాకు చాల యభిమానముకలదు ఏదో కాకతానీయుముగ నే నీవిషయమును ప్రతికరింప దదివి వెంటనే నా కుచితమని తోచిన విషయములను యింకొందెయిలో వ్రాసితిని మమ్ముగలసి మీ తో సంభాషించిన తరువాత నాచేత నయినంతవరకు యింకను మీకు సహాయముజేయవలెనని అభిలాష ఒడచుచున్నది కాని నేనట్లుజేయుటకు పూర్వము మీరొక పూచీనొసగవలెను ఈ ఉద్యమమునందు కపటమునకును స్వాతంత్ర్యప్రేమకును తావుండరాదు అసమము నాయకులందైన యాగుముండవలెను మీ నాయకులు చెప్పులకుట్టు వారై యుండవచ్చును ఒట్టులు కుట్టిబ్రతుకువారై యుండవచ్చును అందెట్టి న్యూనతయులేదు కాని వారు పవిత్రాత్ములై ఆరికఫలవాంఛారహితులై యుండవలెను సత్యాగ్రహికి తన అంతఃకరణమే ప్రమాణము

మీరు వెంటనే నాకు జవాబొసగ నవసరములేదు నేను జెప్పినవిషయము బాగ్రతగ నాలోచించుకొనుడు పిమ్మట మీ భావినిధానమును నాకెరింగింపుడు మీ స్వచ్ఛందనేషకులపేర్లకు వయస్సును చిరునామాను, వృత్తులను ఒకపట్టిక వ్రాసి నాకొసంగుడు కొలండ్ల గారు యా ఉద్యమముయొక్క సదుద్దేశమునుగూర్చియు, స్వచ్ఛందమైనైనికులు నిశ్చయనీయులనియుప్రతి వారికియొగ్గతాపత్రము అవసరమునో ఒసంగవలెను మీరీమాత్రముజేసి నన్ను సంతృప్తిపరచలేకున్ననో మీరుముందుకు పోజాలరు అప్పుడే ప్రారంభయత్నములు జరిపిరి. నీలునిగ్రహము

యెప్పుడో యొకప్పుడు పడిపోవలసిందే. మనసత్తుపైనే విజయమధార పడియున్నది. మీరు నెమ్మదిగా నాలోచించినను ప్రమాదములేదు.

ఎం ఎస్ కుబ్రూర్ ఆయన గారికి ప్రత్యక్షముగ మహాత్ముడు యిట్లు నడిచెను ప్రస్తుతపరిస్థితి సత్యాగ్రహము కావచ్చును, లేదా దౌర్జన్యకృత్యము కావచ్చును అంతయు చేయువాని యుద్దేశము నుబట్టియున్నది నిశ్చయముగ వస్తువునకు నష్టముకలిగించుటగాని నిర్మాణము మొనరించుటగాని దౌర్జన్యము కావలెను.

పావలగురారు:—ఈ ఉద్యమమును నిలుపుజేయమని సలహా జేయుదురా?

మహాత్ముడు —“అవును మీకు తెలిసినట్లుగానే”
“కాని బాగుగ ఆలోచించి యేమిజేయుదురో తేల్చుకొని”
అని జెప్పి గాంధీమహాత్ముడు ముగించెను.

వాలంటీరుల ప్రకటన

మరునాడీ విషయము తిరిగి చర్చించినపుడు వాలంటీరులలో నొకడు తాము గతరాత్రియు నాటి ఉదయము ఆలోచించుకొని యీ దిగువనీతి నిశ్చయించితిమిని చెప్పుచు నొక ప్రకటన చేసికొను

“మీరు నిన్ను వెలిపిన సలహాను బాగుగ విచారించితిమి. నిన్ను రాత్రి సత్యమూర్తిగారితో గలసి యీ విషయము చర్చించితిమి నేడుదయ హగూడ అన్నివిషయములగుర్చి బాగుగ వేరొకనారి ఆలోచించుకొంటిమి ఈ చిత్కలపరిస్థితి తేర్చి జేసిన మేము గుర్తించితిమి. ఇది చాలకష్టకార్యమును యెరుంగుదుము. ఇప్పుడేమిచేయవలెనో మీరు చెప్పవలెనని కోరుచున్నాము. మీ సలహా ననుసరించెదము మీయొక్క ఆలోచనలను మీకే రింగించుటకు మీయనుజ్ఞ జేయుచున్నాము. సానుభూతితో విచారించుకొనెదము ఈ ఉద్యమమునందొక్కడు కైకొనిన ఉత్సాహము అడగఁజేసి పొందెనని మా ఆశ ఈ సమయము కొనసాగించుటకు విగ్రహనిర్మాణమునకై యితరవిధములకు యత్నియు లన్నియు గావించి ప్రజలయందు తృప్తియు రగల్గి స్థితిని బాగుచేయువలెనని గుర్తించితిమి ఈ కార్యముల జేయుటకు ఉద్యమము అడుగంటు నేమో యని భయమునుచున్నది కావున యిప్పుడున్న ఉత్సాహము యారిత్రగ ఆరాగిపోకుండునట్లు యెక్కువ పెంపొందుటకు తగిన సాధనము జేయవలెననియు తెలిపెట్టుచున్నాము. ఈ ఉద్యమము నింతటితో నిలిపివేయవలసియున్నచో అయ్యది మిగులహాసపాతము గును. మీరు నిలిపివేయవలెనని బహిరంగముగ ప్రకటించినచో తప్పక నిలిపివేయదుము ఇప్పుడు నిలిపివేయుటయైనను యిందుంగు మంచియనకాకము ఎన్నిపుడు యెక్కుడు దీక్షతో కొనసాగించుటకే

“అగుచే తమరు ‘యంగు ఇండియా’ ప్రతికలో ప్రతివారము యీ విషయము యిందు ప్రకారము, తమిళనాడు ఉపచారమునందొచ్చుటయు యీ విషయము మైముచ్చటించుటయందలసినవని నియంత్రాధికముగ వేడుకొనుచున్నాము అవసరమైన యితరత్రయత్నిములనుభూమైనపుడుమీరు ధ్యయముగ మాకు నిలయునంత సహాయము జేయవలసివాదానముజేసినచో ధైర్యముగనుండుము.”

“అందుకు మీ రాలోచించినచో మీరు నూచించినట్లుగ కూడు మాసములు యీ ఉద్యమమును నిలిపివేయగల్గుదుము. ఈ లోపుగ సాధిక కాంగ్రెసు నాయకులు ప్రజలయందు తృప్తి హమయింపఁజేసి తగుప్రచారము జేయవలసినదిగ మీరుకోరవలెనని వేడుచున్నాము”

“అవసరము సహాయమునగా నేమి?” అని మహాత్ముడు ప్రశ్నించెను.

“ఈ ఉద్యమము లాసంగట, వాలంటీరులను చేర్చుట, ధనసహాయము చేయవలెను— మహాత్ముడీరీతిగా మాకు సహాయము జేయవలసి నమ్ముచున్నాము”.

మహాత్ముడు:— ధనసహాయ మెందులకు?

వాలంటీరులు వధుర రామనాధు జిల్లాలలో 100 చందయిచ్చుననియు, వారినొకచో జేర్చి భోజనవసతి యొసంగి దుదరాను తెచ్చుటకు ద్రవ్యము కొనవలెనని వాలంటీరు ఒకడు చెప్పెను.

మహాత్ముడు — వారు ప్రస్తుతము యెవరిమట్టుకు వారు పోషించుకొనుచున్నారా?

“అవును”

“అయినచో ప్రస్తుతము వారిని పోషించుటకు ద్రవ్యము అనవశ్యకము”.

అవునని జవాబు.

మహాత్ముడు — ఇక ముందుగూడ ధనసహాయ మవసరముండదని జలించెను.

వాలంటీరు — ప్రచారమునకు ధనముకొవలెను.

మహాత్ముడు — ఎట్టిప్రచారము?

వాలంటీరుల చేత కొనుటకు సభలు చేయుటకని ఒకరు

జెప్పి

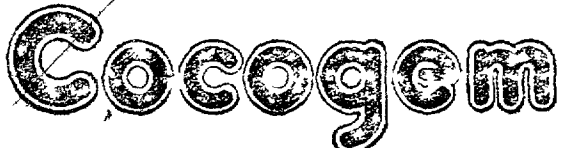
తప్పువారిది
మితవా లేక మాతవా?

న్యాయముగా తప్పుమాడియని మేము తలచుటలేదు. యిప్పటికి గడచిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి హిందూదేశమునందు దొరకునట్టి కూరుగాయల చములులందు కోకోజైమ్ చాల అమోఘమైనదనియు, పశుశుద్ధమైనదని తెలుపుచున్నాము.

విక్రయించుచున్న నెయ్యి చాలమట్టుకు కలపటము గలదిగానే యున్నది. గాన అది వృథాగా చెడిపోవుట లేదా? మతయు వంటకు బజారునెయ్యి నుపయోగించి శ్రేష్ఠమైన ఆహారమును చేసువుట లేదా? చెడిపోకుండుటకై మిక్కిలి భద్రముగా నుండుట మంచిది.

బజారునందు నెయ్యి శుభ్రమైన యుండు ఈగలను మీరెన్నజైనను గమనించియున్నారా?

కోకోజైమ్తో వండబడిన ఆహారమును భుజించి సుఖపడదు.

అన్ని వంటదనులకు కోకోజైమ్ నే ఉపయోగింపుడు.
ALFRED YOUNG & Co Ltd,
Post Box No. 40, MADRAS.

3266

“ఆర్థికవిషయము తలచెట్లుకుడు”

“కాంగ్రెసువారు సభిజేసినచో మీకు డబ్బునవసరము జెయిలకు వెళ్లవలసినపుడే మీయవసరమువచ్చును” అని మహాత్ముడనెను “వాలంటీరులను ముదరాక్షయములకు స్వల్పముయము మీవద్ద వేయమంది వాలంటీరులను వారందరు ఒకేసారి మదిరాసు రా నవసరములేదు ఇద్దరు ఇద్దరుగ జెయిలకు బోయెదరు జెయిలకుబోవ నిధుగనన్న నిజము సత్యాగ్రహి, చావునకైన దెలియగాదు మీవద్ద ట్రాముఖర్చు అడగమ అతడే ట్రాముఖర్చు తెచ్చుకొనును లేదా అనినానే యింకొకరు యిత్తురు ప్రచారము మీరుచేయవసరములేదు మీకొకరు యితరులు చేయదురు.

“డబ్బువిషయము మీరు ఆలోచింపరాదు అవసరముయినపుడు తప్పక డబ్బుకోరును కాని మీరు దానిగూర్చి పట్టించుకొనరాదు. మీరు ఏకాగ్రము జేయ సమర్థులలో ఆకాగ్రమునే చేయవలెను అంతకుమించి యేమియుజేయరాదు మీయత్నము నామనకునకు నచ్చినది కావుననే నిన్నుకొకగంట నేడొకగంట మీతో ఆలోచించితిమి మీయద్యమమునందు నాకు అభిమానముగలదు. దీనికగౌరవము రాగూడదు. మీరు ఆర్థికవిషయమును అందోళన మీమనసునండి పొరబడవలెనని నొకసారి చెప్పుచున్నాను. లేకన్నచో అంతయు భగ్గుమగును

“ఈ సమయమునట్లుదలతో జయపొందినచో మీరతికంతముగజరుపవలెను. మీరుప్రాక్తిక ధర్మబుధిగలగి నుశిక్షితులై యుండవలెను. ఏమాత్రము ఆలజడీ దౌర్జన్యము ఉండరాదు సత్యాగ్రహముయొక్క నిజస్వరూపమే రుద్రాధారపడవచ్చును ఎప్పుడోయొకనాడిది విజృంభింపును అందుకు తగిన శక్తిసామర్థ్యములు లేని మీకుబోధనచో నెట్లనే విడిచిపెట్టుడు మీరని మీరు చేసినవారగుదురు పునాది వేలితిరి సమరముకొనసాగును ప్రజలను హడలగొట్టి పిరికితనమును స్థిరముగ నుంచజూచుటచే యావిగ్రహము తప్పకనశించిపోవును సమద్రుమేదానికర్హ సానము. లేదా ఇంగ్లాండు. కాదేని చెల్లకొట్టులో పడియుండవచ్చును.

నేతెప్పవలసిన రెండవవిషయమేమన, ఉద్యమము తాత్కాలికముగ నిలిపి యుంచినచో కట్టుదిట్టములు చెడి మీ

యొకమత్తమునకు భంగము వచ్చునని యెదురుని నొనిలిపివేయుగోరము కాని అట్టి భయములేని వామాడునెలలు గడచినపిదపగూడ మీరు కట్టుదిట్టములతో నుండగలమును నవ్యమున్న కో పెద్దలసలహాపై తాత్కాలికముగ నిలిపివేసెతిమని ప్రకటింపుడు. కాంగ్రెసువారు యితరప్రజాసంస్థలను యీవిషయమునతిమతతో చివసహాయము చేసి విగ్రహమును తీయించివేయ కోరుదు ఇట్టిప్రచారమునకు ప్రభుత్వమువారు లక్ష్యపెట్టరని విస్పష్టమయినపిదప వేరు పోవు లోనుగావలసినది మేముతొందరపడితిమనియు యీవిషయమై నూచించి రేగాని విగ్రహాని స్థూలమునకు గడువొసంగ జేదనియు నెవ్వరు అనుంగులు గాక. ఈ కారణములే సత్యాగ్రహమును తాత్కాలికముగ నిలుపుచేరితిమని ప్రకటింపుడు.

గాంధీగారి సహాయము

“ఇక నేజేయుపనిగూర్చి చెప్పెదను నీ ఉద్యమమును నడపించెదననిగాని నడపింపననిగాని జెప్పబాలను ఆ సహాయమున కెట్లుండునో యీలోపుగా మీరెట్లు ప్రవర్తించెననో దానిబట్టి యుండును ఇట్టి విషయములలో నేను ఆకస్మిక ప్రవృత్తినిబట్టి అది సలయైనపదము కాదు అంతిర్యాభిధాను బట్టి అనుసరింతును “యంగు ఇండియా” ద్వారా చెయ్యవలసిన సహాయము తప్పక జేయుదును. ప్రజలకు దానిద్వారా ఈ చేయగలబోధ చేయుదును.

“అంత్యోర్ధయము మీరే నిర్ణయించుకొనవలెను. నేనజెప్పను” అని మహాత్ముడు వేరొకరి ప్రశ్నకు జవాబుగ జెప్పిరి. “మీ మీ బాధ్యతనుండి తొలగింపను. మీరు ప్రారంభించితిరి మీ ఉత్సాహమును సరియగు మార్గమునకు మరల్చి సలహామిత్రమీయగలరు కాని మీరు నాసలహా నంగీరించి నాపెరు నుపయోగించినచో నే జెప్పిన మరతుల నంగీరింపవలెను. అవి మీకు తెలియ జేసియుంటిని కావలసి యున్నచో వ్రాసియిత్తును చింతాకు వాసి యైన తప్పి నడచినచో నే నాసంబంధము వదలకొందును. ఇది ధమద్ధమును. దీనిలో చెడవారు ప్రవేశించినచో భగ్గువగును, మీరు

చెప్పినదొకటి చేసినదొకటి అయినచో నిరసించుటకు ఏమాత్రము సంకోచింపను

—మీ లేవనెత్తుట? ఈ విషయమున కాంగ్రెసు శ్రద్ధాపాత్రము గలదా? అని మహాత్మాజీ సత్యమూర్తిగారి నడిగెను.

సత్యమూర్తిగారు—కాంగ్రెసు పూనుకొనుటకు నాకెట్టి ఆభ్యంతరము ఆగవడలేదు ఈ ఉద్యమమునకు సహాయము చేయవలసినదనియే అందరు అభిప్రాయపడుచున్నట్లు మిత్రులతో సంభాషించుకొనితెలిసినది మేము కాంగ్రెసును నులొను కాసనభూమిని తీర్మానముల గావింపగలము. పైగా ప్రతికటాద్యములను సభాసేవకలపై నుండియు ప్రచారము చేసి ఈ విగ్రహముయొడ ఆనూయాభావము పెంపొందింపజేయును ఇందులకై సహాయ ముగ్రహలేదు కాంగ్రెసుచేయగలదు అంతేనా, కొలిచిందయ్యెను.

—కొలిచిందగారు—అది యె—

సత్యమూర్తిగారు—కాంగ్రెసుసహాయము చేయుటగూర్చి యేమి?

కొలిచిందగారు—ఈ అవకాశము వదులుకొన్నచో అంతయు సన్నగిల్లిపోవును దాక్షిణాత్యులతత్వమే అట్టిది. అది నా స్వంతాభిప్రాయము ఎక్కువగాది యిప్పుడే ఉద్యమమునకు చేయూత నొసగి 2000-కు-ద-ల-ల పోయినపిమ్మట ప్రారంభించినదెవని? కాంగ్రెసు సంఘములు దిట్టముగ పనిచేసినా—

సత్య—కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు మహాత్మాజీ లోనే యున్నా

కొలిచిందగారు—ఒక నానిలికినచో నికవదుకొనవలసినదే యని నాయకప్రాయము గూడుకలనగా మరెన్నడు లేదన్న మాట. ఈ రాష్ట్రములో ఇప్పుడున్న ఉత్సాహము సహజమైనది దీనిని ఆరక పోనివ్వరాదు మహాత్మాజీ యిది ఉత్తర హిందూస్థానముకాదు.

మహాత్మాజీ—ఈ తరచుకేము దక్షిణదేశముకన్న మేలని నేననుకొనను అందరము ఒక గోల్కొనినవాడనున్నాను భేషములేదు (నవ్వు)

ఒక వాలంటీరు—మహాత్మాజీ మునుపటికాంగ్రెసులో క్రిందట జరిగినట్లు జరుగనేమోయని మాలో సత్యాగ్రహము కాకపోవచ్చును. ఉద్యమము చేసేవారాదని మా కోర్కె. మేముందరము నక్షితులము కావలెను మాలో నెవరు స్వచ్ఛమయిన సత్యాగ్రహములో తెలియజేయుటగా యీ ఉద్యమము ప్రారంభించితిమి

మహాత్మాజీ—కావున తాత్కాలికముగ నిలుపుటకు నేరొకకారణ మగపడుచున్నది

వాలంటీరు—అయినచో ప్రభుత్వమువారికి తీరికయే సంగరాదు విగ్రహనిర్మాణమునకు వేరువిధముగ ఆందోళన జరుగవలెను. మేమిప్పుడు విరమించుట యొక చరంగపు యెత్తు వంటిది లాంగ్విపోవుటగాదు తిరిగి ద్వంద్వతతోత్సాహముతో పెరిగిపోయినా మహాత్మాజీని ప్రకటింపవలెను. ఏమన ప్రజలను నిరత్యాసాపరము

మహాత్మాజీ—ఇం దొక క్రొత్తసంగతి నాకేరు చేప్పి మీలోపమును దాచుకొన జూచుచున్నాను

వాలంటీరు—లేదు మేము మహాత్మాజీని సలహాను మన్నించి అనుసరించుచున్నాము లేకున్నచో వారు మమ్ము నిరసించెదరు స్వచ్ఛమయ సత్యాగ్రహములకు విడిచిపోవలసి వచ్చును

మహాత్మాజీ—అది యొక్క యెత్తని మీరంటిరి. అనగా మీరిప్పుడు బాగుగ సంసారింపబడియుండలే దన్నమాట. ఆ విషయమిప్పుడునాతో మాట్లాడినపిదప గుర్తించిమనవచ్చును. అందుచే ఇతరాలలోచనలేమియు లేక, లోపమునవలించుకొను నంతకు రకుఉద్యమమును నిలిపివేసెదమని ప్రకటింపవచ్చును అట్టివ్యాధి మగు యేర్పాటునకు సత్యాగ్రహమునందవకాశముగలదు ఉద్యమము నిలిపియుంచుటకుగూర్చి మీరెట్లు ప్రకటింపవచ్చును. నాతో మాట్లాడినపిమ్మట నేను సూచించిన మరతుల సంతృప్తి పరదులకు తగియుండలేదనియు, ఆ మరతులను సంతృప్తిపరచుటకు ఉద్యమము జయమొందజాలదనియు, అందుచే తగిన సమర్థతచేపాగకొనుటకై రి నెలలు విరమించిరియు ఈ లోపుగ ఆపేవడేయవలెను విగ్రహము తొలగింపవచ్చునో తిరిగి సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించెదమనియు ప్రకటింపవచ్చును. అదియే సరియగుపడెడి లేక యిప్పుడే సిద్ధముగ నున్నామందురా?

వాలంటీరు—నీలవిగ్రహము తొలగిపోవలెను. ఇప్పుడున్న మారుమంది వాలంటీరు ఆరెప్పయినచో మరి మరపులు లేక ఉద్యమము దనంత నదియే నిలచిపోవును విగ్రహము మాత్ర ముట్టేయుండును. అట్టిగా మీయత్నము విఫలమగును. విగ్రహము నిర్మూలించబడవలెనని వాలంటీరులు వచ్చుచున్న యుండవలెనని మాకోర్కె—

ఉత్సాహ మణిగిపోరాదు

మహాత్మాజీ—నిరంతర ప్రసాహముగ వాలంటీరులు వచ్చుటకే ప్రస్తుతము నిలుపు జేయుదు మీదా ఇప్పుడున్న వందోపాతికో వాలంటీరులు ఖర్చునవలకు కొనసాగించవలెనన్నచో కానిందు, కానినిలిపివేయుటకే ఉత్సాహముగిపోయినదనరాదు. సత్యాగ్రహమునందుగూడ తాత్కాలికముగ నిలిపియుండువలసిన యుద్ధములందు వైకంసత్యాగ్రహము నేను నిలిపియుంచలేదా?

—మీరు సిద్ధముగ లేరని జెప్పుచుసత్యాగ్రహము నిలిపియుంచినచో నిరత్యాసాము ప్రబల నకుచున్నాడు సత్యాగ్రహము నందునిలుత్సాహమునందలేదు సత్యాగ్రహ తనఅత్తైవైత్యముపై వాధారథముగాని-బ-బుటివారి సానభూతిపైగాదు. ఇ-అ-మూ-దు-నెలయినంతరము మీరుసిద్ధముగాలేక విగ్రహ ముట్టటనే యున్నచో నాకు చాల విచారమగును ప్రభుత్వమువారు గులుపుగ లొంగరు

ఉద్యమమే అణగిపోవునని భయమున్నచో నిలిపియుంచకుదు నేనుజెప్పిన పరిస్థితులబట్టి అట్టిగా ప్రకటించి నిలుపుజేయుదు.

వాలంటీరు—ఎందుకు కొనసాగింపరాదు?

మహాత్మాజీ—తప్పకుండా మీలో ఒకరి ఉత్సాహమునను అరిగిబునుద్దేశము నాకులేదు బాగ్రతక నుడివలెనని తలంపు

వాలంటీరు—మహాత్మాజీ మహాత్మాజీ సహాయముజేయునా?

మహాత్మాజీ—మీరు సరియగుమార్గ మనుసరింపునంత కాలము నేను సహాయముజేయుదును

—ఒకరు—నేను యీ సంభాషణ అంతయు వ్రాసుకొంటిని. ఇంకెమియు రూప్యములేదు ఇది ప్రకటించినందువలన మేలేయగును ప్రకటింపవచ్చునా?

అందరు—అవుననిరి.

కొనసాగించుటో నిలిపియుంచుటో మీరే నిర్ణయించుకొనవలెను

మహాత్మాజీ—నేను మీకిదిలా నున్నచో ప్రస్తుతముతీర్మానముగాలేమని చెప్పి నిలిపివేయుదును.

వాలంటీరు—అయితే కొనసాగించుటకు అనుజ్ఞనిస్తురా? మహాత్మాజీ—నేను మిమ్ము నిషేధింపలేదు అందుచే అప్పు యిచ్చినట్లే భావించుకొనుదు.

ఒకరు—మీ రి ఉద్యమము నాకేర్పడింపవలెను

—ఇదివరకే అక్కర్లేదనిచితిని. ఇప్పుడు మరల అక్కర్లేదనిచున్నాను

వాలంటీరు—ఇప్పుడు జరుపుచున్నట్లే యీ ఉద్యమము ను-యొకముందుగూడ కొనసాగించెదము మీరుసహాయముజేయవలెను. స్వచ్ఛమయ సత్యాగ్రహాదృష్టితోనే నక్షితులమై ఉద్యమమును కొనసాగించుము పెయిటిచార్ తమంతతా మనుచ్చిఅల్లరి జేసిన తమరు మమ్ము నిందింపరాదనికొరుము న్నాము. మీరు యుద్ధపు ఇండియాపత్రికలో ప్రకటించవలెను

మహాత్మాజీ—తప్పకుండా యింక ఇండియాలో వాయుదును

వాలంటీరు—సానిక కాంగ్రెసు నాయకులకు ప్రచారముజేయువని మీరుజెప్పవలెను.

మహాత్మాజీ—వారికి తప్పక చెప్పెదను నేను సత్యమూర్తిగారితో అంతయు మాట్లాడితిని వారు యితరులకు జెప్పెద రనుకొందును. కాంగ్రెసు సంఘము సలహాజేయును ప్రతికటా వ్రాయుదును. మీరుపైర్వయగ పనిజేయుదు. అనేకచిక్కులు పెట్టుకొనకుడు. దౌర్జన్యమునకు సత్యమునకు తాపోసంగకుడు.

వాలంటీరులు జాతితా నాక్యాసంగము వయస్సు నిలసము ఉద్యోగము తెలుపవలెను. జాబితాను ప్రతికటాలో ప్రకటించి కృతనిశ్చయముల యి-ప-స-త్యాగ్రహములెప్పుడో ప్రజలకు తెలియ జేయుటకు జేయుట—మ-చి-ది, సత్యాగ్రహమొనరించినవారందరు—వారి స్వంతభాగ్యకృతినే జేయవలెను. ఎక్కువమంది వచ్చినచో వారి పేర్లను ప్రకటింపుదు. మీరు విగ్రహమువద్దకు బోయినపుడు ప్రజల నాకర్షింపకుడు ప్రజలగుంపును వదలించుకొనుటకై రాత్రి నిశిరాత్రి యందైనను సరే విగ్రహమువద్దకుబోయి సత్యాగ్రహ మొనర్చుదు. ముందుగా మీరేసమయమునకు బోయెదకో పోలీసువారికి తెలియజేయుదు. పోలీసువారి అల్లరికొరకు ప్రజలకురుకపరచి వారిని రావంతరుని అనుమానముతగిలినచో పోలీసువారికిగూడ తెలియజేయవలదు. ప్రజలు మీపనికి అడ్డరాకుండ జూచుకొనుదు. వారుగూడ సహాయము జేయగోరినచో నేరొకచో. పథిలు జేసికొందురు గాక”.

అంతట సంభాషణముగి సెను. వాలంటీరులుబోయిరి

సత్యాగ్రహము

గాంధీమహాత్ముని చరిత్ర

4-వ భాగము 16-వ ప్రకరణము

—“మీ రాజ్యాశీయింటిని స్వాధీనపరచుకొని రోగలనం దుంచి వారికి ఉపచారాలుల నొసరించుకొన్నందులకై నేనుకృతజ్ఞుడను నగరసంఘమునా రి ఆవసరమునకు ఆమకొనగల సితిలో లేరుగాని వారుచేయగల సహాయమునంతను చేసెదను” అని అవును కల్గు నాకు వ్రాసెను. మ్యునిసిపాలిటీవారు తమ బాధ్యతను గ్రహించి వెంటనే శ్రద్ధగా పనిచేయ నారంభించిరి.

మరునాడు వారొక ఖాళీగోదామును నాశనమునందుంచి రోగలనచట్టికి-మార్చగోరిరిగ్గాని మ్యునిసిపాలిటీవారు దానిని శుభ్రపరచియుండలేదు. అది చాల మురికి గానుండెను. దానిని మేమే శుభ్రపరచితిమి. ధార్మికులగు భారతీయులు కొందరు కొన్నిసార్లుగల నిచ్చిరి. వాని నన్నిటిని అగోదాములో నమర్చి దానిని వాసయోగ్యముగా నమర్చితిమి. రోగలనకు కొన్ని ప్రక్కలను వైద్యశాలలోపరగములనుగూడ నమర్చితిమి. మ్యునిసిపాలిటీవారు పంపిన ఉపచారిక (నర్సు) బ్రాండ్లి యితర పరికరములను కొనివచ్చెను. వారు గాడు ప్రకారము ప్రధాన వైద్యుడుగా నుండెను.

ఆ ఉపచారిక చాలవయసుగలది. ఆమె రోగలనకు పరిచర్య చేయబోగా ఆమె వారిని తాకినచో ఆమెకుగూడ నా వ్యాధి (ప్లాగ్) తగిలినచో తమయిన మేమమెను సాధ్యముగ నంతవరకు రోగలనగరకు రావలసిలేదు.

రోగలనకు తరుగుగా బ్రాండ్లియ్యవలెనని వైద్యులు నూ కుపదేశించిరి వ్యాధిలేరులకుండుటకు నర్సుగూడ దానిని త్రొక్కుచు మ్యునిసిపాలిటీవారి త్రాగమనెనుగాని మేమెవ్వరమును త్రాగలేదు. దానిని త్రాగుటవలన రోగలనకు మేలు కలుగునను మాటయందుగూడ నాకు నమ్మకములేదు. ముగ్గురు రోగులు బ్రాండ్లిని త్రాగుటకంగీకరింపలేదు వారికి నేను మట్టిచిత్తను చేయ నారంభించితిరి తలకునుగుండెము మట్టికటను కట్టించితిని. దానికిగాడ ప్రేగా రెనుమరించిరి వారిలో నిద్దరుబ్రతికిరి. గోదాములోనుండగానే 20 మంది చనిపోయిరి

ఈలోగా మ్యునిసిపాలిటీవారు యితరయెర్పాటులను చేయ నారంభించిరి జోహన్నబర్గుకు 7 వైద్యమారమున అంటు రోగములు తగిలినవారికి లాజరెడ్డి యున్నది. వాతకేసులను ముగ్గురిని గోదాములోనుంచి అచటికి పంపి అచట డేరాలలో నుంచిరి క్రొత్తగా వ్యాధిసోకిన వారినందరిని అచటికే పంపసాగిరి అందువలన మాకు విక్రాంతి కలిగినది.

తరువాత నా యుపచారిక (నర్సు)కుగూడ వ్యాధి సోకినది. ఆమె అందువలననే చనిపోయినది. తక్కిన యిద్దరునుమాత్ర మెట్లుల బ్రతికిరి మాకు వ్యాధి యేల తగులేదో తెలుపుట యశక్యము. ఎట్లులైన నేమి నా కప్పటినుండియు మట్టికట్టయందు నమ్మక మధికమైనది. బ్రాండ్లియందు నిరసన మధికమైనది అందులకు నే నెట్టికారణములను తెలుపజాలను. కాని నాకాయభిప్రాయము నాటికిని నేటికిని ఒక్కరీతిగానే యుండుటచే నిదట వివరించితిని.

ఈ వ్యాధి బయలుదేరగానే మ్యునిసిపాలిటీవారి ఆశ్రయ కరినముగా విమర్శించుచు నేను పత్రికల కొకలేఖ వ్రాసితిని. దానివలననే పెన్ని పోలకుగారితో నాకు మైత్రి లభించినది కీ|| శే|| రివరెండు జోసెఫు ద్యూకుగారితో మైత్రి కలుగుటకుగూడ నిది యొకకారణమే.

నే నొక కాకాహరవికయగృహమున (వెజిటేరియను రెస్టూరెంటు)భోజనము చేయుచుంటిని యిదివరకే చెప్పియున్నాను. అచటనే ఆల్బర్టు వెస్టుగారిని నేను కలుసుకొంటిని. ప్రతిదినమును సాయంకాలమున మే మిరువురమును అచట కలుసుకొని భుజించినపిమ్మట పికారు పోవుచుండెదవారము. ఆయన యొక చిన్న మద్రాళాలలో భాగస్వామిగానుండెను. ప్లేగునగూర్చి నేను పత్రికలకు వ్రాసిన లేఖ నాతడు చదివెను. నేను భోజనగృహమున కనబడకపోవుటచే నా విషయమున ఆయనకు కొంత ఆందోళనముగూడ కలిగెను.

ఈ వ్యాధి వచ్చినప్పటినుండేయును నేనును నా సహకారులనుగూడ అహారమును తగ్గింపితిమి. అంటువ్యాధులు ప్రజలముగానున్నపుడు మామూలుకంటె చాల తక్కువగానే లినవలెనని నా యభిప్రాయము. అందువలన నేను సాయంకాలము భోజనము మానివేసితిని. పగటిపూటగూడ నితరుల కంటె ముందుగానే జచ్చి తిని పోవుచుంటిని. భోజనగృహాధి

కాని నేను నానాగా నెరుగును. నేను గొప్పగా చిత్తపై చేయుచుంటిని గాన విశ్రాంతివరకు యితరులతో కలియుట నా కిష్టములేదని నేనెంతో చెప్పి అటుల యేర్పాటుచేసితిని. ఒకటి రెండు రోజులు భోజనగృహమున నేను కనడక పోగా ఒక నాడుదమున నేను పికార్లువల్ల నున్న సమయమున వెనుకగా నా బసరువచ్చి తలుపుకట్టిరి నేను తలుపు తీయగా "మీరు నాకు భోజనగృహమున కనడకందున మీ కిష్టాధి సాక్షివేమోయని నాకు భయముకలిగినది కావున నిజ సి తిని తెలుగుకొనుట కిచ్చికి వచ్చితిని. నాచే పోషించబడవలసినవా రెవరును లేరు. నేనుగూడ రోగులకు నేవచేసెదను" అని బుద్ధుగా రిరి.

"నే నీ పనిలో మిమ్ములను చేర్చుకొనను. క్రొత్తగా మురల నెవరికిని వ్యాధి సాక్షినితో నొకటి రెండు రోజులలో మాకుగూడ విశ్రాంతిలగును గాని యింకొకటి మున్నది" అని నేను వెంటనే జబాబుచెప్పితిని. "అది యేమి?" అని అతడడిగెను.

"నడకజీతుగారికికంటె పనియేన్నది డర్బనలో యిండి యను బిసినయను ప్రత్యేకముమీరు నడిపించెదరు? మీరవటికి బెళ్లగలిగినచో దానినిగూర్చి నాకు అందోళనతీరును" అని నేనంటిని.

"నాకొక చిన్న మద్రాసు యున్నది నేను బహుశా బెళ్లగలగవచ్చును. నాయంకాలము రూఢిగా తెలిపెదను. నామము భోజనముచేయు సమయము దీనినిగూర్చి మాటలాడుకొందము" అని అతడనెను. నేను సంతసించితిని అటుల మేమిదపురమును మాటలాడితిమి. అతడంగీకరించెను. అతడు తీయవలసిన వాడుకాదు. కాని నెలకు పదిపాములు లాభముతో చెరిగగము ను యిచ్చుటకు నేనే నిర్ణయించితిని. ఆయన నాజేసాయంకాలము మెయిలులో వెబుగారు డర్బనకువెళ్లిరి. ఆయనకు రావలసి సభాకీలను పనులచేయుటకు నేను పూనుకొంటిని ఆ నాడు మొదలు నేనుదక్షిణాఫ్రికాను పర్యటనకును వెబుగారు నా కష్టము ఖములలో భాగస్వామిగా నే యుండెను.

ఆంగ్ల దేశమున లింకలపై గుల్మలోతుపట్టుమున నొక వృషసాయదారులకుటుబుబును. వెబుగారు జన్మించిరి. అతడు పాపకాలంలో నామాన్వదిద్దనే ఆధ్వర్యమునగాని పిమ్మట నత్యధికమగు విద్యను అనుభవములను నే గడిపగగెను. స్వయంసహాయమువలననే అతడు విశ్రాంతిపడెద్యును అతడు ఆంగ్లేయులలో చాలనిర్మలస్వభావుడు. ద్రవభితిగలవాడు భూమియగులవాడు. మద్యవిముఖుడు ఇకముండు వెబుగారిని వారితలుంబును నుగూర్చి తరుదగ్గరాయుమంపును (మోక్ష గాడ్డ లెండు ఇండియా 8-2-27)

రామచంద్రపురం

(స్వకీయ విలే ఖరీ)

ఒక మోరముయిన హత్య

సెప్టెంబరు 12: ఇప్పటికీ నాలుగు మేళ దూరమున నున్న హాచరం గ్రామములో నీమగ్య నొక పండ్లండు సంవత్సరముల యాడుగల బాలునియొక్క చనివేసిరి. ఈ బాలుడు రెండున్నెలలు. ఈతని పుట్టినది రాత్రివేళ తన యొడ్డియందు పొరకె బిరినియే, తనకు గ్రామములో చాలమంది విశ్వాసువానినయే తెలివారునకి ఆ గ్రామ కాపురముడు చివరనున్న యానునకెడు యొడ్డి బాలినిబారితో చెప్పకొని యున్నాడు మొదలు బాలినిబారు క్లెయియాబాలుని సుతి తిని, వెదమూరన్న యను మరియొకరిని ఆరెబుచేసిరి. చివరనున్న, వెదమూరన్న యొద్దకు కడు వివాదములని తెలియుచున్నది. కాని తరువాత చిరు నేరగులకారని తెలియుటచే వారిని వదిలివేసిరి. మరి రెండురోజులకు పోలీసువారికి మొదలు వచ్చి తెలియపరచిన చివరనున్న యానునకెడును, మరియొకరు మాళవాండ్రుమూడి ఈ హత్యచేసినది తెలియుటవలన వారిని ఆరెబుచేసి థీసికొనివచ్చి సబుజెయిలులో రిమాండునందుంచిరి. వీరినిగూర్చి ప్రాణివాదు త్వరలో నిపుటి ప్రేవవరి సబుజెయిలులో నేరాకోపాకారమును దాఖలుచేయుదురని తెలియుచున్నది.

గజరాతు: వలేదలసపోయనిది

ఈ నిధికిప్పటి కుప్పుగోగుల శంకారయమునందలి కవుల గోగులందరును కూడి 2 యును, ఇప్పటి ప్రేర లక్ష్మీలిలాస సభవారు 4 యును నానంద సమయముండిరి. కడు భీమలకు కుప్పుగోగులకూడ నిట్టి సహాయమునకు తోడ్పడుట హేతువుల సాదరభావముతో వారి విశాలస్థానమును, హిందూ సాక్షి మణుల దర్శనార్థమిచ్చియు చాటుచున్నది ఎల్లరును తమ తమ గ్రామములలో చందాలు ప్రారంభించి ఈ నిధికి పంపించుట చాల యోగ్యమని పైని కుప్పుగోగుల చందాయే చెప్పుచున్నది.

బెంగాలు నాగపురము రైల్వే సమస్య

అధికారులు కర్మాగారముల మూసివేయుట

అధికారులు కర్మాగారముల మూసివేయుట

"శాంతియును విడకుడు" నిగారి హెచ్చరిక

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 12: బెంగాలు నాగపురము రైల్వే అధికారులు ఖరీదపురమునందలి తమకర్మాగారముల తెలుపులను మూసివేసిరి ఇందువలన పదివేలమంది కార్మికులు పనిలేక ఊరక నడవనాసినచ్చెను. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

కార్మికుల సత్యాగ్రహము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 10: ముమ్మర 2000 ల కార్మికులు తొలగించుటగాను రైల్వే అధికారులు మొన్న 700 ల మంది కార్మికులకు నోటీసుల నొసరి ఈచర్యయెడల ఆగ్రహము ను అసమర్థులని తెలుపుటగాను కార్మికులు క్రొత్తపురమున ఆ నెలబిందిరి. ఈదిన్నెన 8000 మంది కార్మికులు స్థామూలగ నే సనికి వచ్చిరి కాని పనిమాత్రము చేయలేదు. అధికారు లొద్దను నోటీసుల సువిసహారముతోనునంతవరకును ఈసత్యాగ్రహమును పొగొందుటకు కార్మికులు నిశ్చయిండుకొనిరి. తెలియుచున్నది

కార్మికుల సమస్యను మూసేయుట

భారతీయ కార్మిక సంఘమునా రీసాచంత్రిము సమావేశము ప్రకటనపరిచితి చర్చించెదరు: కార్మిక సమస్యను తలచు వి. వి. నిగారు ప్రస్తుతము కడగ వలసినదే వచ్చియున్నాడు. కర్మాగారముల కాపాడుకొరకుగాను అధికారులొక స్పెషల్ ఫోర్సును రప్పించుటగానినొక డోయియన్నది. కర్మాగారములకు గుమాస్తాలు ఈ యువకులముత్రము పనిలోకి వేసిరి కాని వృద్ధాప్య సంశయము వారుగూడ పనిచేయవలసి. మెకానికలు ఇ. జనీర్లు ఆఫీసునందలి గుమాస్తాలకు పిలిచి వచ్చుటకు పనిచేయవలసినదనిగోరి: కానాకార్మికుల డోర్ న్యాయుడైన రజ్జుభయముచే నానందమును సమర్థించుకొనెను.

8 లేదీ ఉదయమున 1750 కార్మికులకు పనినండి తొలగించెదమని అధికారులు నోటీసుల బారి చేసిరి. అందు తొలగించి ప్రేరగూడ ఈదిన్నెన నోటీసు నొసగబడితి. ఈచర్య కార్మికులకు మరింత ఆగ్రహవేకుల నొసరెను. అందుచే రైల్వేకర్మికుల పుట్టి టియందలి కార్మికులను శాంతియుగ సత్యాగ్రహమున ముగియున్నారని తేలుచున్నది. కార్మికులు శాంతియుగ సత్యాగ్రహమున ముగియున్నారని తేలుచున్నది. ఈ సాయంత్రము కార్మికుల బహిరంగసభ జరుగును. వి. వి. నిగారు రుపగ్రహించెదరు (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

కార్మికుల శాంతియుగ సత్యాగ్రహము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 11: కార్మికుల సత్యాగ్రహము దీనినందు నెట్టి అకార్యములను జరుగలేదు కార్మికులు తమ తమ యంత్రములవద్దకువెళ్లి పనిచేయుచుండ శాంతియుగ సత్యాగ్రహమునిరి. కార్మికులు చేసినది తొలగించబడినవారి సహాయార్థము విరాళములను: త్వరితముగ సహాయముచేయుచున్నారని అధికారులు నోటీసుల బారి చేసిరి. అధికారులచే పనినండి తొలగించబడినవారి సహాయార్థము మొత్తము చెల్లించబడును

కార్మికుల తొలగించుట కనసరియులేదు

నారాసంఘ ప్రతినధి కార్మికసంఘాధికారుల కలసి కొని సంఘాధిపగాధిపకు కార్మికులను తొలగించుట కట్టి అవసరమునకు తలచి తెలిసికొని సంవత్సరమువరకు క్రొత్తవాడిని చేర్చుకొనకుండ నున్న చాలాన శ్రీమతిమూర్తినుండి ఇప్పటి వరకును క్రొత్తగా 800 మంది ఉద్యోగములకు నియమించుట అచర్యతమనిగూడ కార్మికులాయులు నుడిపిరి

నిగారి అభిప్రాయములు

భారీప్రక వి. వి. నిగారు నన్న సాయంత్రము కార్మికుల బహిరంగసభయందు అగ్రహారమునందు కార్మికులకు మల విషయము రైల్వే అధికారులతోడను, రైల్వే అధికారులతోడను, భారత సమస్యలతోడను, ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రభుత్వ జరుపుచున్నానని నుడిపిరి ప్రస్తుతపునా దీనియందుకొంట్లచే జోక్యములేక చేసికొనెదమని నున్నున్నాను. నేను కట్టనలసినదని కార్మికులకు సలహా నొసగబడుచున్నది. నేను కట్టన వచ్చి నున్నట్టి సాత్వికతతోను, సమర్థించితి. గతక కాలమును గూర్చియుండ సత్యాగ్రహమును పొగొందుట పని మాత్రము చేయించుచున్నాను. తమచే అధికారులయెడల మర్యాదగ ప్రవర్తించబడినదని గోరు కార్మికులను ప్రార్థించుచున్నాను అని నిగారు నుడిపిరి. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

అధికారుల సత్యాగ్రహమునకు తంతివార్త

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 12: అఖిలభారత రైల్వే కార్మికుల కార్యదర్శియగు ముకుందలాలు సర్కారుగారు, కలకత్తా పురమందలి కార్మికవ్యవహారముల నన్నిటిని వివరించి, ఈవిషయమున మొదటి మెయిలులో తగువ్యవహారములను గోరుచు (కంపుగారికి తంతివార్తను పంపిరి)

అధికారుల సత్యాగ్రహము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 12: కలకత్తా పురమునందలి కార్మికుల సాత్వికనిగోధును సందర్శించున తా మువలంబించిన చర్యల ఫలమందుకొనుచు, బెంగాల రైల్వే ఏజంట్ గారు ప్రకటనమును గావించిరి. అంగిట్లు చెప్పిరి ఇతరరహస్యము వెదగలంతు ఏమియు జరుగలేదు కాని, సభాకీలు ఉద్యోగుల సైన్యబల్యవ్యయములు ఆ చుట్టు చుట్టు బిరిగివట్టు దియవచ్చెను నాశనరహస్యము, చాలవేగమునందు ఎచ్చట నేమి చిన్నవివాదము జరిగినను, వెదగలంతుగ మాడినట్లుండెను వాని నాయుట బహుకష్టమునకు అందుచే, 12 లేదీనుండి కార్మికులు సరిగ పనిచేసెద రని నాయకులు పూచీయెసగువరకును కర్మాగారమును మూసియుంచుటకు నిశ్చయించితిమి కార్మికుల ముచ్చిగిరకే టుచే తిమి

తలుపుల మూసివేయుట

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 12: కొందరు కార్మికులకు పనినండి తొలగించుచు రైల్వే అధికారుల నోటీసు లొసగినందుకు ఆగ్రహము తెలుపుటగాను కార్మికులు సాత్వికనిగోధ మొకప్పుడు ప్రాచీనులచే అధికారుల తీరుదయమునండియు కర్మాగారముల మూసివేసిరి కార్మికులు తమతమ కర్మాగారములవద్దకు వెళ్లి సాత్వికనిగోధ మొకప్పుడువచ్చారు

తొలగించబడినవారికి నోటీసు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 12: బెంగాల రైల్వే చిప్ర మెకానికలు ఇ. జనీర్ల గారి సంతకముతో నీ క్రింది నోటీసు ప్రకటించబడెను సెప్టెంబరు 12 లేదీనుండి తిరిగి ఉత్తరపునగావించువరకు కర్మాగారములు మూసియుండుటకు తొలగించబడిన మనుష్యులకు మామూలుగనే, ఆగ్రహవేకులములు సెప్టెంబరు 16 లేదీన చెల్లించబడును. ఇట్టి నామకలిగిచ్చినవారియొక్కయు తస్థింపబడినట్టియు కార్మికుల తొలగించు 17 లేదీనుండియు పరిష్కరింపబడును 17 లేదీనను అటుతరువాతను తొలగిపరమగ్నింబడు కార్మికులకు ముందుగా తెలియ చేయుటకు సెప్టెంబరు 12 లేదీనుండి 60 లేదీనకు ఏదోమగ పనినండి నీలపయించబడినవారికి అలాగే జీతమువచ్చును. రాజీనామా విచ్చినవారికి అక్టోబరు 11 వ లేదీనకు పూర్తి జీతముతో భాగ ఒక నెలజీతము బోనసు ప్రావిడెంట్లు ఫండు గా నిగ్రామ్యులతోగాని నీల దరప్రకారము చెల్లించబడును తస్థింపబడినవారికి అక్టోబరు 11 లేదీనకు జీతము ప్రావిడెంట్లుఫండ్తో ఈ బోనసుతోక గ్రామ్యులతోగాని యువగబును (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

పంచములు-వి నాయకోత్సవము

అగ్ర సర్జముల ఆమోదము

ఉత్సవములందు హాల్లూలు

యాదాద్రి, సెప్టెంబరు 12: యాదాద్రి నందలి దేవాలయము ప్రక్క నేలకు కేంద్రబిరూకము కలదు ప్రతినవ తృతీయము సవర్ణాధిపతియగు, గౌరవరీ ఉత్సవములు ముగిసిన పిమ్మట, వి నాయకుని ముఖేంద్రుల గొనిపోయి, ఆత్రూకములో ఉద్వాసమొనర్చినట్లెదరు ఇంతవరకును పంపించుట ఇట్టి అధికారములేదు హిందూసభవారి యాజమాన్యమున అగ్రవర్ణ హిందూ ప్రముఖులందరును మొన్న సమావేశమై పంచములు గూడ ఇతరవర్ణములతో కలసి గణపతివిగ్రహముల కాత్రూకమున దుర్వాసోత్సవమును జరుపవచ్చునని తీర్మానించిరి.

ఆయుధ శాసనోల్లంఘనము

నాగపురము, సెప్టెంబరు 12: నాగపురమునందలి కాసనిధికారుల సత్యాగ్రహములలో నొకపక్షమునకు నాయకురాలు ముసమ్మకు చుట్టించాయి కొలనుగూడు, తనవైకరులించి విడిచిపెట్టినవని గోరుచు, ఇకపాత సమయ సత్యాగ్రహాధ్యయము ప్రభుత్వ ప్రచారవెనకన్నని ప్రభుత్వమువారికి వచ్చి నొసగని తెలియుచున్నది. కాసనిధికారుల ముసమ్మగొండల కింటిల ఈమెకు ఒకవత్సరము విడిపెట్టు విధింపబడెను (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

దేవదాసీలు

శ్రీమద్భక్తాంబ

దేవదాసీల పద్ధతి వ్యభిచారవృత్తి కేటలుప్రొత్సాహ మొసఁగెనో, తెలుప నక్కరలేదు. కళాపంతుల సంఘమువారుగూడ తమదుస్థితినిగూర్చించి, దేవదాసీలను స్వజించుట కవకాశము లేకుండజేయవలయునని కోరుచున్నారు. ఆంధ్రదేశమున పలుతావుల ఆందోళనము జరుగుచున్నది. మైసూరు సంస్థాన మీషన్లతి నిదివరకే తొలగించెను. స్వదేశ సంస్థానములు నెరవేర్చినంత శీఘ్రముగ, సాంఘిక సంస్కరణములను ఇండియా ప్రభుత్వముగాని, రాష్ట్రప్రభుత్వములుగాని నెరవేర్చబోవు. ఎంతయో కాలము గడచినగాని, అనుకూల సంస్కరణములు జరుగజాలవు. గౌ. రామదాసుపంతులుగారు నిన్నటిదినము స్టేటుకౌన్సిలు సభలో ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానము చాల ముఖ్యమయినది. కళాపంతుల సంఘములవారు పలువురు, వీరి నీ విషయమై ప్రొత్సాహ పరచిరి. అవివాహితలను దేవదాసీల జేయు పద్ధతిని నిషేధించు నిమిత్తమై చట్టము గా మింపవలయునని, పంతులుగారి తీర్మానము ఇండియా ప్రభుత్వమువారిని గోరుచున్నది. ఇట్టిసంస్కరణపు టావశ్యకతను పంతులుగారు బాగుగ విశదీకరించిరి 1868 వ సంవత్సరము నుండియు దీనికి సంబంధించిన ఆందోళనము జరుగుచునే యున్నది. ప్రాచీన సామ్రాజ్యశాసనసభలో దాదాభాయి, మధోల్కరు మున్నగు సభ్యు లిందుకు సంబంధించిన చట్టములను ప్రవేశపెట్టిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము వారు స్థానిక ప్రభుత్వముల యభిప్రాయము నడిగి తెలిసికొని 1913 వ సంవత్సరమున చట్టము ధోక దానిని ప్రవేశపెట్టిరి. పిమ్మట దానిని సెలెక్టుకమిటీకి పంపిరి

ఇంత యార్యాటము జరిగిన పిమ్మట, చట్టము ఊపసంహరించుకొనబడెను. మరల 1923 సంవత్సరమున భారత శాసనసభలో నీవిషయము బైకివచ్చెను. డాక్టరు సప్రూగారు ఇండియా ప్రభుత్వము తరపున ముచ్చటించుచు, తమ సానుభూతిని దెలిపిరి. 1924వ సంవత్సరమున ప్రభుత్వమువారు ఇండియాను పీనలు కౌన్సిలువారి 372, 373 క్లెక్కులను సవరించిరిగాని గౌరవదాసు పంతులుగారు సూచించినటులు, దేవదాసీల పద్ధతి నాపుట కదిచాలదు. వ్యభిచారవృత్తి నిషేధము మియినరు బాలికలను పెంచుటయే నేరమగుగాని, దేవాలయనేవ నిమిత్తము పెంచుకొనట నేరముగానేరదు. అందుచే, ఎక్కుడు కఠినమగు చట్టముగావించి, యీషడ్ధతిని నిర్మూలించవలయునని, రామదాసు పంతులుగారు కోరిరి. దేవదాసీలుగ శేయుట వ్యభిచార వృత్తి నిమిత్తముగావని య.పు.దేవదాసీని భారము, బాలికల గొల్లయనులపై నుండవలయునని వీరు కోరుచున్నా

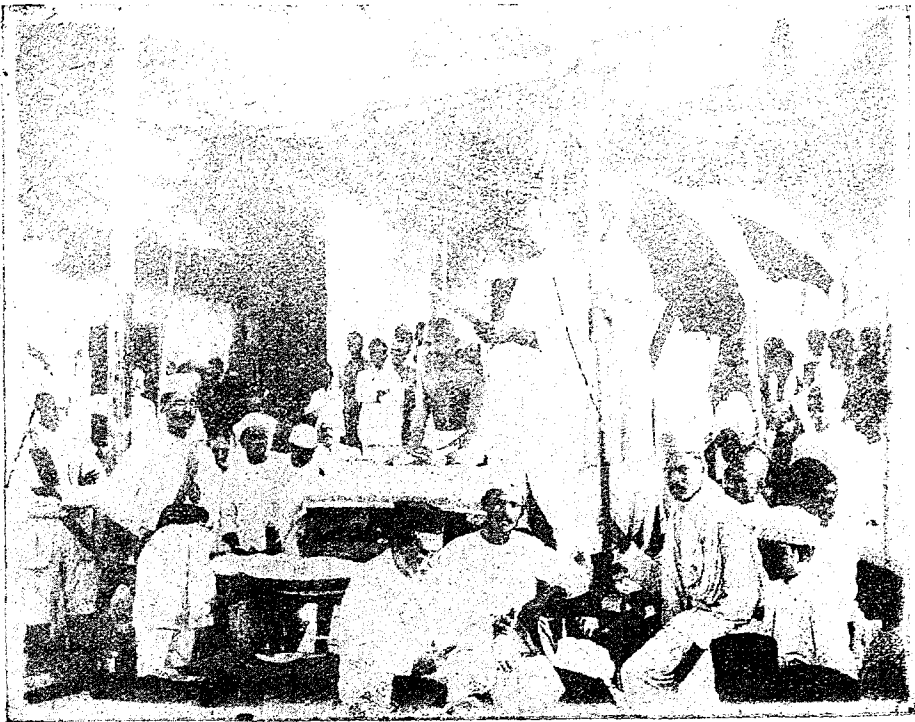
రు. కాని కేవలము శిశువలన నిట్టి సంస్కరణము కొనసాగదు. మూలకారణమును నివారించవలయును. దేవదాసీల కుటుంబములు, దేవాలయపు ఈ నాములపై బ్రతుకుచున్నవి. తమవృత్తిని విడనాడుచో, భూములు పోవునేమో ననుభయము వీరికధికముగగలదు. అందుచే ఈనాములను నేరీలుగ మార్చించి, వానిని దేవదాసీల కుటుంబముల కిప్పింపవలయుననియు, సిస్టను దేవాలయముల కిప్పింపవలయుననియు, పంతులుగారు కోరిరి.

మత ధర్మదాయ చట్టమును సవరించునపుడు దేవాలయములలో భోగము మేళములను నిషేధింపవలయుననియు దేవదాసీలను గుడులలో నియమింపకుండ చేయవలయుననియు పంతులుగారి తలంపు. వృత్తిని విడనాడిన బాలికలను కాపాడుటకు శరణాలయము, లుండవలయుననియు అన్య మతములవారి శరణాలయముల కంపగూడదనియు స్థానికసంఘము లిట్టి సాఫలను నెలకొల్పవచ్చుననియు పంతులుగారు సూచించిరి. వీరు గావించిన సూచనలు చాల ముఖ్యము లనుటకు నందియము లేదు. కళాపంతుల సంఘమువారే యిట్టి యభిప్రాయములను వెల్లించుచున్నారు. హిందూ యువతీ శరణాలయ మొకటి చెన్నపురిలో నిదివరకేర్పడియున్నది. రాజకీయ విషయములలో వెనుకంజవైచు నర్ దాదాభాయి, నర్ ఉమర్ హాయతుఖాను మున్నగు సభ్యులుగూడ యీ సంస్కరణము నామోదించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వ సభ్యులగు యన్. ఆర్. దాసుగారు సానుభూతి జూపిరిగాని పంతులుగారి తీర్మానము నున్న దున్నటుల అంగీకరించుటకు సంసిద్ధత జూపరయిరి. ప్రజలలో నికను ప్రభోధము గలిగించి పిమ్మట పంతులుగారిక చట్టమును దెచ్చుచో ప్రభుత్వమువారు వీరికి తోడ్పడెదరని దాసుగారు వాగ్దానము జేసిరి. పంతులుగారు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి. సమగ్రమగు చట్టము నొకడానిని త్వరలో ప్రవేశపెట్టుటకు పంతులుగారికి కళాపంతుల సంఘము వారు ను సంస్కరణాభిమానులును తగిన సహాయము గావింపవలయును. అన్నిచోటులను సభలగావించి తీర్మానముల గావింపవలెను. ప్రభుత్వమువారిట్టి చట్టము నంగీకరింపక తప్పని స్థితిని దెచ్చిపెట్ట వలయును. అన్య లెంతగోరినను విశేష ప్రయోజన ముండదు ఏసంఘమువారు ప్రస్తుతపు ఆచారమువలన వైతికముగ చెడిపోవుచున్నారో ఆసంఘమువారే సంస్కరణమును బలముగ గోరుచుందురేని దాని నాటంకపరుప నెవరికిని సాధ్యపడదు. అందుచే సాంఘికులు సంతతాందోళన నలుపవలయును. డాక్టరు ఘట్టలక్ష్మి రెడ్డిగారు యీ విషయమై మదరాసు శాసనసభలో చట్టమును ప్రవేశపెట్ట సకల్పించి యున్నారు. మత ధర్మాదాయ చట్టమును సవరించునపుడు మంత్రి గౌ. రంగనాథ మొదలిగారు అనుకూలమగు సవరణల గావింపగలరు. వీరిందుకు బూనుచో ఆక్షేపించువారుండరు. దేవదాసీల పద్ధతి కొనసాగుట కళాపంతులకేగాక హిందూసంఘమున కంతకును అవమానకరము. ఈకళంకమును తొలగించుకొనుట హిందువు లెల్లర ధర్మమగుచున్నది. వ్యభిచార వృత్తికై ప్రత్యేక ముగ నేర్పరుపబడిన సంఘ మొకటి భారతభూమియందు నిలిచియుండుట మో

రము. ప్రస్తుత దుస్థితిపట్ల పలువురకు రోత బుట్టుచున్నది. నూతన సంస్కరణము సఫలమగుటకు పరిస్థితులు మిక్కిలి యనుకూలముగ నున్నవి. ఈ యవకాశమును బోగొట్టక సంస్కరణాభిమాను లెల్లరును సాగుము నంటియున్న యీ మచ్చను దొలగింప పాటుబడి ధన్యులమృదనుగాక!

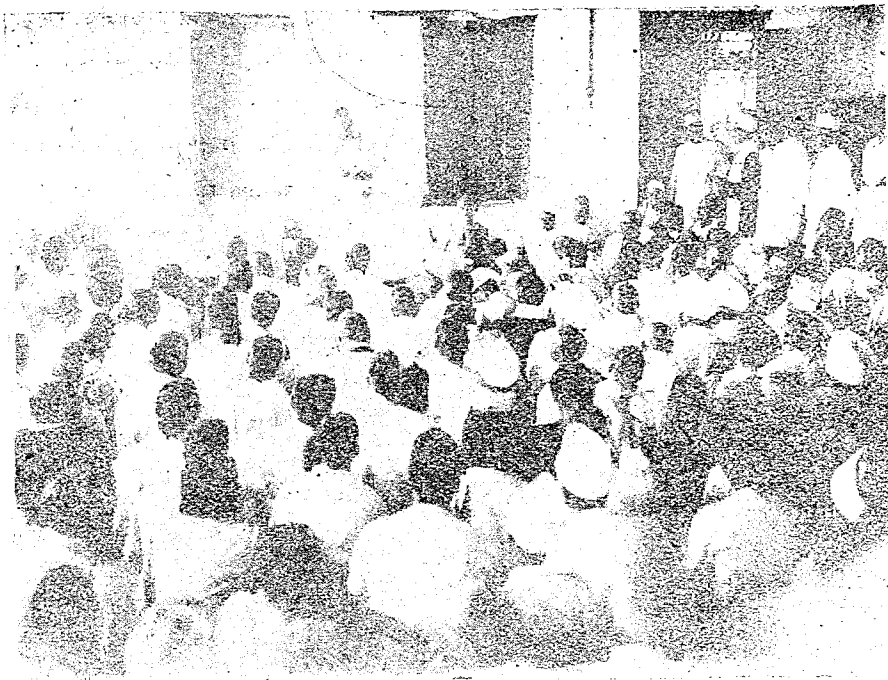
అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము కలకత్తాలో గాక బొంబాయిలో యీనెల 24, 25 తేదీలలో గూడునని, కార్యదర్శి ప్రకటించెను. కార్యనిర్వాహక సంఘసభ 24 వ తేది యుదయమున గూడునట. కలకత్తాలో సమావేశము గూడ కుండుటకు, కలకత్తా మద్రాసు మార్గమింకను చక్కబడకపోవుటయే కారణము. కడపటి అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభకు బిచ్చుట, బెంగాలు శాసనసభవారు మంత్రులపట్ల విశ్వాసరాహిత్యము తీర్మానము గావించిరి. మంత్రులు రాజీనామా నీయవలసివచ్చెను మద్రాసు శాసనసభలో విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము ప్రతిపాదించబడెను. ప్రజాప్రతినిధులలో పలువురు అనుకూలముగ వోటుజేసినను, ప్రభుత్వసహాయముచే నీ తీర్మాన మోడిపోయెను. బీహారు శాసనసభలోగూడ నిట్టి ప్రయత్నముజరిగి విఫలమయ్యెను. భారత శాసనసభలో, రిజర్వు బ్యాంకు చట్టమునకు పట్టినగతి, భారతీయుల నిస్సహాయతను దెలుపుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వము పారికిని, శాసనసభ్యులకును రాజీజరుగుచుండగనే, ఇండియా మంత్రి జోక్యము దీసికొనుట జూడ, శాసనసభ్యులవలె, ప్రభుత్వమువారును నిస్సహాయులుగ నున్నారని తెలియగలదు. ఇండియా ప్రభుత్వము సబార్డినేటు ప్రభుత్వమని తేటపరచుట కిట్టిసంఘటనలు వరుసగ తోడ్పడుచున్నవి. ఆర్థికసభ్యులగు నర్ బ్లాకెట్టుగారు రాజీనామా నిచ్చెదరని యూహింపబడెనుగాని, ఇప్పుడప్పుడే తొందరపడవలదని రాజప్రతినిధిగారు సలహాచెప్పినటుల నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. దీనినిబట్టి, బ్లాకెట్టుగారు ఎటులనో సరిపెట్టుకుందురని తలంపవచ్చును. బ్లాకెట్టుగారి సంగతి ఎటు లున్నను, సంస్కరణములు నిరుపయోగములనియు, శాసనసభలలో భారతీయులు స్వరాజ్య సంపాదనకై జేయదగిన దేమియు గనుపింపదనియు న్నప్రమగుచున్నది. ఇక శాసనసభల వెలుపల, హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమునకై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఈ సందర్భముల నన్నిటిని గుర్తించియు, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు శ్రీనివాసయ్యగారి బహిష్కార సూచనలను గమనించియు, ముందెలుల నడువవలయునో నిర్ణయింప వలయును. ముఖ్యము గ, శాసనసభల వెలుపల ప్రజాశక్తిని పెంపుజేసి, స్వరాజ్య సంపాదనకు ప్రొత్సాహ మొసగుట యవసరము. సాంఘిక వైషమ్యము సంతరింపజేసి, ఐకమత్యమును బలపరుపవలసిన యావశ్యకతగలదు. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమన్య హిందూమహమ్మదీయ సమన్యవలె తీవ్రరూపము దాల్చకబోయినను, చెన్నరాజధానిలో సత్వరాభివృద్ధి గలుగకుండ, అడ్డుపడుచున్నది. కాంగ్రెసు జప్తి సుపక్షములమధ్య తాత్కాలిక సఖ్యము గుదిరినను, హిందయము లింకను కలియలేదు.

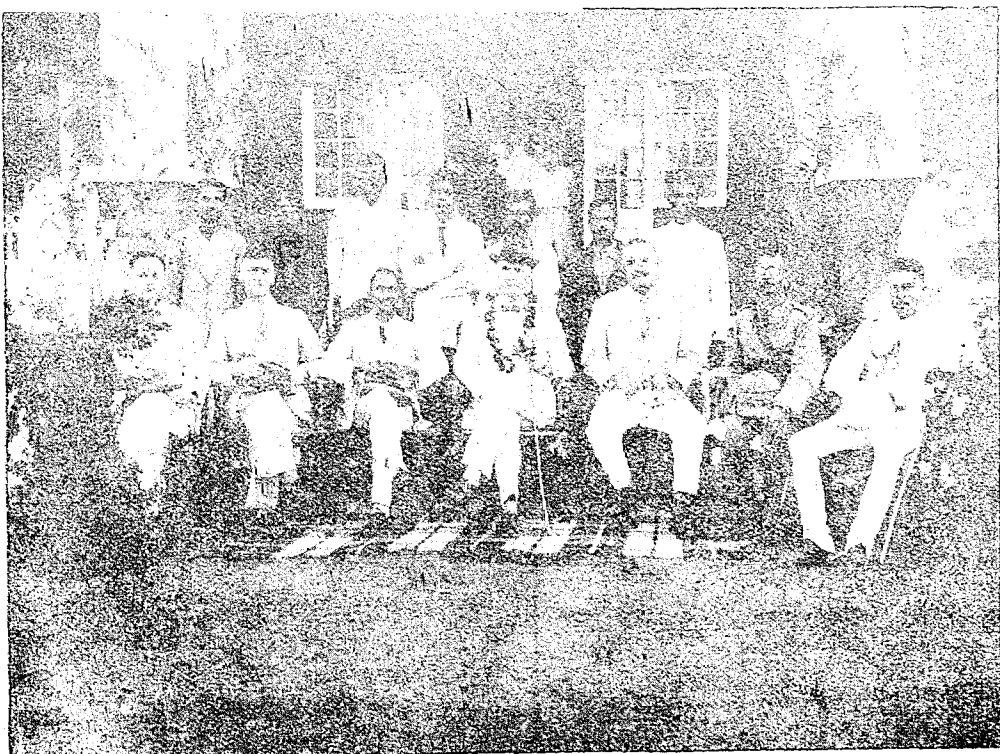
గాంధీమహాత్మునకు హిందీప్రచారక కార్యాలయమువారు సన్మానపత్ర మొసంగుట

(ప్రె. ఫో. బీ.)

మహాజనసభామందిరమున గాంధీమహాత్ముడు కీ॥ శే॥ దేశబంధుని ఛాయాచిత్రమును స్థాపించుట వలయును బహుమతిచేసిన సత్యమూర్తిగారు ఉపన్యసించుచున్నారు.

(ప్రె. ఫో. బీ.)

స్విట్జర్లాండ్లోని చేతిపరిశ్రమల ప్రభుత్వపాఠశాల

అస్సామురాష్ట్రమునందు స్విట్జర్లాండుపురమున నున్న యీ పాఠశాలను గవర్నరుగారు గత 4 వ తేదీన సందర్శించిరి.

పాలకొల్లు, మునిసిపల్ ట్రస్టీ కలఫలితములు
కాంగ్రెసుపార్టీ

3 వ వార్డు

1. శ్రీకృష్ణకొల్లు కామయ్యగారు	పోల్డు నెరళి	15
2. జాన మాలయ్యగారు	"	14
జస్టిసుపార్టీ		
3. కాకుల నారాయణమూర్తిగారు	"	12
4. గరిమెళ్ల సత్యనారాయణమూర్తిగారు	"	11
కాంగ్రెసు పార్టీ		

6 వ వార్డు

1. మచ్చర్ల వెంకటసుబ్బారావుగారు	"	278
2. చవటపల్లి పెద్దయ్యగారు	"	282
జస్టిసుపార్టీ		
3. గడ్డ రామన్నగారు	"	134
4. మండల వెంకటకృష్ణయ్యగారు	"	97

3, 6 వ వార్డులలో హెచ్చువోటర్లచే వైసప్రాసిన 4 గురు కాంగ్రెసుపార్టీదార్లు ఆఖండవిజయము నొందిరి

నీటియొక్క ఫలితములనుబట్టి ప్రజలు గ్రహించవలసిన విషయమొకటిగలదు. కాంగ్రెసు పుద్గమము నీరసనీతియందు న్నవనిన్నీ, వెనుకటివలె నాయకులు పుత్రసోమతో ప్రచారము సలుపుటలేదనువారు గ్రహించవలసిన ముఖ్యత మొకటి గలదు. ఈవరలో కాంగ్రెసుపుద్గమము పున్నతోద్యోగములు వదులుకొన్నవారు ధనవంతులు ధైర్యసాహసము గల వీరులు కాంగ్రెసు పుద్గమమును నడుపుమండ అప్పటికి గవర్నరు ట్రైబునల్ ఉద్యోగీయులచే నడపబడుచు దేశీయత అన్న బహుప్రతిభల రుగావుండి మాట్లాడిన, దోషులుగా కనపర్చు కెక్కువలను వెదు కబోర్డులు, మునిసిపాలిటీలు, మొదలగు పరిపాలనాసంఘముల వార్ల స్థానములు 5, 6 సం॥రంములనుంచి కాంగ్రెసుపార్టీల వల్ల అక్రమింపబడి దేశాభ్యుదయమునకు పలుపాట్లుపడు ట్రైబు రెగిన విషయమే. పంచములన్న మనబోటివారే. మన వంత నీచముగచూచుట పాడిగాదని గ్రహించి, స్నేహ భావమున మెలగుచుండుట ప్రస్తుతరీసెతులవల్ల గ్రహించనగును. గ్లాసుగోమల్లులే తమకాధార వస్త్రములని నమ్మినవారెట్టి దేశీయభావమున, వసుకునేతగుడ్డ నుగట్టి బీదలతో వెలగుచున్నారో ప్రజలు గుర్తించి, ఆవరణలో తప్పక నడచుకోయ్యును. ఇట్టిదేశసేవగులు మార్పులు మనజిల్లాలప్రజలు గ్రహించి ధైర్యభావముల కొడవివ్వక, ఒకరినొకరు, వైషమ్యములుమాని ప్రేమవృష్టిని గమనించి దేశక్షేమమునకు తోడ్పడ స్యదేశవస్త్రముల తప్పకధరించుచు, త్రాగుడు రూపుమాప తవశక్తివంచనలేక పాటుబడి తమపురముల గల యిక్కట్లు సవరించుకొని ప్రజలసానుభూతి కర్షులగుదురు గాకయని కోరుచుంటిని. ప్రజలయొక్క అభివృద్ధికొరగనన్నా పురము యొక్క ఆరోగ్యాభివృద్ధి కొలతను తమ నియమితకాలములో శక్తివంచనలేక పాటుబడి ఏలోటు లేకుండా చేయుదునుని చేసినవారైతే, విజయమొందిన కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు తమ బాధ్యతను పరవశుండురుగాక.

పాలకొల్లు } చెంగల్వల సత్యనారాయణరావు.
11-9-27

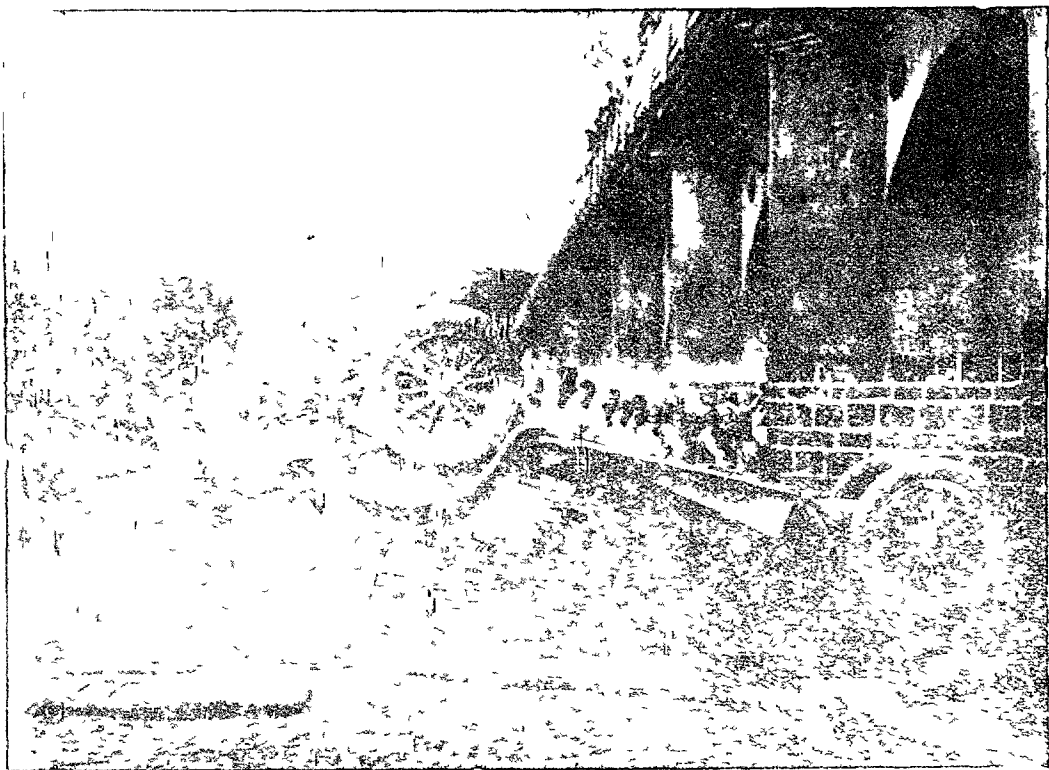
సుప్రసిద్ధాంగ్లేయుడు హిందూమతములో కలయుట బొంబాయి, సెప్టెం 10:—ఉత్తరాగ్రాటు జిల్లాకలెక్టరుగ పనిచేసిన కీ॥శే॥ హెన్రీ కేప్రీఫాను ఐ.సి.ఎ.ఎస్. బారిష్టరు గారి కమారుడగు హెన్రీ డిబ్బున్ ఎ.సి.జి.ఐ (లండను విశ్వ విద్యాలయము) గారు ఈసాయంత్రము ఆర్యసమాజ మందిరమున ఆర్యమతవిధులనననరించి ప్రోయిట్టైడకర్నలు జరిగినపిదప హిందూమతమును స్వీకరించిరి. మైకుసదుల్లాఅను మరియొక హమ్మూడియుడుగూడ హిందూమతమును స్వీకరించెను.

(ప్రె. ఫో. బీ.)

బొంబాయిలో 32 అరెస్టులు

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 12—కాలిఫోర్నియా ల్యాండుమిల్లు యందు శనివారమురాత్రి హిందూమహమ్మదీయ కార్మికుల జరిగిన కొట్లాటయందు 16 వ హమ్మదీయులకు తీవ్రమగు గాయములు తగిలెను. పోలీసువారు మధురాంజీ అనునతనిని మరి రను అరెస్టుచేసిరి. వీరు రిమాండు నందుంచబడిరి

(ఆ. ప్రె.)

గొప్ప మోటారు బస్ ప్రమాదము

నిన్న సాయంత్రము కంటివరమునుండి వచ్చుచున్న మోటారుబస్ నైదావేట బ్రిడ్జినుండి క్రింద పడెను. బస్సునందున్న వారందరికి బలము గాదు ముతకలెను. (ప్రెస్ ఫోటోవీరొ)

నైదావేటవంతెనమీదనుండి మోటారుబస్సు క్రిందపడుట

నిన్న మధ్యాహ్నం కంటివరమునుండి బంటిగంటకు బయలుదేరిన మోటారుబస్సు నిన్న సాయంత్రము 4 గంటలకు నైదావేటకు చేరుచుండగా అచట అడయానదపై మన్న మార్కెట్ లాంగు ఎంటెనకీరవైపులనున్న కొయ్య కట్టకటాలకు డిగ్రీని వానిని విరుగగొట్టి 85 అడుగుల ఎత్తునుండి నదిలోనికి పడెను. నదిలో నీళ్లులేవు ఒక మూలమాత్రము వాగువలె నీరు ప్రవహించును

మోటారుబస్సులో 10 మంది మార్బుండిరి బండి నడుపుచానితోహూ 19 మంది మొత్తము జనము 19 మందిలో ఒక ప్రయాణికుడు వెంటనే మరణించెను 18 మందికి గాయములు తగిలెను విరంగుల జనము ఆస్పత్రికి గొంపోబడిరి గాయపడి 18 మందిలో 4 మంది అనానాశ్రమము నున్నారని భయముగానున్నది సంగీతానిని నుండిన యీ సమస్యలో ఒకరు కేటా దుయం క్రైస్తవులబాదుని ఆస్పత్రిలో మరణించి యని తెలియుచున్నది ఇప్పుడు కౌన్సిలిలో 17 మందిలో ముగ్గురు మాట్లాడలేనిస్థితిలో నుండుటచే వారి కేర్లు నివాసము వివరములు తెలిసికొనబడు మీకులుగలేదు విగతిన 14 మంది యొక్క పెరువనరములు తెలియవలెను మిగిలిన 5 మంది వ్యతిరేకము

- (1) అలమెలు అమ్మారు -24 సం॥ము (బాహ్యకేతరులు నివాసము వందవారి
- (2) కర్ణాంకమాళుకు అమెమెక్క 3 సం॥ముల పిల్లయును
- (3) తొలసింగయకరు శివబుద్ధిగ్రామం పల్లవరం
- (4) రంగనాథప్పిల్లె మోటారుబస్సునుద్రువారు నివాసము వాలాబాలోడు
- (5) అర్జుననాథన్ వక్కయకంపిడి, పరకువారం.
- (6) బానకిరావు అడ్రెసు తెలియదు
- (7) నల్ల పెరుమాళ్ అడ్రెసు తెలియదు.
- (8) సుందరేశయ్యరు వందవాసి పోలిసు స్టేషను కైటరుయొక్క సోదరుడు
- (9) అరుణాచలయ్యరు (అడ్రెసు తెలియదు)
- (10) రంగనాథమిలి, 21 గురువప్పచెట్టిపిడి, చింతాపేట
- (11) పెరుమాళ్ గొండ్లన్ అనకాపూరు
- (12) గోపాలన్, ఎయిస్ 16 సం॥ రులు కృష్ణప్ప కౌన్సిలింగ్ థిరువల్కై
- (13) అంగమాళు అనకాపూరు
- (14) నరేశురు బండినాడు అలమారు పుగుప్పెటపిడి మిగిలిన ముగ్గురు ఛాలా సందిగావ్లో నున్నందున వారికి అడిగి పెరువనరములు తెలియకొనవీలుకేకహాయివది.

మోటారుబస్సు ఎంటెనమీదనుండి పడినవెంటనే మరణించిన ప్రయాణికుడు తిరువేంగడమొదలియారు ప్లవర్ బబారు లోని చెన్నకేశవ పెరుమాళ్లకోవెలమనేగారు ముద్రాసులోని

చాకలిపేటలోని సంతవరామునిపేటనివాసి కంచెలో నొకవివాహమునకువెళ్లి తిరిగి వచ్చుచుండెను.

ఈయాకస్మికవిపత్తులో దైవీకమగు విచిత్ర మేమనగా 8 సం॥ రులు చిన్న బాలిక యొకతె ఏవిధమైనగాయములు దెబ్బలుతగులకుండ సురక్షింతుగా నున్నది

మోటారుబస్సు ద్రోవరుకు తీవ్రమైనదెబ్బలు తగిలెను మోటారుబస్సు ఆసనముందు మితిమీరిన కేగముతో వచ్చుచుండెనోలేదో నిర్ణయించుటకు తగినచాక్ష్యము చెహరలేదు

ఎంటెనమీదగా నొక ఎద్దుబండ్లి సాదాబుడ్ల సరకుతో ఎదురువచ్చుచుండెను ఈమోటారుబస్సుని చూచి ఎద్దులు బెనరిపోవుటచేత వానినితప్పించుకొనబట్టె మోటారుబస్సును వంతెనకొక ప్రక్కగా పోనిచ్చునట్లైతే మిత్ర ప్రక్కను పోనిచ్చుటతోడనే ఎంతెక్కు ప్రక్కన కొయ్యలతోట్టుబడిన కట్టకటాలకు డిగ్రీని మోటారుబస్సు క్రిందకి పడెను పడునప్పుడు క్రిందికి లయ్యెను

దైవశ్రేయ మోటారు ఎంటెన కెండావైపున పడి యుండిన ఇంకను ఎక్కువ ప్రాంతము కలిగియుండెడిది ఎందువల్లననగా అటువైపున కేర్ల కేర్ల రాతిబండలు గలవు మోటారుబస్సు పడినతోడనే అప్పుడు బట్టలు నురుగుచున్న చాకలి వాదొక కుక్క కలువేసి పడినందుని పిలిచినా లా స వా య ము కే సె ను విరిగి ముక్కలయిపోయిన మోటారుముక్కలపోలలోనుండి దెబ్బలు తగిలి స్నాతకము తప్పియున్న గారిని బయటికిలాగి సహాయము చేసెను

పిమ్మట వెంటనే నైదావేట కలెక్టరుగారు పోలిసువారు యావృతమానము తెలిసి అచటకు పరుగెత్తవచ్చిరి మోటారు అంబులెన్సు కారులో దెబ్బలుతగిలినవారు జనరలు ఆస్పత్రికి గొంపోబడిరి ఆస్పత్రిలో వెంటనే బహుశ్రద్ధతో చికిత్సలుచెయబడినవి.

ఈ విరిగిపోయిన మోటారుబస్సు 18 మంది ప్రయాణికులకు సరిపోయిన ఛాడ్డీ బ్రదర్సు కంపెనీ నిర్మితమైన బస్సు.

చీర దొంగతనమునకు 6 నెలల శిక్ష బాలకృష్ణన్ అనునాతడు గోవిందప్పనాయనివిధిలో వివరించుచున్న హరిసన్ కంపెనీ ప్రాప్తయిటరు గుమస్తాయంతియందు 11-9-27 న దొంగతనముగ ప్రవేశించి రు 50 లు విలువగల చీరను దొంగిలించెనను నేరముపై నేడు మూడవరాజదాని మేజిస్ట్రేటు తేజబద్దీమక్సేడ్రీగారిచే విచారింపబడి ఆరుమాసములు కఠింశిక్ష విధింపబడెను మద్యయి నేరమును అంగీకరించెను

బాదంకాయల దొంగతనము 11-9-27 న మొమ్మలై యునాతడు బాదంకాయల బచ్చాలతో నిండిన యొకబండినుండి రు 10 లు విలువగల నాలుగుపీసల బాదంకాయలను దొంగిలించెననునేరముపై 3వ రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారిచే విచారింపబడి 6 మాసములు కఠింశిక్ష విధింపబడెను. ముద్దుల తననేరము నంగీకరించెను

రిజర్వు బ్యాంకింగ్ బిల్లు గలభా

సర్ బేసెలు బ్లా కేటుగారు గాజీనామా వివరములు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 12 — శాసనసభకు ప్రాతినిధ్యమును ఉపయుక్తము నిజాంతుముఖముమై భారతశాసనసభ వారు పిన రిజర్వు బ్యాంకింగ్ బిల్లును సుపసంహరించుకొనవలయునని ఇండియా మంత్రి కార్యాలయమునుండి ఉత్తరువులురాగానే సర్ బేసెలు బ్లా కేటుగారు తన ఆర్థికసభ్యత్వమునకు రాజీనామా ఇచ్చిరని రూఢిగ తెలియుచున్నది స్టానుహోల్డరుల స్క్రీమును తయారుచేసి సర్ బ్లా కేటుగారు శాసనసభ్యులను తెలిపిరి స్టానుహోల్డరుల స్క్రీమును కొంతవరకు అనధికారసభ్యులు అంగీకరించినప్పుడు బిల్లు సుపసంహరించుకొనుట నమ్మకద్రోహ మని సర్ బేసెలు బ్లా కేటుగారు రాజ్యప్రతినిధికి తెలిపిరని తెలియుచున్నది అంతేకాక పతిహాలపక్షమువారు అడ్డరకు మెంటుతీర్చాన ముఖపాడించ నిశ్చయించుకొనిరని తెలియుచున్నది, సర్ బ్లా కేటుగారు ఇట్లు చేయవలసినవైనను

రాజ్యప్రతినిధి ప్రోత్సాహము

కాని రాజ్యప్రతినిధిగారు రాజీనామాను అంగీకరింపక ఈవిషయమై ఇండియా మంత్రితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిపినప్పుడు అవసరమైనచో మరల రాజీనామా ఇవ్వవచ్చునని బ్లా కేటుగారికి చెప్పిరి ఇండియా మంత్రితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరిపి స్టానుహోల్డరుల స్క్రీమును వారు అంగీకరించునట్లుచేసి నవంబరు నెలలో భారతశాసనసభ అవసరమనెను జరిపి, అందు యాబిల్లుపై చర్యలుపలయునని ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించుచున్నార ఈవిధానమునకు ఇండియా మంత్రి అంగీకరింపకున్న ఆర్థికసభ్యుడు డిసంబరు నెల లోపుగ రాజీనామా ఇచ్చెదరు (ప్రీ ప్రెస్)

అడ్డరకు మెంటు తీర్మాన ముపపాదించబడదు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 12 — రిజర్వు బ్యాంకింగ్ బిల్లు సుపసంహరించుకొనినందున ప్రభుత్వమువారి చర్యను బుడించువిషయమై అడ్డరకు మెంటు తీర్మానము ఏర్పాటుముగ చుండవలయును అను విషయమై భేదాభిప్రాయము లేర్పడుటచే మంగళవారము అడ్డరకు మెంటు తీర్మాన ముపపాదించబడెనని తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రెస్)

జిల్లా గొప్ప మార్బులెక మత్తప్రం కల మామణి నేరముని నిర్ణయించుచిట్లును కేలక్టరుమిటివాగ ఆమోదించుచు నివేదికను తయారుచేసిరి

రిజర్వు బ్యాంకింగ్ బిల్లుపై అడ్డరకు మెంటు తీర్మానము సిద్ధా, సెప్టెంబరు 13 — నేరేదినగు భారతశాసనసభలో ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగానే రిజర్వు బ్యాంకింగ్ బిల్లు విషయమై దివాను చమనులూగురు అడ్డరకు మెంటు తీర్మాన ముపపాదించ నోటిసు ఇచ్చిరని అధ్యక్షుడు ప్రకటించిరి రిజర్వు బ్యాంకింగ్ బిల్లు సుపసంహరించుకొని దానిపై చర్యను కొనసాగించుటకు అవకాశము లేకుండేయుటచే అసెంబ్లీ సభను తిరస్కరించినట్లయినచనియు ఈవిషయమై ఆలోచించుటకు సభకు ఆపులచేయవలయుననియు దివాను చమనులూగురు రుపపాదించిరి అడ్డరకు మెంటు ఉపపాదనమును అధ్యక్షుడు అంగీకరించెను మధ్యాహ్నము ఈవిషయమై చర్యజరుగునని నిర్ణయమొసగెను పిమ్మట స్క్రీను కమిటీ నివేదికయందలి సూచనలను ప్రభుత్వమువారు త్వరలో అమలునందుంగ వలయునను తీర్మానముపై చర్య ప్రారంభింపబడెను (ప్రీ ప్రెస్)

తూర్పు ఆఫ్రికా భావిస్థితి

రాయలుకమిషను నియోజనము

భారతీయులకు ప్రాతినిధ్యము లేదు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 12 — తూర్పు ఆఫ్రికా రాజకీయప్రభుత్వ సర్పంచును నిశ్చయించుటకు నియమింపబడు విచారణసంఘమునుగించి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరియు ఈసంఘమునందు భారతీయులగుగాని, తూర్పు ఆఫ్రికా నివాసులగు తెల్లజాతివారికిగాని ప్రాతినిధ్య ముండదనియు దెలియుచున్నది. సర్ కెజీ నాల్లునాంటుగారు భారతకార్యాలయమునకు ప్రాతినిధ్యము వహింపవచ్చును తూర్పు ఆఫ్రికాలో భారతీయుల ప్రయోజనముల కాపాడుటకు తగుచర్యల దీనుకొనుటకుగాను, అధికారేతర రాయబారముల సంపుటపై వలస శాఖాసాయసంఘము వారలో చించుచున్నార ఈరాయబార వర్గము తూర్పుగా భారతీయమైయుంపవలెనని సాయసంఘము వారల్లిప్రాయపడుచున్నార ఒక అంగ్లేయసివిలియను అధికారిని, మరియొక అధికారేతర భారతీయుని నియమింపవలయుననియు ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించుచున్నారు (ప్రీ ప్రెస్)

స్టేటు కౌన్సిలు సభ

దేవదాసీవిధానమును నిషేధించవలెను

రామదాసుపంతులుగారి తీర్మానము

సెప్టెంబరు 12 — నేటిదినము స్టేటు కౌన్సిలు సభ 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. అధికారసభ్యుల తీర్మానములపై ఈదినము ప్రత్యేకింపబడెను.

అవివాహితలకు కన్యలను దేవాలయములందు దేవదాసీ అండ్ బియ్యమిండుపద్ధతిని నిషేధించుటపై ప్రభుత్వమువారు చట్ట ప్రణాళికను గడంగవలయునని రామదాసుపంతులుగారు ప్రతిపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి — మదరాసు రాజధానియందు ఈవిషయముపై తీవ్రమగు ఆందోళనము జరుగుచుండుటచే నేనీ తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచున్నాను. 50 మహిళా సంఘసభలలో ఇట్టిచట్టము అవసరమని తీర్మానములు గావింపబడెను. దేవదాసీపద్ధతి అంతమొందవలయునను ఆందోళనము 1868 సంవత్సరమున ప్రారంభమయ్యెను. 1912 సంవత్సరమున భారత శాసనసభాసభ్యులుగనున్న మాన్యే దాదాభాయి పథోల్కార్ గారు ఈవిషయముపై మూడుబిల్లులను ప్రతిపాదించిరి కాని అప్పుడు ఈ బిల్లుపై సంపూర్ణముగ చర్చ జరుగలేదు. 1922 సంవత్సరమున మరల ఈవిషయము చర్చకు లేవబడెను అప్పుడు లామెంబరుగారు పరీక్షాగారు ప్రభుత్వమువారి సానుభూతి తెలిపిరి.

దేవాలయదాస్యమునకు బాలికలను సగుల నేరమని నిర్ణయించుచు ఇండియన్ పీనలుకోడును ప్రభుత్వమువారు 1924 చట్టమును సవరించిరి. అవివాహితలకు బాలికలను దేవాలయదాస్యమునకు ప్రత్యేకించినంతమాత్రమున వారిని పడుపుచున్నట్టి ప్రత్యేకించినట్లుగ నని చెప్పటకు వీలులేదని అప్పుడు లామెంబరుగారు తెలిపిరి. నిజముగ దేవదాసీల పడుపుచున్నట్టి అవలంబించుచున్నార కావున ఈ అర్థమును స్పష్టపరచి ఇది నేరమని నిర్ణయించుచు, ఈ నేరములను అణచుటపై ప్రభుత్వమువారికి అధికారమిచ్చుచు బిల్లును తయారుచేయుట అవసరము. దేవదాసీలకు దేవాలయపు ధూమలలో కొంతభాగము ఇవ్వబడుచున్నది కాని వంతపరంపరగ ఇచ్చుచున్న పడుపునకు ఇది వారు విడనాడబాలకున్నార అంతేకాక వారు దేవాలయదాస్యమునకు లోబడియున్నార అట్లుకాక ఈ ఈనాము ఈనాముపై వారికి సర్వాధికారము లొసగిన ఇతరుల అటంకమును తప్పిస్తామనేకాదు వారు గౌరవముగ జవితము గడపుటకు ఆహ్వానమేర్పడును. దేవాలయములందు దేవదాసీల నాల్గవ యా ఆస్థేరిలు నిషేధించుచు హిందూదేవదాయములచట్టమును ప్రవేశించుట అవసరము ఈ చట్టాన్ని వదిలి గౌరవమును జీవితము గడపవలసిన బాలికలకు అనాధకరణాలయముల నేర్పరచవలయును. అనాధకరణాలయములు లేకున్న ఈ చట్టములన్నియు చెల్లకపోయినవగును.

ఈ దేవదాసీవిధానమును గొప్పచోకి మేయోకన్య తన ప్రతిపక్షము హిందూసంఘనిర్మాణమునే సంపూర్ణముగ ఖండించెను. ఈ సాంప్రదాయములు స్త్రీ కాలము నుండి వచ్చుచుండుటచే దేవదాసీపర్యాయము ప్రభుత్వమువారు వాటిని నిషేధించుట కష్టమగుకార్యము కాని ప్రజాభిప్రాయము మారుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయమును ఆధారముగ గైకొని ప్రభుత్వమువారు ఈ చట్టములను తయారుచేసి ఈ అవమానకరముగ విధానమును అంతమొందింపవలయునని కోరుచున్నాను.

ప్రభుత్వమువారి ఆక్షేపణలు

జా. యస్. ఆర్. దాసుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—తీర్మానముపట్ల ప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణముగ సానుభూతి గలదుగాని తీర్మానమును అంగీకరించుట మామీంలేదని తెలుపుటకు విచారించుచున్నాను. అవివాహితలకు బాలికలను దేవదాసీలకు నేర్పరచుట వారిని పడుపుచున్నట్టి ప్రత్యేకించుట యను సిద్ధాంతమును మద్రాసు హైకోర్టువారి ఆక్షేపించినట్లు. కావున ప్రభుత్వమువారి విషయముపై ఏమియు చెయ్యబాలకున్నార కావున ఈవిషయముపై తీవ్రమగు ఆందోళనము సరిపి ఈవిధానముపై తీవ్రమగు ప్రతికూలాభిప్రాయమును ప్రకటించుచు వ్యాసించినపిమ్మట ఇట్టిబిల్లు తెచ్చిన ప్రభుత్వమువారు తప్పక తోడ్పడెదరని వాగ్దానమొసగుచున్నాను.

మేజరు అక్బర్ ఖాను, సర్ ఉమరుహయతు ఖానుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

చువకమును అంతమొందించిన బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ఈవిషయముపై చేయబలరా యని సద్ధారు శివదేవ సింగుగారు చెప్పిరి.

పంతులుగారు తీర్మానమును సుపసంహరించుకొనుట ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన సానుభూతికి కృతజ్ఞత తెలుపుచు పంతులుగారు తీర్మానమును సుపసంహరించుకొనిరి.

సారాయిపై దిగుమతిసుంకమును అధికముచేయుట

మద్యపాననిషేధ కార్యక్రమమును కొనసాగించుటపై విదేశములనుండి వచ్చు సారాయిపై నూటికి 50 శాతమున దిగుమతిసుంకమును అధికముచేయవలయునని డార్లర్ యు రామరావుగారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. సారాయిపై దిగుమతిసుంకమును అధికముచేయవలయునని పన్నుల విచారణసంఘమువారు సూచించినట్లు, ఇందున్న సారాయివిక్రయము తగ్గలదనియు రామరావుగారు చెప్పిరి. సర్ ఉమరుహయతు ఖానుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

సర్ డెన్వి బ్రానుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి — ఒకపైస రాయము నూటికి 50 శాతమున దిగుమతిసుంకమును అధికముచేయుట అసాధ్యమైన కార్యము. ఇట్టిపైస సారాయిపై దిగుమతిసుంకము అధికముచేయబడినది చాంపేనుపై సుంకము 2½ రూపాయలనుండి 9 రూపాయలకు, ఇతరసారాయిపై రూపాయ మొదలు 4½ రూపాయలకు అధికముచేయబడెను క్రమముగ దిగుమతిసుంకమును అధికముచేయవలయునను సిద్ధాంతమునే ప్రభుత్వమువారు అనుసరించుచున్నార కాని సుంకమును అధికము చేసినంతమాత్రమున సారాయివిక్రయము తగ్గ ననుటకు వీలులేదు. సిద్ధాంతముల విషయముపై ప్రభుత్వమువారికి సభవారికి ఎట్టిభేదాభిప్రాయము లేదు. కనుక తీర్మానమును సుపసంహరించుకొనవలయునని సూచించుచున్నాను.

తీర్మానమును సుపసంహరించుకొనటకు రామరావుగారు సిద్ధపడిరిగాని తీర్మానమును బలపరచిన సర్ ఉమరు హయతు ఖానుగారు రెండలకు అంగీకరింపవలసిన తీర్మానముపై సమ్యక్తులు పుచ్చుకొనబడెను అధికసంఖ్యకులచే తీర్మానము సరాకరింపబడెను.

జనపనారపై ఎగుమతిసుంకమును నద్దించియోగ

మొనర్చుట

జనపనారపై ఎగుమతి సుంకముకల్ల వచ్చు ఆదాయము లో సగముభాగమును ఎంగరాష్ట్రప్రభుత్వమువారి కొనగవలయుననియు, ఈమొత్తమును ఎంగరాష్ట్రమున మోసింతును రూపుమాపుటపై వినియోగించవలయుననియు 2 తీర్మానమును మురారీశంకరరాయుగారు ప్రతిపాదించిరి.

ఎంగరాష్ట్రప్రభుత్వప్రతినిధియు సర్ నానుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు తీర్మానమును సంపూర్ణముగా తిరస్కరించునకు వ్యతిరేకముగ నున్నదనియు చెప్పెను. నిర్ణయమును వచ్చిన పిమ్మట ఈవిషయములనుగురించి ఆలోచింపవచ్చుననియు చెప్పిరి.

ఎంగరాష్ట్రము విషయముపై ఇట్టి అభిప్రాయము మోసిన యితరరాష్ట్రములవారుకూడ యిదేవిధముగ కోరికవలయు అందుచే తీర్మానమును అంగీకరించుటకు వీలులేదనియు బ్రానుగారు చెప్పిరి.

తీర్మానమును అధికసంఖ్యకులచే నిరాకరింపబడెను.

సూచనలను ఎరుపుపద్ధతులు ఎముకలపై ఎటువంటి సుంకమును విధింపవలయునని డార్లర్ రామరావుగారి తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. రామదాసుపంతులుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. వ్యవసాయ విచారణసంఘమువారు అవిషయముపై ఆలోచించుచున్నారనియు వారిసూచనలు తయారగువరకు వచ్చిన నిలుపుట ఉచితమనియు సర్ మహమ్మదు ముబియ్యుగారు చెప్పిరి.

రామరావుగారు తీర్మానమును సుపసంహరించుకొనిరి. సభ బుధవారమువరకు ఆపుదల చేయబడెను. టారిఫుబిల్లుపై చర్చ గరువారము జరుగునని సర్ ముబియ్యుగారు తెలిపిరి.

(ఆ.ప్రె.)

రేపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో

కాకినాడ సబ్ కోర్టు

S C 904/25 E P 94126 E A/38 27.

డిక్రిఫోల్డరు — మండవల్లి రామన్న — ఇన్వెంటు

డెడర్లు కొత్తి నారాయణ ఎంగయ్యరాయ

బాయింటుదార్లు — పులివెందుల నరసింహారావు సగ

యరాలు

యినెంబరు యస్టిక్యూషన్లలో ప్రతివాదకులన్నూ బాయింటుదార్లకున్నూ సేతునోటిను నిమిత్తమున్నూ పాట పర్వక డిటికె మార కొట్టిను నిమిత్తమున్నూ 1549-27

తేది: వాయిదావేసినారు. వేదాంతం లక్ష్యపతి.

వి. వి క్లెరకు

హిందూ మహమ్మదీయ కొట్లాటలు

అహమ్మదాబాదులో గలభా

హిందూదేవాలయములలో వాద్యములు

వాయింపరాదు

అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 12 — గతరాత్రి అహమ్మదాబాదునందు హిందువులకు మహమ్మదీయులకు కొట్లాడుకొనిరి ఆకొట్లాట కారణమును గురించి ఈక్రింది కారణమును చెప్పియున్నార చాలాలోజులుగా ఒక బ్రాహ్మణుడు దేవాలయమునందు హరిక చెప్పుమండెను ఆదేవాలయము ప్రక్కనే ఒక మసీదుగూడ గలదు హరిక జరుగునపుడు హరికోవియమును వాయింపరాదనియు అందువలన తమ ప్రార్థనలకు భంగము గలుగుచున్నదనియు మహమ్మదీయు లాక్షేపించిరి. అందుపై ఇరుపక్షముల వారును పోలీసువారి యెదుట కార్యముచేసుకొనిరి పోలీసువారి మధ్యవర్తిత్వమునకు బ్రాహ్మణులు లంగరించి, మహమ్మదీయులు ప్రార్థనలు చేసకొను సవరుమును హరికోవియమును వాయింపమని వాగ్దానమొనర్చిరి అయినను మహమ్మదీయులు అగ్రహమంతటితో బెల్లారలేదు నిన్న సాయంత్రము మహమ్మదీయులు కత్తలు, కర్రలు, కర్రలు సిద్దిమచెనుకొని మసీదువద్దకువచ్చి రాస్తే యదొడగిరి అందుమీదట హిందూ హోటలుకీపరులు సోదాబుట్టు సీసాలను విసరిరట అందుపై రెండుపక్షములవారలకును పెద్దకొట్లాట జరిగెను ఇంతలో జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు పోలీసు దళముతో వచ్చి గంపుల చెదరగొట్టెను ఈలోగా నల్లరు మహమ్మదీయులకు అగ్గురు హిందువులకు డెబ్బలు తగిలెను అం దొకమహమ్మదీయుడు మరణించెను. పోలీసు వారితోవరకు 12 గరకు అరెస్టుచేసిరి పోలీసువారు నగరమును కాపలా గాయుచున్నార ఇపుడంతయు శాంతముగనే యున్నది. (ఆ.ప్రె.)

అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 12 — చనిపోయిన మహమ్మదీయుని శవమును పెద్దయూరేగింపుతో మహమ్మదీయులు శ్మశానవాటకకు గొనిపోయిరి పోలీసు అధికారులు స్వయముగా దగ్గరనుండి ఈరేగింపును నడిపించిరి.

పోలీసు కాళలా

అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 12 — ఈయనయము శాంతముగనే యున్నన, మహమ్మదీయులు నగరములో అలజడిగ నున్నది మహమ్మదీయులు గుకాముల మహిమారాశ మెనర్చిరి మహమ్మదీయులు పెద్దసంఖ్యగా నగరపీఠులందు తిరుగుచున్నార అందు అధికారులు మందుగా చాలబాగ్రత్తలు పుచ్చుకొనవలసి వచ్చెను సాయంత్ర పోలీసు దళమును రెండు మోటారు లోలరుగూడ తెప్పించి ఇంజనరు తిరిగి ఏమీ అల్లరి జరుగక పోయినన, ప్రజల అలూషి ఇంజనలే యుంకు నడల రాత్రిక తిరిగి గలరాజుగవచ్చును ఏనా పెద్దగలబా జరుగనని ప్రజలు అనక తమకు ఎదురుమాదుచున్నార. (ప్రె.ప్రె.)

రాగపురములో అరెస్టులు

నాగపురము, సెప్టెంబరు 12 — గరమును, సైనికదళ మింకను కాపలాగాయును సేయుచున్నది అయినను నగరముమాత్రము శాంతముగన వుండి ఇంతవరకు హిందువులపై తుపాకులు ప్రేరినందుకు 4 మహమ్మదీయులు 5 హిందువులు అరెస్టుచేయబడిరి.

ఈ కొట్లాటసమయమున పోలీసువారు మహమ్మదీయులను 7 తుపాకులను సిస్టోలును, హిందువులనుండి ఒక తుపాకిని వశపరచుకొనిరి ఇవిగాక ఒకమహమ్మదీయుని గృహమునందు చాల బల్లెములను ఈ కెలకు కత్తులను పట్టుకొనిరి. (ప్రె.ప్రె.)

కూర్జాలలో అలజడి

ధిల్లి, సెప్టెంబరు 12 — కూర్జాలయందు హిందువులకు మహమ్మదీయవివాదమువలన తీవ్రమగు అలజడి వ్యాపించినది మరియొకవివాదవార్త డిల్లీయున్నది అందుచే అగ్రామున ప్రజలు లాల్లల ఆయుధములను సరించి తిరుగరాదని అధికారులు తీర్మానించెరి. (ప్రె.ప్రె.)

యిప్పుడే మాకు చేరినది

డిబుల్ బాథల్ లోడింగు హమర్ లె. తువా

కులు, 32 బార్లు చెందరుది. 2½ . 2½ 3"

కా రిడ్జిలు గలది. డబ్బు. ఎస్. ఏ. జే ప్లేవెన్సు,

ఆరము కంపెనీవారిచే తయారు చేయబడినది.

స్పెన్సర్ అండు కో, లిమిటెడ్, మద్రాసు.

1927

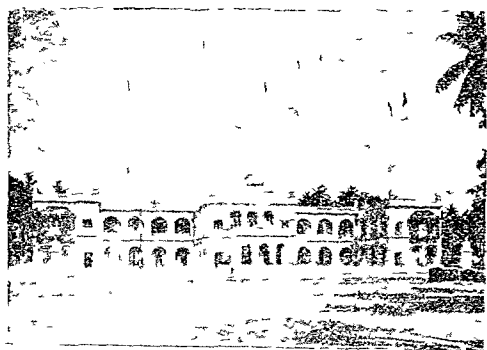

మదరాసులో బారాపత్తు ఉత్సవము. (వై. ఛో. బి.)

శ్రీ రామకృష్ణ మిషన్ విద్యార్థి నికేతనము మదరాసు

భగవద్దేవాలయము విస్తరణము

ఈ విద్యార్థి నికేతనము 1905 సం॥ జూలై 17-న
తెనీశాడు ఈశ్రీంది యుద్ధేశములతో స్థాపితమైనది (1) యో
గ్యతకలిగిన కేవల బాలికలకు ఉపాధిగా (2) ము నివాసనకు
లోపగలు (2) చివరిగృహమును విద్యాలయమును ఒకే సంస్థ
యొక్క యాపాంగములుగా నేర్ప-వి విద్యార్థులు గురువులతో
కలిసి మెలసి నివసించు వారియొద్ద క్షేమమును వీలగు
గురుల నాపనుల నడపుట (3) విద్యాభ్యాసకాలముంతయు బ్రహ్మ
చర్యము జరిపించుట, విద్యార్థుల శిల్పప్రవృత్తినాడుల సరియగు
మార్గమున నభ్యర్థి నొందుకల్గు జూమలు వారిజీవితములలో

ప్రధాన ద్వారము

తాగము, మానకే, మన్నుల ఉత్కృష్టపూర్వము అలవదు
నట్లునే, ఆధ్యాత్మికవృత్తి పెంపొందించుట

ఈ నికేతనము 1905 సం॥ అక్టోబరు 7 నుండి ప్రారంభమై
నేడు 100 వందల గురువులనుగలతో విరాజిల్లుచున్నది
1909 సం॥ములో రాబడి సుమారు రూ 400 లు మాత్రమే
యందెను నేడు సుమారు రూ 15,000 రాబడి కలదు వాధా
రముగా శీవయాత్రకార్యములయిన విషయములతో విజ్ఞాన
సంఘములగు విషయములను సమన్వయించి అన్ని విధముల
నుపయోగపడు విద్యనుగలపుటయే ప్రప్రథమమునందీయు స్థా
పకలయొక్క ముఖ్యలక్ష్యమైయున్నది ఈ యుద్ధేశము సమస్య
రించి, నికేతనవ్యవహారముల నన్నింటిని చాలాకు తమస్వంత్ర్య
విహారముగానే మామకొనుచునున్నట్లు శక్తిగలపబడుచున్నది
నికేతనముయొక్క నిత్యకృత్య వ్యవహారములన్నియు బాలురు
తమంతటతామే చక్క తెట్టుకొనుచుందురు అందువలన వారికి
మున్నందు అక్క-వ వచ్చునట్టి బుద్ధిగురులతయే ఆత్మవిశ్వా
సమును అలవదుచున్నది ఇద్దరు నంటవాంధ్రులకప్పు వేలు కాక
యలలేరు గృహపరిశుభ్రత, భోజనసామగ్రిని కొనిపిచి జాగ్ర
త్తయేటలు భోజనముల యేర్పాటులు, అనారోగ్యముగ నున్న
వారికి పరివర్యచేయుట తోటను పరిహారుల గృహముయొక్క
ఆస్తిని కాపాడుచు మున్నగు నిత్యకృత్యములన్నియు బాలురు
స్వయముగ నిర్వహించుదు. ఎవరి బాధ్యతనుగ్రహించి, ఆ
స్వత్రేపణాశక్తి వీడి స్వయంసంతుల్యై, బాలురు పరస్ప

రసవాకారముతో తమతమ పనులనిర్వర్తించుచున్నారు. మత
సంప్రదాయముల ననుసరించి సుగుంపపద యలవడజేయుట
నికేతనముయొక్క ముఖ్యకర్తవ్యముగ గమనింప బడుచున్నది
మతవిషయములు ప్రాతఃకాలముందు బోధింపబడును పెద్దవయ
స్సుబాలురు భగవద్గీతాది పెద్దగ్రంథములు పఠించుదురు, చిన్నవ
స్సుబాలురు లోకములో నుడువించిన గొప్పగొప్ప ప్రవక్తల
యొక్కయు మహాత్ముల యొక్కయు చరిత్రములును, వారితో
తాగ్యములును కలి రూపమున బోధింపబడును.

15 సం॥ లు అద్దెయిండ్లలో కాలముగడిపి తుదకు 1921
సం॥లో నేటి వికాలభవనములలోనికి నికేతనము ప్రవేశించెను
ఈభవనములలో వసతిగృహమేగాక, సరస్వతీపూజామందిరము
ను, బోధిల్లిమహారాజుగారు కట్టించి దానమిచ్చిన వైద్యాల
యము చున్నది ఇదియన్నియు రూ 2,23,000 (రెండలక్షల ఇ
రవదియూడు శేల రూపాయిల)వ్యయముతో 1921 సం॥ లో పూ
ర్తియైనది ఈ మొత్తములో రూ 89,700 గవర్న మెంటునా

నాటుకోటిక్రేష్టి విద్యాలయము

రుదారబద్ధితో ఇప్పించిన గ్రాంటు మిగిలినది ప్రజలయొద్ద
వసూలు చేయబడెను 1922 సం॥లోగురుకుల పద్ధతి హైస్కూ
లు ప్రారంభింపబడినది దానికొకట ఈనాడును నే రూ 1,27,000
ల వ్యయముతో ఒకభవనము నిర్మింపబడెను ఈ మొత్తములో
రూ 60,600 గవర్న మెంటువారు గ్రాంటు-ఇ-ఏడ్ రూ
పమున సహాయమొనర్చినది మిగిలిన మొత్తము నాటుకోటి నగ
రతారు శ్రేణులు చందా ఇచ్చిరి

పడ్రంగము, పేనుపని, కమ్మరము, నేత యను నీచేతిప
నులు నేర్పబడుచున్నవి ఈవృత్తి విద్యాశిక్షణము విద్యాలయ
మున కుపయోగకరమైన యంగముగనున్నది ప్రతివిద్యార్థియు
వీటిలో నేదొయొక పనిని తప్పక నేర్చుకొవలెను అభ్యసించి జీ
వినయెడల అచిత్రువాత వర్తకములోగాని పరిశ్రమలోగాని
యంపయోగపడునట్లును దేశముతో ఈవృత్తివిద్యలు నేర్చు
చు చున్నవి

ప్రశ్నకముగా ఒక పారిశ్రామిక విద్యాలయము
కూడ నున్నది అదు ప్రత్యేక ప్రావీణ్యము వలసిన
వారికి శిక్షణ మొదలుపెడును ఈవిద్యాలయమువలన నుపయో
గము కలదు కార్యకర్తలవృత్తిలో అభిరుచి గల విద్యార్థులకే
గాదు హైస్కూలుతరగతులలో తుదముట్ట విద్యాభ్యాసము
చేయక, దినమున కొకటిరెండు ఘంటలు సాహిత్య గ్రంథము
లభ్యసించుచు, మిగిలినకాలము యావత్తు వృత్తిమార్గ పరిశ్రమల
నేర్చుకొనగోరు విద్యార్థులకు సహిత మీ పారిశ్రామిక విద్యా

లయ ముపయోగపడును. పడ్రంగములోను "మెకానికల్" ఇం
జనీరింగు" (యంత్రికాస్త్రము) లోను తరిగ్గితు చేయుటకు వీజున
యంత్రిసామగ్రితో నమగ్నబడిన మంచి కర్మాగారము (వర్క్-
షాపు) ఈ పారిశ్రామిక విద్యాలయమునకు అనుబంధముగ
నన్నది.

కొంచెమింపుమింపు నికేతనమునకు వలసిన భవనములు
నిర్మాణము పూర్తియైనదని చెప్పవచ్చును అయితే కొంచెము
మిగులున్నది కనుక, ఒక అరడజను ఉపాధ్యాయుల గృహ
ములు చిన్నవి కట్టవలసియున్నది

నికేతనము సాగించుటకు హైస్కూలుకొరకున్న
వృత్తి విద్యలు గలపుటకును, కర్మాగారమును నడపుటకును,
సంవత్సరమునకు సుమారు రూ 34,000 లు ఖర్చుగుచున్నవి
ఇందులో సుమారు నాల్గయిదువేలవరకు గవర్న మెంటుగ్రాంటు
వలనను, ఏడువేలు మూలనిధిపై వడ్డీవలనను, మిగిలినది ప్రజల
దానములవలనను, సమకూర్చబడుచున్నది. ప్రజలయొద్దనుండి
వచ్చెడి ధనము ఎప్పటికప్పుడు తిరిగి వసూలుచేయు చందాడు
గుటచే, నిబ్బరముగా వచ్చుననిచెప్పుటకు వీలయిన యాదా
యముకాదు ఒక బాలుని భోజనమునకు చదువునకు కావలసిన
ఖర్చు రూ 4,000 లు మూలనిధిపై వచ్చెడి వడ్డీవలన సాగును.
ఈసంస్థకు ధనలోపములేనిదిగ చేయవలెనన్న సుమారు అయి
దారు లక్షల రూపాయిల మూలధనము అగత్యము. ప్రస్తుతము
నికేతనమునకు మూలధనము రూ 1,80,000 లు ఉన్నది ఇం
దులో రూ 1,20,000 లు మదరాసు సైక్లేటియోటు పో
ర్ట్ వారు నాటకములాడి సమకూర్చియొసగినది ఈమూలబిడ్డి
సవకూర్చుటకు ప్రజలు సహాయము చేయవలసినదని పాఠికవర్గ
మువారు విన్నవించుచున్నారు హైస్కూలు భవనమును
తెలుసుసందర్భమున మదరాసు గవర్నరుగారు చెప్పినసంగతులు
గమనించినచో ప్రజలు మామిజ్ఞాపన మాలించి యుదారభావము
తో తోడ్పడెదరని నమ్మదము.

గవర్నరుగారిట్లెరి. "ఈవిద్యార్థి నికేతనమును నడపుచు
మదరాసులో ర మకృష్ణమిషన్ వారు చేయుచున్న మనకార్య
మునుగూర్చి నేను హృదయపూర్వకమైన సంతోషమును వెలి
బుచ్చుచున్నాను యోగ్యములయిన సంస్థలకు దానము చేయు
టకు శక్తిగలిగిన యుదారమునకు తెల్లరు నీరీకేతనమునకు
సహాయముచేయుదురని నేను హేచ్చించుచున్నాను ఇక్కడ

వెత్తాచ్చి పుజామంటపము

ఆవిచ్చిముగా జరుగుచున్న సత్కార్యమును నేను స్వయం
ముగా చూచినవాడినగుటచే ఈగృహపాలకులు చేయు విజ్ఞా
పనమునకు పరిమగు సమాధానము రాగలనియు వారి యాత్మ
యము నెరవేరనియు నమ్ముచున్నాను."

యతీశ్వరానంద, అధ్యక్షులు.

కేనియాలో అభిసీనియనుల దురంతములు

బ్రిటిషువారి ఖండనము

కుప్పి, సెప్టెంబరు 10 — 40 కేక 50 మంది అభిసీని
యను లెవరో ఆయుధములై నేకాయుధగోళలకు ముఝు
టుజిల్లాలో దొంగలించివారికి నష్టమును కలుగజేయుచుండే
బ్రిటిషుపాలీసువారు ముట్టడించిరి. నలుగురు చనిపోయిరి. చా
లమంది తుతగాత్రులైరి. బ్రిటిషు కానిస్టేబులు ఒకడు చనిపో
యెను ముగ్గురికి దెబ్బలుతగిలెను ఆది సేనియనులు మృతుడైన
కానిస్టేబులను వెంటగొంపోయెను ఆయుధసామగ్రితో బ్రిటిషు
వారు ఖండించుచు అభిసీనియప్రభుత్వమువారు కఠినచర్యనూ
దీనుకొనవలెననిరి.

ప్రభుత్వము తొలగిపోలేదు గాంధీమహాత్మా కడలూరులో నువ్వసాచుచు, బ్రాహ్మణులు త్యాగధర్మము జూపి బ్రాహ్మణేతరుల కోర్కెలను సఫలపరుపవలె నని, సలహానిచ్చెను. బ్రాహ్మణేతరులు బ్రాహ్మణులపై నాగ్రహము జూపుచు కొత్తరకపు అన్యాయాలను సృజించుచు, హిందూమతముపట్ల అసంతృప్తిజూపుటలో హిందూ సమూహము కోల్పోవుట పాడిగాదనియు, మహాత్మా హతవునెప్పైనను వర్ణాశ్రమధర్మమునకు విజయమును గలదుగానియు సూచించెను. ఇది గాక ఉభయసంఘములకు, నిమ్నజాతులపట్ల సమరసభావముతో ప్రవర్తించుట యవసర మగుచున్నది బ్రాహ్మణేతరులు స్వల్పకాల పచ్చయప్పకళాశాలలో, పంచము లింకను బహిష్కృతులగుచున్నారు. అందుచే ఒక వర్ణ చూపా రింకొకవర్ణమును దూషించుటతో కాలము గడువక, హిందూ సంఘాధ్వర్యకై పాటుబడుచో ప్రస్తుత వైషమ్యము లంతరించును. రాబోవు అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘసభ అధికార వర్ణమునకు పరియగు ప్రత్యుత్తరమొసగి అంతఃఖ్యమును బలపరచుటకై యావచ్చుకీని వినియోగించు గాక!

మిస్ మేయోగారి దృక్పథము

మిస్. మేయోగారికి పశ్చాత్తాప మయినను గలిగినట్లు తోచదు. హిందూదేశము నందు సుప్రసిద్ధులు గావించిన విమర్శనల గాంచియైనను, యీమె తన యభిప్రాయమును మార్చుకొనలేదు. ఈమె తనగ్రంథమును అమెరికను ప్రజలకొరకు వ్రాసెను గాని, బ్రిటీషువారికొరకు వ్రాయలేదట. అటులగుచో, ఇంగ్లండునం దిట్టిగ్రంథమును ప్రచురింపనేల? హిందూదేశమునకు రాక బూర్వము యీమె ఇండియాఆఫీసుకు బోనేల? ఇప్పుడుమరల ఇంగ్లండుకుబోయి యంత కాలము నిలిచియుండనేల? ఈమె నిజము నెంతదాచినను, దాగబోదు. హిందూదేశపు జనసామాన్యమునకును విద్యార్థికులకునుమధ్య యీమెవ్యత్యాసము జూపుచున్నది. కానిహిందూదేశ ప్రజాసామాన్యము దైవభక్తి కల వారనియు, పాపభీతి కలవారనియు విచేషియులు పలువురుగ్రహించిరి. భూతదయకు వీరు పెట్టినదిపేరు పశుగణముపై వీరుజూపు కనికరము నిరుపమానము. సత్యమునందు వీరి కాదరము మెండు. స్వలాభము కొరకైనను, పవిత్రగ్రంథములను చేతనంచుకొని, కోర్టులలో వీరు అబద్ధమాడ వెరతురు. ఇతర దేశముల బోల్చిచూచిన, భారతీయ జనసామాన్యమున మాంసాహార మత్యల్పము. ఆధునిక నాగరికమునకు లోనుగానివా రింకను వెనుకటి సుగుణములను కోల్పోనలేదు. భారతీయస్త్రీలు శిశువుల గూర్చి యీమె కండ్లనీరు కార్చుచున్నది. ఈమె నటన గూర్చి విశేషము వ్రాయబనిలేదు గాంధీమహాత్మాడు మంచివాడేనటగాని, పవిత్రహృదయులు గావలసినచో భారతీయులయొద్దకు బోనక్కర లేదనియు, యూరపియులలో పలువురు గలరనియు, యీమె చెల్లుబుడున్నది వారెవరు? సివిలుసర్వీసు యుద్యోగులును, వైద్యోద్యోగులు నని, యీమె తలంపు. ఈ యుద్యోగులకు యెట్టి ధనాభిలాష లేదట. లీకమీషనువారు, వీరి జీతములను వివేచింపముగ వృద్ధిజేయుటకు కొరకు లెవరో, యీమెకు

చెలియునా? సర్వీసుయుద్యోగులు స్వలాభపోషణ కొరకు జరిపిన అందోళనసంగతిని యీమె గ్రహించెనా? ఇట్టివారిలో గాంధీమహాత్మానిబోల్చి, మహాత్మాడు వీరికన్న లెక్కువవాడని మిస్ మేయోగారు సూచించుట, ఎంతమితయో యూహించవచ్చును. మహాత్మాని మానవశ్రేష్ఠుడని కీర్తించినవారు అమెరికాలోనే కలరు. యూరపునందంతటను సుప్రసిద్ధ పురుషులు మహాత్మాని యుపదేశముల సంతయు శ్లాఘించియుండిరి. మిస్ మేయోగారు పత్రికాప్రతినిధికి చెలిపిన సంగతులు, మరింతయసభ్యముగ నున్నవి. ఇట్టి నడుపులవలన, హిందూదేశమునకు అపమానము గలిగించుటకుమారుగ, మిస్ మేయోగారు తమకీర్తిని తామే మలినపరచుకొనిరి. ఇట్టి దుష్ప్రచారము హిందూదేశమునకు కొత్తగాదు. ఇదివరకెందరో ప్రయత్నించిరి గాని, విఫలమనోరథులయిరి. హిందూదేశనాగరికము, మరింత పరిస్ఫుటమై బ్రకాశించుచున్నది.

నానారాష్ట్రసంఘము - యుద్ధనివారణము

పోలండు ప్రతినిధి దెచ్చిన తీర్మానము, పెద్ద జాతులలో కదలికబుట్టించెను. యుద్ధము లక్రమము లనియు, వానిని వివర్ణించుట యవసరమనియు, అంతర్జాతీయ కలహములను నివారించుటకు శాంతిమార్గముల నుపయోగింప వలయుననియు, తీర్మానము గోరుచున్నది. తుట్టుతుడ కీ తీర్మానము ఉపసంఘవిచారణ కంపబడెను. జనీవా ఒడంబడికను మరల పునరుద్ధరించుట కొకసలహాగలదు. పోలిషు సూచన తమకిష్టమేనని, ఫ్రెంచి ప్రతినిధియగు బ్రయండుగారు బలికిరి. జర్మను ప్రతినిధులగు ఫ్రైస్సుమెచుగారు, నిర్బంధమాధ్యస్థము సంగీకరించిరి. ఫ్రెంచిజర్మను ప్రతినిధులు ఉన్న తాళయముల నైనను అంగీకరించిరి గాని, బ్రిటీషు ప్రతినిధులగు ఛేంబర్లెన్ గారుమాత్రము తమపహజ సరికుచిత స్వభావమును విమవలేదు. బేరమాడు వర్తకుని వలె వీరు ప్రసంగించిరి. వీరి సరికుచిత ప్రవర్తనముమూలమున, నా కానిర్ణయ సమావేశ మిదివరకు భగ్నమయ్యెను. బ్రిటీషు ప్రతినిధులును, విశాలహృదయులు నగు సెలెలు ప్రభువుగారు ముత్రిపడవిని త్యజింపవలసివచ్చెను. దీనివలననే బ్రిటీషు గౌరవము తగ్గియుండ, ఛేంబర్లెన్ గారి ప్రసంగమువలన మరింతసప్తము వాటిల్లక మానదు. యూరసూచనలు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవిశాళమునకు తోడ్పడుచును, తాము లేని పోని బాధ్యతల నికమీద భరింపజాల మనియు, నానారాష్ట్ర సంఘము కన్నను తమకు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము ముఖ్యమనియు ఇరాక్ సరిహద్దులను నానారాష్ట్ర సంఘపు కొన్నిలువారు తమకిష్టిగాని తమ తప్పేమియు లేదనియు జనీవా ఒడంబడికను మరల వైకికెచ్చుట హానికరమనియు మున్నగుసంగతులను వీరు తెలియజెప్పిరి. నానారాష్ట్ర సంఘమునకు వివిధ రాజ్యములపై అధికారమిచ్చుట వీరి కిష్టములేను. ఛేంబర్లెన్ గారు గడ్డకట్టిన ఇంపీయలిస్టులవలె ప్రసంగించిరి. యూరపు సంగ్రామమునకు బూర్వపు సంగతులనే వీరు వాక్రుచ్చిరి గాని ఇటీవల జరిగిన మార్పులను వీరు గుర్తింపరయిరి. నానారాష్ట్ర సంఘము పెద్దజాతుల లాభముకొర కేర్పడ సనియు వీరిలో

వీరు ముందుగ సంప్రతించుకొని పిమ్మట కర్ణయముల గావించురనియు నానారాష్ట్ర సంఘమునందు వీరిక ఉపసంఘము గజేరి చిన్న జాతీయ నోరెత్తకుండ జేయుచున్నారనియు నార్జే ప్రతినిధి గావించిన విమర్శనలకు ఛేంబర్లెన్ గారు జవాబు చెప్పకబోయిరి. భావి పరిణామ మెటు లుండునో తెలియదు గాని యూరపునందు సయితము ఆ దర్శవాదులు కొందరు బయలుదేరి నానారాష్ట్ర సంఘము నావరించిన మత్తును వదలింప బ్రయత్నించుచున్నందుకు సంతరింపవచ్చును.

ఫ్రాన్సువిజయము

జేవిరు కప్ప లెన్ని సు పంచెములలో ప్రాన్సు అంత్య విజయము నొందుట చే ఫ్రెంచి ప్రతిష్ఠ యి ను మడింప గలదు. జేవిరు కప్ప ఫ్రాన్సుపర మయిరి. టిల్డెనుగారు లాకాస్టిగారిచేతను, జాన్స్టరుగారు కాచెట్ గారి చేతను ఓడింపబడిరి. మొత్తముమీద ఫ్రాన్సు అమెరికాలలో, మొగ్గు ప్రాన్సుపంకనేగలదు. రాబోవు సంవత్సరము, ప్రపంచ విజయము గడించుటకు అమెరికా మరల ప్రయత్నింపకమానదు. కాని, టిల్డెనుగా రెంత నిపుణులయిననువయస్సుమీగుటచే త్వరలో సరిసిబోవుచున్నారు. అందుచే వీరి ఉపాయములు తరుచుగ ఫలించుచున్నవి. మరియొక టిల్డెను యువజనులలో నుదయించువరకు, అమెరికా విజయావకాశములు చాల తక్కువగ చూచును.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము

24, 25 తేదీలయందు బాంబాయిలో జరుగును
సిక్రూ, సెప్టెంబరు 12 — మద్రాసు కలకత్తా రైలుమార్గము ఇంకను సమముగ లేనందున అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘపు అవసరసమావేశము బాంబాయిలో సెప్టెంబరు 12-వ తేదీ కనివారము, 25-వ తేదీ ఆదివారము జరుగును 24-వ తేదీ ఉదయము కాంగ్రెసు కార్యసంఘ సమావేశము జరుగును అని, కార్యదర్శి ప్రకటించుచున్నాడు (ఆ.ప్రె.)

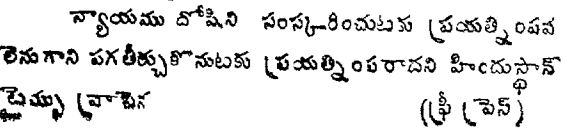
అస్సాం శాసనసభ

అడ్డరనుమెంటు తీర్మానము
రాంచి, సెప్టెంబరు 12 — భారతదేశ విశేషపురుషుల తులనాడును స్త్రీయుమెను పత్రికయందు ప్రకటించిన వ్యాసముపై చర్చసమప టి చాదరిగారు నేటిదినము అస్సాం శాసనసభలో అడ్డరనుమెంటు తీర్మానముపాడించిరి ఇది రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన విషయము కావని చెప్పుచు ఆర్థికసభ్యుడు తీర్మానమును ఆక్షేపించెను ఆతీర్మానముపై చర్చ జరుగుటకు వీలులేదని అధ్యక్షుడు నిర్ణయమొసకెను (ఆ.ప్రె.)

శిక్కుమతాచార్యుని దూషించుట

లైటు సుపాదకునిలరెట్టు
లాహారు, సెప్టెం 10 — ఆంధ్రము వారపత్రికయగు “లైటు” పత్రికాసంపాదకుని ప్రయత్నమి, వ.ప్ర.మ.వ.లీ సువారు ఆరెట్టుజేసి, జిల్లా మేజిస్ట్రేటు రెడులు 10-25 ఆస్తు 16 తేదీన లైటుపత్రికయందు “నాటి జన్మనామ” లు 199 సము ప్రయింపవడనియు అంబుక్రిమి గొప్ప నంబు దూషించిరినియు పోలీసునా రంగోపించిరి. మున్సియ 20 తేదీ వరకు రిమాండునందుంచబడిరి ఆదిమన జామీను దరఖాస్తు విచారణమయ్యెను (ఆ.ప్రె.)

కాస్టిన్ పై మా సకుడు
 ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 12: ఏమైనా సరే అన్నిటిని
 తెగించి వెడల మాననని ప్రెంచిపై మా గొడుగు కాస్టిన్ గారు
 కృతనిర్భయముడై యున్నాడు.

ఎక్స్‌జె-త్రాగుడు.

మాంట్రీ-ఫర్మ సంస్కరణముల ఫలితముగ ఎక్స్‌జె-త్రాగుడు ప్రజామిత్రముగా చేర్చబడి మంత్రాధీశుని పాలింప బడుచున్నది ఎక్స్‌జె-త్రాగుడు కల్లు, సారాయి, నల్ల మందు, గంజాయి, భంగ మొదలగు మత్తుపదార్థములను సంబంధించినవాడు. 1924 సంవత్సరారంభమునకు ఎక్స్‌జె-త్రాగుడు (త్రాగుడు, త్రాగులు) రెండు నోకే యువ్వోగములచే నిర్వహింపబడుచుచున్నది. కాని 1924 సంవత్సరము ఏప్రిల్ 1వ తేదీనుండి ఎక్స్‌జె-త్రాగుడు ప్రత్యేకముగ కమిషనరు అనునారి సాధారణము చేయబడి పాలింపబడుచున్నది. ఈయన రెవిన్యూ సంఘసభ్యులలో నొకడు ఈకమిషనరుక్రింద ఎక్స్‌జె-త్రాగు రెవిన్యూ మొదలగునది వసూలు చెయ్యటకు 9 మంది అసిస్టెంటు కమిషనరులను, 60 ఇన్‌స్పెక్టరులను, ఇందుమించుగా 80 మంది అసిస్టెంటు ఇన్‌స్పెక్టరులను, వందలకొలది స్వల్పాద్యోగులను కలరు. ఒక చెన్నై రాష్ట్రముననే యీమత్తుపదార్థములను ప్రభుత్వమువారికి 5 కోట్ల రూపములపైగా పన్నులను అనున నే వసూలుచున్నది. ఇక రెండవవది సారాయి, కల్లు, నల్ల మందు మొదలగువానికి ప్రజలు న్యాయపరమముగా యోగింపవలెను. ప్రభుత్వమువారికి ఎక్స్‌జె-త్రాగులను అనున నెంతెంతవరకు కాలక్రమమున అధికముగ వసూలుచున్నదో యీక్రింది లెక్కలవలన తెలియగలదు.

1891—1892 లో 121 లక్షల 25 వేల రూపాయలు.
1901—1902 లో 142 లక్షల 72 వేలు.
1911—1912 ,, 200 లక్షల 22 వేలు.
1921—1922 ,, 488 లక్షల 17 వేలు.
1922—1923 ,, 490 లక్షల 14 వేలు.
1923—1924 ,, 520 లక్షల 44 వేలు

మాంట్రీ-ఫర్మ ప్రభుత్వము మేధావుగ విమలతనలై పెరిగిపోవుచున్నదో! ఈయనములలో 100 కి 88 వంతు శతము నాలుకారాయి, కల్లు వలననే వచ్చుచున్నది గ్రహించవలయు.

ప్రజల ప్రభుత్వమేర్పడినది రాష్ట్రమునకు కొంతకాలము ఆయా నియమములలో పెంచడపుద్దెగాని, వేలమువలన గాని కొంచెము సారాయి మొదలగునది యుత్పత్తిజేయుటకు నాకరి విక్రయములకు వాళ్ళు కేటగించుచు వచ్చెను. ఆ పద్ధతి 1875 వలన ఆమలునందుండెను. ఏమట్లు ఇంట్లాళ్ళు ఎక్స్‌జె-త్రాగు అనునది యొకటి ఇట్టి ప్రతికూలము అవగోచముకొని పూర్తిగానే నాశనమయినది సప్లయజేయునది. అందు, ఎక్స్‌జె-త్రాగు గాలన్ 1 కి యింతకొంతవెల్లిం చునందున నియమములపై సుదీర్ఘమయిచిరి. ఈపద్ధతిని లవ సారాయి ప్రభుత్వముగ లభించుచు వే ప్రజల తిరుగేమముగ త్రాగులు కలపించువారి, వెల్లిముడిననేగదా ఈగలు ముగురుట! ఈపద్ధతిని వంగతనముగ సారాయి విపరీతముగ తిరుగుజేయుటకు సంభవించెను ఆకారమున 1924 సంవత్సరములో సంగతిసంగతులు విచారించు కొకకమిటీ యేర్పఱుపబడెను 59 విచారణాధికముగ 1926 సంవత్సరమున నొకచట్టు నిర్ణయించెను. ఆచట్టును ననుసరించి ప్రభుత్వము స్టిప్టెంట్ అనునది ప్రవేశపెట్టి. ఈపద్ధతిని లై సెన్సులు పుచ్చుకొని కల్లు సారాయిల తిరుగుజేయువారిలో తీవ్రమైన నవాటి తేర్చుబుట్టు, ప్రజలకు విశేష కష్ట నష్టములు కలుగుచును సంభవించెను. అందువలన 1901 లో యీపద్ధతి త్రోవవేసి కంట్రాక్టు డిస్ట్రిబ్యూషన్ వ్యవస్థను ఈపద్ధతి యొక్క ప్రభుత్వము ఆమలునందున్నది. దీనివలన సారాయి తిరుగుజేయుటయు విక్రయించునట్టియు హక్కులు ఒకరికే లేకుండి వేరొకరు చేయుటవలన సారాయి తిరుగుజేయువారు ఆయా నియమములలో నిర్ణీతపద్ధతులపై లై సెన్సులు గలవారికి విక్రయించుటయు, వారు తమకు వాళ్ళుగల ప్రదేశములం దం గదులుపెట్టి చిల్లంగ ప్రజల కమ్ముచును పొసగుచున్నది. ఏజెన్సీ ప్రాంతములలో తప్ప మిగిలిన రాష్ట్రములో సారాయి పన్నుకొను 10 బట్టి, 15 గిడ్డంగులను కలవని చెప్పబడును.

ఒక నాలుకారాయి మాలముననే 2 కోట్ల 60 లక్షల రూపములు, కల్లువలన 2 కోట్ల 25 లక్షల రూపములు విదేశీయ సారాయి ముందుపై 12 లక్షలును, గంజాయి, భంగపై 13 లక్షలును, నల్లమందుపై 27 లక్షలును పన్నులను అనున నే వసూలుచున్నది. ఇక ప్రజలెన్నికోట్ల

రూపము లీసారాయి, నల్లమందు మొదలగు వానికై బాడెడ్ వారు జేయుచున్నానో నిర్ణయింపబాలము

కల్లు తాడి, ఈత, పన్నుచెట్టు, కొత్తరచెట్టులకి తీయబడుచున్నది కల్లుగా రెండుగళము తీయకల్లు, పుయబెట్టినకల్లు తీయకల్లుపై పన్ను విధింపబడుటలేదు. పుయబెట్టినకల్లుపై కొంత రుణముగను, ఆకల్లుతీయకల్లు ప్రత్యేకింపబడిన చెట్టుపై గొంతపన్నును చెల్లింపవలయుండును కొత్తరచెట్టు 1 కి ఆముమానములకు రూ 4-8-0 ను, పన్నుచెట్టు 1 కి అగవచెట్టమునకు రూ 9-0-0 ను, మొత్తముమీద సంవత్సరము 1 కి తాడి, ఈత చెట్టు 1 కి రూ 8-0-0 ను చెల్లించవలయు. రాధామొత్తముమీద పుయబెట్టుకల్లు తీయకల్లు ప్రత్యేకింపబడిన చెట్టుపన్ను 80 లక్షలుండునని తెలియుచున్నది. 1922-23 లో చిల్లరకల్లుకుకొలుముల రూపము 11 వేలుండెను. ఇక గంజాయి, భంగ నల్లమందునుగూర్చి విచారించు.

ఒకకోర గంజాయిపై 20 రూపాయల చొప్పున, శతభంగపై 8-0-0 చొప్పున పన్ను విధింపబడుచున్నది. గంజాయికి లోకముగ పుత్తినివాడుదురు. ఈయన చెల్లుయొక్క కొనయించుండెను లేక పుత్తినివాడుచేయుదురు. భంగ అనునది గంజాయిచెల్లుయొక్క ఎండి రాలిపోయిన ఆమొత్తముమీద గంజాయి, భంగ రెండును కలసి 1922-23 లో 42 వేలకోర్ల పుత్తి అయ్యెను. నల్లమందు వలన విక్రయముగా ములందలి గాజీపురము ఫ్యాక్టరీనుండి సర్కారువారిచే పన్ను చెయ్యబడుచున్నది 1923-24 లో శత నల్లమందుభారీ (సర్కారువల) 70 రూపాయలు. 1923-24 లో రాష్ట్రమునంగల నల్లమందు కొలుములపంఖ్య 608.

1922-23 లో 85950 కేళ్ళులగును ప్రజలకు విక్రయించుటకు జేతనము చున్నది మర సారాయి, కల్లు, గంజాయి, భంగ, నల్లమందు చాలకాబోయి విదేశీయులందరి సారాయిలు దిగుమతిచేయబడుచున్నవి. ఇవి గొప్పగొప్పగా రును, మలాసాపురములను త్రొంగుకాబోయి విదేశీయ సారాయిములపై గాలన్ 1 కి రూ 21-14-0 న, కొత్తరచెట్టు ఆరకుపై గాలన్ 1 కి రూ 17-8-0 చొప్పున బీర్ పై గాలన్ 1 కి రూ 0-8-0 చొప్పున పన్నులు విధింపబడుచున్నవి. దీనిపై సర్కారువారికి 12 లక్షల రూపాయలు పన్నులను అనున వసూలుచున్నది. ఇక దీనిభారీక్రింద ఎంతవైకము విదేశీయుల పాలరుచున్నో కదా! ప్రభుత్వమువారు వాగ్రూపముననే గాక క్రియాశీలమున ప్రజలలో దివిదాభివృద్ధి జూచుచున్న యీదుర్భాసను తొలగించుటకు సంపూర్ణప్రయత్నము లొనర్చినగాని ప్రజలవికాసమును తోడ్పాటును బడయజాలరు. వానాబు త్రాగుడు పొచ్చుచున్నదని పట్టా మునితీసి, పల్లెటూరిపట్టి నిర్ధారణచేయవచ్చును స్త్రీలలో సహితము త్రాగుడు అలవాటు సృష్టియగుచున్నదని ఆతరయోక్తికాబుదు. దుకాణములపంఖ్య తగ్గినదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పిన చెప్పవచ్చుగాక, రోడ్లప్రక్కలెక్కడ దూరమునకుండునట్లేర్పాటుచేసి చేయుదురుగాక. సప్రవృత్తులలో నొకటిమరు మద్యసానాభ్యాసము ప్రజలువిడువజాలరు. అమెరికాలోవలె యీపద్ధతుల యుత్పత్తి విక్రయములు రద్దుపంపినగాని ప్రయోజనముండదు. పున్నేపుట్ బాన్ పంటి మహనీయులు ముడిలమున వోకరిద్దరు బయలుదేరవలసియున్నది. ఈ విషయమున మహాత్ముడు చేయుచున్న ప్రయత్నములు ప్రశంసాపాత్రములు. పోటీపందెములలో, రంగిం రేసులలో పాల్గొనువారివలె త్రాగుబోతులు ఇల్లు, వాకిలి, యూరు విడిచి జల్లుజల్లుగా లజ్జాభీషానములు వదిలి సాయంసంధ్యలయందు దుకాణములపక్కను పరుగెత్తినాసోపుట జూడ విపరీతముగ నుండును. ఎండయినక వానయినక పగల్గెల పాటుపడి సంపాదించుకొనిన కూలిదమ్ములు కిల్లలనక పెండ్లామనక మాటకట్టుకొని కల్లు సారాయి దుకాణములకు పరుగులెత్తుట యెంతటి వెట్టికనము!

కొండల సారాయి, నల్లమందులు బొమ్మగ్రామముగ వాడుబు యుక్తమే యని అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇది సత్యముకాకేండు. జగదీశ్వరద్రవ్యముగారు సారాయివంటి వత్తుపదార్థముల దుస్వభావ మెట్టిదో వ్యక్తములపై ప్రయోగించి చూపేయే యున్నారు.

సింగంపల్లి వెంకటాద్రి.
బాపట్ల

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 13-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	వాతావరణ 1-వ తేది నుండి వర్షము	వాతావరణ 1-వ తేది నుండి వర్షము
గోపాల్‌పూర్	89.5	78.4	...	89.92	+ 16.90
విశాఖపట్నం	88.2	79.9	...	21.04	+ 8.57
రాజ్‌గడ్	80.4	78.4	...	20.07	+ 1.28
మచిలీపట్నం	88.6	78.7	0.04	21.56	+ 0.69
కర్నూలు	96.0	77.1	...	14.09	+ 2.80
బళ్లారి	92.4	74.2	...	6.55	+ 1.61
అనంతపురం	9.16	+ 0.98
కడప	97.5	79.4	...	10.62	+ 4.81
నెల్లూరు	98.6	78.1	...	7.48	+ 1.50
మద్రాసు	92.0	78.1	...	8.79	+ 3.76
కడపూరు	89.2	77.8	...	6.59	+ 4.89
నీలమ	89.7	71.8	0.02	28.99	+ 7.37
కొయంబూర్	90.6	70.8	0.15	8.58	+ 1.25
తిరుచనాపల్లి	90.0	74.2	0.02	10.82	+ 1.60
నాగపట్నం	89.9	79.1	...	4.41	+ 4.29
మధురై	91.0	73.8	0.48	10.80	+ 0.95
పాండి	86.4	79.2	...	0.22	+ 1.47
తిరువల్లూరి	0.45	1.11	+ 0.86
తిరువేంగుడు	82.7	74.2	...	24.58	+ 2.18
కొచ్చి	85.4	78.9	0.09	60.44	+ 7.81
కాలికట్టు	96.2	72.8	0.29	81.96	+ 1.46
మంగళూరు	84.9	73.9	0.14	108.88	+ 1.95
రెంగళూరు	84.4	67.5	...	9.10	+ 6.44
మిరకూరు	75.6	61.5	0.10	111.07	+ 12.40
కొడైకానా	85.7	51.4	0.04	19.57	+ 0.42

సర్కారులు:—మచిలీపట్నములో చిరుకలుపడెట్టు, విశాఖపట్నములో ఎల్లప్పుడు వర్షముగ నున్నది.

కర్నూలు:—అకాశము నిర్మలముగనే యున్నది. వచ్చును కడపలో 4 $\frac{1}{2}$ కర్నూలులో 6 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు పగటివేడివి ఎక్కువ. రాత్రివేడివి 8 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—వేళుములు విస్తారముగనున్నవి. కడపలో పగటివేడివి 8 $\frac{1}{2}$ డిగ్రీలు, తిక్కువ.

వ. వ. నారాయణం అయ్యరు,
హయా వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

వేలము అమ్మకం

మద్రాసు హైకోర్టు మైలునందుగల సి.ఎన్. నెం 402/1924 దావాలో వాదులు:—గోకలదాసు జమ్నాదాసు అందుకో. VS. ప్రతివాదులు:—బి. నారాయణస్వామి చెట్టి. వేదానా విషయము 18-3-1927 తేది హైకోర్టు పారితే గానీ నోటునడిచి ఉత్తరము ఉన్నది.

మెసర్యు డౌడన్ అందుకోవారిచే

ఈదినకు తెలుపబడిన పూర్తి వివరములు కలగవు సదరు యి.టి.వద్దనే 26-9-27 తేది సానువారము వాడు సాయంత్రం గం 4-80 నిమిషములకు బహిరంగ వేలము చేసి విక్రయించబడును. మద్రాసు జూరిస్ట్రేషన్‌నుండి వరదా మల్లియప్పన్ బిల్డింగ్ నెం 66 రు గృహము, హైదరాబాద్ నెం 8116, రీ-సర్వే నెం 11181, కల్కత్తా బిల్డింగ్స్ నెం 4182, బిల్డింగ్ నెం 2106 వదరపు అడుగు.

పూర్తి వివరములకు ఈదినకు విలాసదారులకు. వాడుక:— DOWDEN & Co. Auctioneers
21, Sunkurama Chetty Street, MADRAS

గ్రామాభివృద్ధికి ప్రత్యేకపు పన్ను

ప్రభుత్వపు టుత్తరువు

మెమోరాండము నె 8438-2 సీ (యల్ అండు యం) జేది 20 జూలై 1927 ఎల్లెమెంటరీ ఎడ్యుకేషను సెన్సు 1920 న సంబంధించి ప్రత్యేకముగ నియమించినట్లుగా యీ పనికిగను స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘములున్న గ్రామపంచాయతీలవారున్న 25 న పెరసెంటునకు హెచ్చకుండాగన వారివారి డిమాండ్లలో రూమియా, కంపెనీలవారు, వృత్తుల వారు, యిండ్లవారు ప్రత్యేకముగ పన్నును విధించుకొనవచ్చుననియు యీరీతి ఏయేస్థానిక సంఘములవారుగని గ్రామపంచాయతీలవారుగని ప్రత్యేక పన్నును విధించి యెంతవరకు చేయుచురో అంతపన్నును సమానముగ చెల్లును ప్రభుత్వమువారుగా యిచ్చునకు నిర్ణయము ఈరీతిగ చేయబడును గ్రామాభివృద్ధిపట్టిబట్టి అని పేరు, కాని పట్టిని వినియోగించుటలో ప్రభుత్వమువారికి సంబంధముండును.

2 ఈరీతిగ ప్రతినెలకు పన్నును డిమాండ్ చేసిన ఆ గ్రామపంచాయతీలలో (గ్రామాభివృద్ధికి ఖర్చు కాక నిలువపున్న ప్రభుత్వమువారు గ్రామపంచాయతీ సమానముగ నిలుపున లవేయక పోవుటయు మిగిలినసొమ్మును వారు స్వాధీనపరచు కొనగలవలయుననియు వుండును. కావున ఆసొమ్ము ఆరీతిగ ప్రతినెలకు చెల్లియుండుననియు గ్రామపంచాయతీలకు చెల్లవలయుననియు సాగు ఆఖరునకు పూర్తిగానియెడల మరల వాటిపూర్తికొరకు నూతనసర్వేయలో ఏర్పాటులు గావించుమనెడవరు.

3 ఈపన్నును స్థానిక సంఘములవారు విధించుకొనుదురని ఆశయము. యీసొమ్మును ఖర్చుచేయు విధానమునకు వచ్చే సర్వేయము లేక ఆసంపూర్తిపనులకు మరల సమానములు చెల్లుదుననియు అధికారము స్థానిక సంస్థలకే యుండును.

రూపాయకు ఒకటి, రెండు లేక మూడు పైసలు చొ॥ రూమి షిద్దుగా గాని లేక 25-న పెరసెంటుకు మించకుండగ కంపెనీలు, వృత్తి, యిండ్లవారుగని విధించుకొనవచ్చును.

1 అన్ని తాలూకా బోర్డులవారు రూపాయికి ఒక్క పైస పన్నును విధించుకొనిన రూరమి రిక్టీలక్షలు వనూలు అగును. యీసొమ్మును సమముగా గవర్నమెంటు ఇచ్చును నెలకి 10 లక్షలు సాలీనా గ్రామాభివృద్ధికొరకేర్పడును. ఏబోర్డులకు నా సమానములున్నయెడల అట్టి ఏబోర్డులనుగూర్చి వారు విధించుకొనిన పన్నును సమానమేగాక హెచ్చుగా యిచ్చుటనుగూర్చి ఆలోచించవలెను.

గ్రామపంచాయతీల విషయమై వారు విధించుకొనిన పన్నును ప్రభుత్వపువారి గ్రామపంచాయతీల వినియోగించుటలో ఆయాగ్రామ పంచాయతీలకా లేక ఖాళీబోర్డులకా ఆయన కారముండు యనునది యింకను ఆలోచనలో నున్నది.

5 ఈరీతిగ యేర్పడిన ప్రత్యేక సొమ్మును గ్రామపంచాయతీలకు, గ్రామనీటిపంపులకు, గ్రామపారిశుధ్యమునకు వినియోగించవలెను. ఇందులో ఎల్లెమెంటరీ ఎడ్యుకేషను, ఇందుకు యిదివరకే ప్రత్యేకపుట్ట మున్నది.

6 జిల్లాబోర్డులు, గిజిస్ట్రారు జనరల్ ఆఫ్ పంచాయతీలు వారివారి అభిప్రాయములు తెలియజేయునది యిందుపై యిచ్చునది నని జారీచేయబడెనది.

స్థానిక సంఘములకు సలహా

పై ప్రభుత్వమువారి సర్క్యులరును పట్టివచ్చి దానిరీతిగా బోర్డులవారు ఈ జిల్లాలోని తాలూకాబోర్డులకు పంపిరి. ఆయన తాలూకా బోర్డులవారు మొత్తం 2 కెండాలో నేయుమండిరి. కాని యీ విషయమును చాలమంది క్రిస్టియన్ పరికింనుకముల న గవర్నరు ప్రతితాలూకాబోర్డులవారు తిప్పక పై యంశమును నక్కగా గమనించి రూపాయికి ఒక పైస చొ॥ రూమి షిద్దు విధించు కొనులాగున తీర్మానించుకొనుటలో అంబగా కష్టముండవని నాయభిప్రాయము.

ఒక్కరూమిసి నేకాక యిది యివ్వనివారికి వారివారి వృత్తులపై పన్నును వేయుటగూడ అగత్యమేమో?

పైపన్నునల్ల నిజమగు ఫలిత మెంతవరకు?

పల్లపుగ్రామాలలో మొమ్మిస్తు యొక్కని చెల్లుమందు పల్లపుగ్రామాలలో వెయ్యిజనాభాగలిగిన గ్రామమున్న 600 యేకరములున్న వుంటుందనుకొనుము. ఈ రీతిగ పన్ను గ్రామమునకు పన్ను సాలీనా రూరమి 6 చేలు చెల్లును. ప్రతీతిగ పన్ను విధించుకుంటే సాలీనా రూ 31 నచ్చును. ప్రభుత్వపు గ్రాంటు దీనితో సమానముగా యిచ్చుటగావున వేరని రూ 62 అగును. దీనినల్ల ఫలితమేమి అనిచూడగా యీడబ్బుతో అంతగా యేమిపనిజరుగదు. నిజముగ పనిజరగవలెనంటే

వీటిని మీకారునకు

ఉపయోగించ

వలెను!

DUNLOP

కష్టమైన వనికి సహాయపడునట్టి టైరులు

డన్లప్ చే అమర్చి తృప్తి చెందుడు.

డన్లప్ రబ్బర్ కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్,

బొంబాయి, చాగపూరు, ఢిల్లీ, లక్నో, లాహోరు,
రావల్పిండి, కరాచి, కలకత్తా, గుజరాట్, రంగూన్,
మాండలే, మదరాసు, బెంగళూరు, కల్కికోట, కొలంబో.

ప్రభుత్వమువారు యిచ్చే గ్రాంటు వేనుకొని పన్నును మాడుచెట్లు అయినా గ్రాంటు యిచ్చునయెడల ఏమియులాభముండదు. 3 రెట్లు యిచ్చెరు 120 లు సాగుకు అగును. ఈరీతిగ వుంటే కావలసిన గ్రామాభివృద్ధిలో ఒక లక్షోపేతము పని కుపకరించును మెరక గ్రామములలో యీ విషయమంతగా వుపయోగించదే

మో! ప్రభుత్వమువారిచ్చు సమపాదము లీరీతిగనే అనుపయోగకరముగ నుంటుండును. కావున ఈ విషయమై స్థానిక సంఘముల వారు బాగుగ యోచించి దీనివిషయమై అనుభవజ్ఞులు పెద్దలు చర్చించెదరుగాక!

శనివారపు సుబ్బారావు

పల్లెటూరి బడిపంతుళ్ల మొఱులు

అరణ్యోదనము

(ఒక ప్రధానోపన్యాసుడు)

అన్ని చోట్లానూ, ఈకర్నూలు జిల్లాలోని తాలూకా మొదలగు గ్రామముల, మార్కెట్లమనగూడ ఆగస్టు 6-న తేదీన రకరకము పల్లెటూరి బడిపంతుళ్ళు జిల్లా ఎక్స్‌కేషన్ ఆఫీసరుగారి యాజమాన్యముక్రింద నొక గొప్ప సభకేసి అందు రమ మొఱులను తీర్మానరూపమునదిర్చి ఈ ఆగస్టు 21-న తేదీగల ఆంధ్రప్రదేశ్ యందు లోకమునకు బాటేసారు.

“కతా సంఘే శక్తిః”

సామాన్యముగ వాల్చించిన ఈ మొఱులలో కొన్నింటిని తాలూకా బోర్డు ప్రసిద్ధింపజేసారు, తక్కువగలవి అధ్యక్షులైన ఎల్లా ఎక్స్‌కేషన్ ఆఫీసరుగారిను చిత్రించవలసినవిగ నున్నవి. “కతా సంఘే శక్తిః” అను న్యాయము ననుసరించి ఈసభ తన మొఱులను జేచిచాటినదీరని భావించి కూడి యెల్లు చేసినదలకు సంజయములేదు. కాని మొఱుల తీర్మానముల జేయబడిన తేదీననే తీర్మానని పరిస్థితులనను అధికారివర్గమునకేమి సంకలపడు సభ్యులకేమి తెలియకపోదు

నూతన సంస్కరణములు, విద్యాప్రచారోద్యమము

పల్లెటూర్లలో విద్యాప్రచారమును, అధికారులు (అనగా, విద్యాధికారులును, ప్రెసిడెంట్లును) కొంతవరకు సాగించి నారు. విద్యాభ్యాస నూత్న సంస్కరణములబట్టి మంత్రులపాలన లోనికి స్థానిక స్వపరిపాలకుల పాలనలోనికిని సంపూర్ణముగ ఎచ్చియున్నది. మంత్రులను స్థానిక స్వపరిపాలకులను తమ తమ పదవులకు కార్యధిపతులైన పల్లెటూరి పోలీసులను దృష్టిపఱచి పల్లెటూర్లలోని విద్యాప్రచారమునకేది సమితిలో తానుమును అభివాసమును గడుపజువక తప్పదనిగాను. కాని నూతన సంస్కరణములు అమలులోనికి రాక మునుపటి కంటేను నేను సామాన్యముగ వేరగల (పత్తిపల్లెటూరిలోను రకరకము ఒప్పు పెంపొల్లుచున్నది నాటికంటెను నేడు ఇందు మూలమున నెంతయో ధనము వ్యయ మగుచున్నది. ఇట్టివెంటనే నున్నది, ఇట్టిసంరంభమునకు, ఇట్టిధనవ్యయమునకు, నయముగకాత్రము పల్లెటూర్లలోని ప్రజలకు విద్యయొడు ను తానుము గాని, తియ్యాలమున ననుసరము విద్యావ్యాప్తిగాని తెలియకుట ప్రతిపల్లెటూరి తిలదండ్రాకిని, పంతులమున దాసిన సంకతియే. ఇట్లు అనుసరము విద్యావ్యాప్తము లోనునది బతు గల కారణముల విచారించవలెను.

పల్లెటూర్ల పరిస్థితులు

మన పల్లెటూర్లలో నొక కాలమున “నేడ్యు” “నేడ్యు” యను కీర్తన ప్రధాన జనసోపానముగ నుండెడిది కాని, విరోధా మహాసంగ్రామము ముగిసినపిమ్మది నూతన సంస్కరణముల అమలులోనికి వచ్చినపిమ్మది, నెల్లరకము దెల్లము గలందు కారణములనను “నేడ్యు” అను మూఢవృత్తి నా నా స్వరూపముతో పల్లెటూర్లలో ప్రవేశించినది ఇందు మూలమున సద్యఃకాలావేళ, సద్యఃసాధ్యమున, ప్రతివృత్తి యందును ఆవాలగోపాలము పల్లెటూర్లముందు పీఠాదమువలె నావేరించినది. అనగా, సర్వోన్నతమునకేది ప్రజలకు కాంక్ష మిక్కలవలెనున్నది. “విద్య” రుద్రముగ నున్నదనున, సద్యః ఫలములగాని, సర్వోదయముగాని, ఇచ్చునదికాదను నిర్వివాదాంశము. సర్వోదయమునకును, సద్యః ఫలములకును, నెనుగులాదు. తేదండ్రాకి నెల్లరకము, నేడ్యును-నేత-నెత్తకముల చిల్లరకములలో తానగూడ సర్వోదయమున గడించుటకు నివృత్తిపరిస్థితులలో కాదుండలచే, విద్యగొని నివృత్తికిని, విద్యనివ్వించు తిల దండ్రాకినను, విద్యాసంపాదనమునకే సహజముగ నందవలసిన ఉత్సాహ శైలిలు సన్నగిలుటయందు వింతలేదు.

విద్యయొడ నుత్సాహ శైలిలు సన్నగిలుట

ఇట్లు సన్నగిలు నుత్సాహ శైలిలు సన్నగిలుటగాను, పరిశీలన జక్కగ జరిగిన పంత్రిపుంగవులేమి, ప్రసిద్ధింపబడిన, విద్యాధికారులేమి, పూర్వపు విద్యావిధానమున తనమా ర్గమునగొర్రును-అనగా కొన్ని చోట్ల, “కేషన్” ప్రక్రియను, కొన్నిచోట్ల నిర్వహణ విద్యాదానమును మొదలైన మార్పుల సంకల్పించి ఆచరించినది. ఊరిపెద్దలకు పంచాయతీల మూలమున పల్లెటూర్ల బోర్డుల కేషన్ముచేయు, విద్యానిలయముల సంస్థి నభివృద్ధిచేయు, ఒకటిని బడిపంతుళ్లను పదపదేమార్చి యు కొరిన పంతుళ్లను ఆయా గ్రామములందునిర్మియు, నిగ్రహాన గ్రహములకు ఫంక్షన్లను గుజిలేయును, నెన్నియోవిధముల పాటుపదుముల యెల్లచేరిన విషయమే ఇంత సంరంభము జరుగుచున్నను ఉద్దీపించునది లేలపబడిన ఉత్సాహ శైలిలు పల్లెటూర్లలో వాస్తవముగ సన్నగిలుటయే యుండును సుప్రసిద్ధియు నీనికు తరవానులేవ్వరో విచారించుటోప్పును.

బడిపంతులునకు వలయు యోగ్యతలు

నేటిపరిస్థితులలో తాలూకా బోర్డు బోర్డు, ఎయిడెదుబోర్డు, మిషన్ బోర్డు విద్యాప్రచారమునకు పూని యున్నవి బోర్డులకు ఇందుకై పెట్టుబడిధనము లోకమువ్యాప్తములును, గవర్న మెంటువారియ్య సహాయద్రవ్యము యున్నది. ఈధనము నేడు మోచ్చింపబడిన సంస్కరణబోర్డు బోర్డు జయప్రకర గడుపుటకు (అనగా ప్రజామోదమును బడయగల్గు రీతినడుపుటకు) వాలినదని చెప్పుటసాధ్యపడదు. ఎయిడెదు బోర్డులను, ఇప్పటి స్కూలునుబట్టివచ్చు గవర్న మెంటు గ్రాంటు చాలినదని ననున నెవ్వరును సాహసించరు ఇక మిషన్ బోర్డు పల్లెటూర్లలో సామాన్యముగ నొకకులమువారికే చెందినది. నీని ఆరికనీతియైనను బాగున్నదని చెప్పవలెనేలేమో! కాన పల్లెటూర్లలో విద్యాప్రచారము విస్తారముగ జరుపబడుటకు, అధికారులెంతపాటుపడినను ఈప్రచారము కేవలము ధనలోపభూయిష్ట మెయుంటే మేటిబడిపంతుళ్లను నీయుద్యమమునకు రాబట్టుటకు గాని, మేటి విధమున బోర్డు నడుపగల్గుటకు గాని, వీరి తరముగానున్నది. పల్లెటూర్ల నేటి పరిస్థితులకు గొంతకు గొంత పైన నిర్మాపించితిని. ఇట్టి పరిస్థితులలో సభి కారులతో సహా నముగ నుత్సాహముగగి విద్యావ్యాప్తమునకు నియ్యకొను బడిపంతులను కొన్ని యోగ్యత లవసరమని యొప్పు కొనక తప్పదు. విద్యాధిక్యము, స్వార్థ త్యాగము, యధాలాభ సంతుష్టి, అమితముగ నెప్పు, వీరికిదొడుగ, పల్లెటూర్లలో దానితరలపై నాధారపడినందు నీయత్రు గడవుకొనుటకు వలయుధనసంపత్తియు, మేటిబడిపంతులను కత్తికడనములను నిర్వివాదాంశము. ఇట్టి గణసంపత్తియు, విత్తుగతియు గలపంతులు, అధికారులకు దొడకినను నొకవేళ దొడగలదు కాని వానికి తన ధన సంపత్తిని గూర్చి (అనగా, జీవము బత్తెముల నిచ్చి, జీవయాత్రలో స్వతంత్రునకు నుండునట్టి) పల్లె కొక్కని వంతున నీ వెరిగిన అన్ని విద్యాలయములందు నెలకొల్పుటకు, అధికారులకు ధనమొక్కడివి కాని, పూర్వముకప్పుడు-పల్లె లలోని గూర్జనమే ప్రధానపురుషార్థమున నిష్ఠాంతము వాడు కొనని కాలమున, దయాదాక్షిణ్య దానసూయల పనపికాదమువా తపకి నవయకాలమున, ఇట్టియోగ్యతలుగల మేటిబడిపంతులు నాడు బోర్డువారొసంగుచుండిన స్వల్పవేతనములకు, గవర్న మెంటువారు సంపన్నమునకొకమాటిచ్చు స్వల్పగ్రాంటులకును తృప్తిపడియు, తమకు గొంతెడు పోషణములను ఊరివారిసాయమున వలపడజేసికొనుచు, ఉత్సాహముతో విద్యాప్రచార మునుగావించి పల్లెటూర్లలో కీర్తిమఖముల ఒడవుగల్గెనుటలో వింతలేదు-నేడుకూడ నట్టి బడిపంతులెందఱో మేలైనపల్లె లలో నుండినాడెనయ్యును. కాని సామాన్యపరిస్థితుల నాలో చింతించి అట్టివారిసంఖ్య కేదెట్లయ్యెనను తప్పదు

“నేవయాదీయతే కర్తా”

నాటికంటెను నేడు బడిపంతుళ్ళ జీతములు వీరికిచ్చు గ్రాంటు మొత్తములు మోచ్చింపబడినవి అధికారులచాలు ముందురు నీజమాలోచించిన పరిస్థితుల కనుగుణముగ వేంపకము జీతములలో గా, గ్రాంటు మొత్తములలోగాని ఆసంతృప్తి నను లేదని స్పష్టముకాకమానదు. నేడు సాంధ్యగల జీతములు గాని గ్రాంటులుగాని పల్లెటూరి బడిపంతుళ్ళకు, ఊరివారిసం డి సహాయమువేక్షింపక తమ జీవయాత్రను జరుపుకొనగల్గు నిధి తిలో నుండుటకు చాలినదికావు “వట్టలు బడిసిన” ఇక్కాలములో సర్వోదయార్థమే ప్రధాన పురుషార్థముగ పరిగణించి ఇక్కాలములో, ఊరివారి సాయము బడిపంతుళ్ళకు ను నాయనముగ దొడకుట చర్యభము వాతక కడుపునగూడ గింపలేని జీతములతోనో, అంతకంటెను స్వల్పములగు గ్రాంటులతోనో పల్లెటూర్ల జీవము జరుపుకొనజాలని పంతులు “నేవ యాదీయతే కర్తా” అను నార్యోక్తి నిదెలిసి, ఊరిలోని తనదా తలకు నేలించెయక తప్పదు. “ఊరివారికి నేవ” అన్న వారి దివ్యవృత్తి, వారికత్తులలో, వారివాతకత్తులలో బడిపంతులు పాల్గొనుటయని నేజుగచెప్పనేల. ఇట్లు పాల్గొనుట, ఈవేనికి నేటి పరిస్థితులలో తప్పగరయని ప్రజలు దెలియలేక పోరు.

నేటి బోధకజనసామాన్యము

నేటిపరిస్థితులలో ఉండూరుగాన నుంతునను నుఖమే” యను నిదాంతమునూది కొండలును పెంపొల్లు నెల్లరుకు నున్నతవిద్య లేకపోయినను, వినయ సత్కర్మముల చేతనేకాక నేనాదికృత్యములచే నూరివారి మెప్పునడసి కొండలును, సభికారుల మన్ననలకు బాక్తులై, గొండలును-ఇట్లు బడిపంతులవృత్తిని (బోధకవృత్తిని) సంపాదించుకొని నేడు ఎట్లెటో కాలము గడుపుచున్నారు. ఇట్టి బడిపంతుళ్ళకు వచ్చు స్వల్పవేతనములో, గ్రాంటులో మనగడకు చాలినవికావని ముందే తెలియున్నాడను. కాన వీరికి సామాన్యముగనే విల్లెజ్ పోషణవియో, ఏస్తాంపులముట్టయో, ఏదస్తావేజులు వ్రాయుటయో, కడకు నేప్రయమేటుటూర్లును చెప్పకొనుటయో, సహాయ వృత్తులగు నుండకతప్పదు ఇవియేకాక, కొండలు బడి పంతు

ళ్లు, ఊరివారి మెప్పునడయుటకు పడుపాట్లు, ఇటునెంచదగినవి కావు. కాన నానివిషయ మిటు తడవుట యప్రస్తుతము. ఈసహాయవృత్తులనుండి బడిపంతుళ్ళను ముట్టుటకు సభికారులు సల్పుచుండు ప్రయత్నము లేన్నియైనను, బడిపంతుళ్ళకు వేర నాభివృద్ధియో మోచ్చిన గ్రాంటు మొత్తముల నిచ్చుటయో పనిగొనునట్లు పనిపడవు.

బడిపంతుళ్ళకు ఆర్థికమున కాస్తదములగు సహాయ వృత్తులెందాకనుండి నెడముండునో, అందాక వీరికి విద్యాప్రచారము, ప్రధానవృత్తికాజాలదు. ఏలనన, సహాయవృత్తిపై గల యభిమానము, అందుగల ఉత్సాహ శైలియు, విద్యాప్రచారమునగల్గుటచే ఇంతవట్లు నడుపుటతో, పల్లెటూర్ల బడి పంతులుగానుండు ప్రతివాడు నిట్టివాడేయనుటగాను-వీరిలోను దారులు, గౌరవపాత్రులును నుండిన నుండురుగా-కాని అట్టి వారిసంఖ్య అత్యల్పమునిటాత్రము చెప్పకతప్పదు-కాననే, సామాన్యముగ నేటిపరిస్థితులలో పల్లెటూర్ల బడిపంతులై వాసముచేయువాడు బ్రతుకేలేక బడిచెప్పుకొనుటకు దగినవాడు లోకా పవాదమునకు గుజికావలసినచ్చినది ఇట్టి బడిపంతులు సల్పు విద్యాప్రచారమునకే ప్రజలకు నుత్సాహ శైలిలు సన్నగిలుచు న్నున్నను తప్పుగాదు.

బడిపంతులు నుత్సాహ శైలిలు సన్నగిలుచుమాగ్గుము

వీరి ఉత్సాహ శైలిలు మఱి మద్దీపించలయున్నను, ప్ర ప్రధమమున బడిపంతులు “బ్రతుక జాలనివాడు” కాక, “బ్రతుక గలవాడు”-అనగా, ఊరివారి తృప్తిము పూను నాసంపక స్వతంత్రముగ తనవేతనముతో, తమకు అధికారులకుండి లభ్య ము గ్రాంటులతో, పల్లెటూర్ల బ్రతుకగలవాడు కావలయును. ఇట్టివానికి వైనోకచో నుడివిన యోగ్యతలుండిన, వీరియొడ ప్రజల కనురాగము విశ్వాసము జనింపక తప్పవు. ఇక వీని విద్యాప్రచారము ఫలవంతము కాకతప్పనా? బడిపంతులను బ్రతుకగలవానినిగ జేయగల వేతనములో, గ్రాంటులో ఇచ్చుటకు విఫలధనము అధికారులకు జిక్కువలయును. అదియే నేటి పరిస్థితులలో నవంభవము. ధనము పెల్లుగలేని ఈసంధ్యమున నేను చెప్పుచేసిన బద్ధసంఖ్యను అధికారులు మోమోబుమి ఒక్కొక్కరిపకతప్పదు ప్రతితాలూకాయందును స్థానిక స్వపరిపాలకులు, ఏపదంటినో, ఏపదంటెటినో ప్రధానసానముల నేర్పబడి, అట్టిసానములలో, వైనోకచో నుడివిన స్వార్థ త్యాగము యధాలాభసంతుష్టి, రాశ్యోత్సాహము, విద్యాధిక్య ముగల మేటి బడిపంతుళ్ళకు, ఇతరావేళ లేకుండునట్లుగ స్వ తంత్రజీవోపాధి నొసంగగల్గు వేతనములతో నెర్పాటుచేసి, పాఠశాల నిర్మించుట యొప్పున ఇట్టి బోధకపాఠశాలను, ముచ్చునకుగొని, (ఆవర్ణము దీసికొని) ఉపాంత గ్రామముల గారు తెమించు గ్రామములలోగూడ పట్టిబడిపంతులు నొకనిని నిచ్చు కొని విద్యాప్రచారమునకు పూనవట్లు అధికారులు గొప్పమొత్తముల గ్రాంటులను విరివిగాపట్టి పాఠశాలకునిచ్చి ప్రోత్సహించుట యొప్పును అమితోత్సాహమున సభికారులు తాము ఏప్రజామోదమునో పడయగల్గుననుచు, కొరిన పల్లెకల్ల కొరిన రకరకము ఒప్పునిచ్చిన, అపాతక కడుపు నెడిసిండిన వేతనములతోనో, గ్రాంటులతోనో, ఆహూర్లలోని పంతుళ్ళు విద్యాప్రచారసంబంధమున, దమతో నేకీధిండుటకల్ల. కాన సభికారులు తలపెట్టు పల్లెటూరి విద్యాప్రచారము, ఆముతి యందు బ్రజామోదమును బడయలేక విక్రమములు, అధికారులకు దెలియనివిషయము గాదు

మొఱుల వైవిధ్యము

సమయానుదర్శము లీతీరున నుండగా, నేడు బడిపంతుళ్ల మొఱుల అరణ్యోదనమును నిండుక సార్థకమే- ఒడ్డునక్రమ మున పరిస్థితుల దెలిసిన బడిపంతులెవ్వరను, సభిలములమున దన దౌర్భాగ్యమునకుగాని, అధికారుల నిస్సహాయతకుగాని, వగవక, ఈదుస్థితిని బాధుకొనుప్రయత్నము గట్టిగసల్పుటకు తలపడకమానదు. కాని సభిలలో వగవును జేబుబుట్టగూడ “పూర్వోత్పదే తిదాగస్య ప్రతివాహః ప్రతిక్రియా” అన్నట్లు పూర్వయమున సంకటములు మిక్కుటముకాగా, సభిలోచెరి, వానిని జేబుబుట్ట ఇందుక ఉపశాంతికర మని మన మార్గాపుర సోదరు లట్లు గావించిరిని నమ్మదగును.

సభిలములమున జేయదగిన పని

స్థితిగతులు అధికారులకేమి, అనుభవించు బడిపంతుళ్ళకేమి, కొంతకుగల దెలియును. గవర్న మెంటువారు, తమ ఇరళ ఖర్చులైన దగ్గించుకొని, నేటికంటె నింకను గొప్పదగు ధనమును ప్రతిసంవత్సరమును, స్థానిక స్వపరిపాలకులములమున నేమి, గ్రాంటులములమున నేమి, పల్లెటూరి విద్యాప్రచారమునకు ఖర్చుచెట్లనట్లు, ప్రజాసభి లేమి, బడిపంతుళ్ళసభి లేమి, స్థానిక స్వపరిపాలకుల సభి లేమి, తీర్మానించి యొత్తిడియేక రిప్పరు. ఈయొత్తిడి సహాయముగలకు గల శక్తి “కతా సంఘే శక్తిః”

అన్నట్లు సంఘములందు గలదు. ఈ యొత్తిడిని గవర్నమెంటు వారుకూడ విరోధభావమున అడచాలరు ఏలనన విద్యాశాఖ, గవర్నమెంటున మనమంత్రుల ఆదేశముననున్నది. సానికాసన సభల నలంకరించు మన ప్రతికూల య ఈషయమై రానుండు బడ్జెటు సమయమున వారి శక్తికొలదిని నామమునర్హక తప్పదు.

నిరీక్షణము

ఏనా డివిజన్ కార్యము పల్లెటూరి విద్యాప్రచారమున పై సూచించినవిధమున పేటికోటకుల మూలమున జటుపగల్లకుల శక్తి గలదగునో, ఏనాడు గవర్నమెంటువారు తమ ఇతరభుక్తులైన దగ్గించుకొని, నేటికంటె సెన్సియోరెల్లు వైకమున పల్లెటూరి విద్యాప్రచారమునకై గ్రాంటులమూలమున, నధికారులద్వారా హెచ్చింప నియమింపనో, ఆనాడే పల్లెటూరి బడిపంతులునకు ముక్తియు, ప్రకాశాచార్యునకు విద్యాప్రచారము, అధికారులకుగూడ దామాసనము నవ్యాజప్రభాస న్యాసమును చేపారగలదు కాన పల్లెటూరి బడిపంతుళ్ళసభ లేదు, గ్రామవాసులసభలేదు, అధికారుల ఆత్మశ్రద్ధలేదు, కడకు ప్రజాసేవజేయవలసినట్టి యెవరించిన వారైనా త్రవ్వలేదు, అట్టి సుదీపమున, నీవిద్యయందు వెనుకబడిన జిల్లాలలో త్వరలో నాసన్న మగునట్లు చేయ వలెనగునా?

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాలో

ఈనెల 8 వ తేదీని కాశిపాడు గ్రామములో సమావేశమై గావించిన ముఖ్యతీర్మానములు

ఎలిమెంటరీ ఉపాధ్యాయుల జీతములు

సెకండరీగ్రేడు ట్రైయింగుఅయివారికి రు 30- $\frac{1}{2}$ -40.
హయ్యరు ఎలిమెంటరీ ,, 17- $\frac{1}{2}$ -27.
లోయరు ఎలిమెంటరీ ,, 14- $\frac{1}{2}$ -24.

బోర్డుసర్వీసులో ట్రైయింగు కంప్లెటు సర్టిఫికేటు పొందినవిద్యార్థులచే సర్వీసుకు సాలీనా రు $\frac{1}{2}$ చొప్పున పై స్కేలుతో యిచ్చుటకు తీర్మానించిరి.

హయ్యరు ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళున్నచోట సెకండరీవారి నియమపురు చొప్పుననున్న యివిగాక

ఇతర ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళలో పెద్దగ్రామములైన తాడేపల్లిగూడెం, ఉంగటూరు, గొంపవరం గ్రామములలో మాత్రము ఏర్పాటుచేయుటకున్న,

తదితర ఎలిమెంటరీ స్కూళ్ళలో పీటెనంతవరకు అన్ని చోట్ల హయ్యరుగ్రేడువారే హెడ్మాస్టర్లుగా నంపబడునను, సింగిలు టీచరుండేచోట తప్పక హయ్యరుగ్రేడువా రుండవలె నని చేసిరి.

ట్రైయింగునట్టిదరు బోర్డులో ప్రవేశించినవిద్యార్థుల సర్వీసు సర్టిఫికేటుకొరకు 18 నెలలవరకు మరొకచోటకు మార్చ బడగూడదని నియమించిరి

ట్రైయింగు కాలినానికి టీచరుపదవి యియ్యగూడదని నియమించిరి.

లోయరువారికిగాక హయ్యరువారికే ఉద్యోగము లిచ్చుటకు నియమించిరి.

హయ్యరువారు దొరకనియెడల లోయరువారిని నియమించవచ్చును

సర్కిళ్లు

18 సర్కిళ్లకు (1) ఆలంపురం (2) తాడేపల్లిగూడెం (3) ఉంగటూరు (4) పెంబుపాడు (5) పరిమెళ్ల (6) పిప్పర (7) రావిపాడు (8) గొంపవరం (9) సిడిమర్రు (10) బొమ్మిడి (11) మాధవరం (12) అనంతపల్లి (13) ప్రకాశరావుపాలెం గ్రామములకు తాలూకాలోని 114 గ్రామములను సర్ది చేసిరి.

18 సర్కిళ్లకు 18 గరు మెంబర్లు ఎన్నుకొనుటకు 4 గరు నామ చేపను మెంబర్లగు వెరకి 17 గరుండుటకు ఏర్పాటుచేసిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

14-9-27 రాత్రి! బుధవారం 9-30 లకు తెనాలి కృష్ణ సౌందర్య భవనము.

అపూర్వగాన విద్యాప్రదర్శనము.
మైసూరు మహారాజావారి ఆస్థానవిద్యాగానవిశారద బిడారం కృష్ణప్ప గారు గాత్రము శ్రీయుత, టి. చౌదయ్యగారు సప్తశ్రుతుల ఫిడేలు.
రేట్లు:—రు. 3, 2, 1. అ. 8.
రావుబ్రదర్సు.
తెనాలి, కన్వెనెన్సు.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా ఎడ్వ్యుకేషను కౌన్సిలు ప్రథమసమావేశము

కొవ్వూరులో 7-వ తేదీని జరిగినది

1. ఈవిజిల్లీ శ్రీయుతులు మంత్రిగారి రాజాభిషేక గరావుగారిని అధ్యక్షులుగాను, గూడూరి శ్రీరాములుగారిని ఉపాధ్యక్షులుగాను ఎన్నుకొనిరి.

2. ప్రయివేటు వారకాలల జిల్లాలోనున్న వాటి అన్ని టీచరులను 8 గరు మెంబర్లును ఎన్నుకొని పంపుటకు తీర్మానింపడ మైనది.

3. ఈజిల్లాలో 10 విద్యాశాఖతరపున రెయింటీలు గలవు.

4. ఈరెయింటీలకు యానిగు మెంబర్లును పరిశీలించుటకుగాను తీర్మానించిరి—

(1) నిడవరం—శ్రీ తమ్మిశెట్టి వీరన్నగారు మాధవరం.

(2) పెంబుపాడు—శ్రీ కలవకొండ వీరభద్రరావుగారు యల్లమర్రి.

(3) భీమడోలు—శ్రీ పెనుమత్స్య పెద్దిరాజుగారు, జిల్లాలో అధ్యక్షులు.

(4) ఏలూరు—శ్రీ మాగంటి శీతయ్యగారు, చాలపర.

(5) నరసాపురం—శ్రీ గ్రంధి వెంకటరెడ్డిగారు తాలూకాలో అధ్యక్షులు— మన్నగువారిని నియమించిరి.

(6) కౌన్సిలు వుత్తరప్రభుత్వతరములు ఎజెండా మున్నగువి ఆంధ్రమున జరిగింపవలసినదిగ సభ్యులలో శ్రీయుతులు తమ్మిశెట్టి వీరన్న, మాగంటి శీతయ్యగారు కోరగా అధ్యక్షులు తీర్మానింపట అక్కరలేదనియు ఆచరణలో నుండుననియు సమాధాన మిచ్చిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉత్తర తెలుగుజిల్లాల నియమాఫీకల్ ఫెడరేషన్ విశేషసమావేశము

ఉత్తర తెలుగుజిల్లాల ఫెడరేషనునకు, మధ్యజిల్లాల ఫెడరేషను కలియుట నాలోచించుటకు ఉత్తర తెలుగు జిల్లాల ధియ నాఫీకల్ ఫెడరేషన్ కెజవాడలో 1927 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరు 17, 18 వ తేదీలకు సమావేశమగును

అతియారవాస్తవ్యులగు శ్రీమతిజి ఎన్. కేసవఅమ్మగారు అధ్యక్షపదవిని వహించుటకు వయతో నంగీకరించిరి.

గొండు ఫెడరేషనులలోని సభ్యులును విచ్చేయవలయునని ప్రారంభించు న్నాము. అన్ని సమావేశములును ఏలూరు కాలను కొద్దనకున్న మహారాజశ్రీ కె. నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి భవనములో జరుగును. ఇది రైలుస్టేషనుకు దగ్గరనే యున్నది. శ్రీరాజా రామమోహను ట్రైబరలోమాత్రము సాయంకాలమున బహిరంగోపన్యాసము లియ్యబడును

సి. అర్ధనారీశ్వర అయ్యరు

రెజవాడ డిస్ట్రీక్షానసమాజాధ్యక్షులు.

సి. నారాయణమూర్తి

రెజవాడ, డిస్ట్రీక్షానసమాజ కార్యదర్శి

ఎ. యన్. రాజగోపాలయ్యంగారు

ఉత్తర సర్కార్లు డిస్ట్రీక్షాన ఫెడరేషను కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త.—పారనంది రామశాస్త్రిగారు

ఆంధ్రవాక్యాయమనందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకర్తమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయభట్ట సూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వమున వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయకర్త. కము కాదనువారి వాదము లన్నియు సప్రమాదముగా ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము తెన్నియో కలవు—

మెల 0-12-0.

పోస్టల్ వేటు.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతిక

7, రంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు

చెన్నపురి బహు ధరలు

1927-వ నం సెప్టెంబరు నెల 13 తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు.

దనిశూలు బా 1-కి	రు 126	మొదలు	140
బియ్యముబస్తాలు			
మకుమ తెన్నాల్లి	,,	ప 42 కలది	రు 14 6 0 15 0 0
సిల్లారీది	,,	డిబ్బో	,, 15 8 0 16 0 0
శిల్లి	,,	డిబ్బో	,, 16 4 0 17 0 0
రాసులు	ర. 164	బస్తా 1-కి	,, 10 8 0 11 0 0
నవ్వులు	,,		,, 22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యమువస్త్రాలు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	16 0 0	17 0 0
సెనగలు	,,	డిబ్బో	,, 18 4 0 14 8 0
పెసలు	,,	డిబ్బో	,, 14 8 0 17 0 0
బినుములు	,,	డిబ్బో	,, 17 0 0 19 0 0
ఉలము	,,	ర 195	,, 14 8 0 14 12 0

3. సూనెవస్త్రపులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	150 0 0	152 0 0
నెయ్యము 1-కి	,,	14 0 0	24 0 0
కొండాపురంజేరు సెనగపప్పుబా 1-కి	,,	52 0 0	54 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	48 0 0	50 0 0
జేరు సెనగనూనెగానగ బా 1-కి	రు 116	బినుమునూనె	113 0 0
అముదము బా 1-కి		115 0 0	116 0 0

4. చిల్లరవస్త్రపులు.

చూరపనుపు బా 1-కి		78 0 0	74 0 0
చూరపనుపు	,,	44 0 0	48 0 0
పిరపకాయలు(గుంటూరుది) బా 1-కి		105 0 0	133 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండు మణుగు 1-కి	రు 40,48		
కాశీపాస్తీపాయకట్టు	,,	50,58	
తెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0	
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	,,	29 15 0	30 1 0
చికడండు బా 1-కి	,,	21 0 0	49 0 0

5. ఇరుము.

చట్టాకం బా 1-కి	,,	28 0 0	30 0 0
చదరం	,,	24 0 0	29 0 0
రత్నండు	,,	28 0 0	29 0 0

6. నూలు.

నం 20 తెన్ని సెంహం	యాటి	,,	8 4 0
నం 6 తెన్ని కట్టారి		,,	5 2 0
నం 24 ,, లాకి		,,	6 2 0
నం 60 ,, కారం తెన్ని		,,	10 8 0
నం 12 $\frac{1}{2}$ బరోడా		,,	6 8 0
నం 20 $\frac{1}{2}$ కాపురజీ		,,	8 4 0
నం 40 బామ్మరు 10 పా		,,	11 10 0
నం 44 సాండ్సో		,,	5 12 0
నం 4 తెన్ని మసీదు		,,	4 0 0

7. దూది.

బోండావెట్టు బాదన 1-కి	రు 400 0 0		
పల్నాడుమాడి	,,	145 0 0	

8. లోహములు.

నెండి 100 తులంక	,,	58 10 0	రు 58 12 0
బంగారు, తులము 1-కి	,,	21 0 0	21 2 0
వనరము 1-కి			13 8 0
ఇర్రడి బా 1-కి	,,	238 0 0	244 0 0
బాగి బా 1-కి	,,	250 0 0	252 0 0

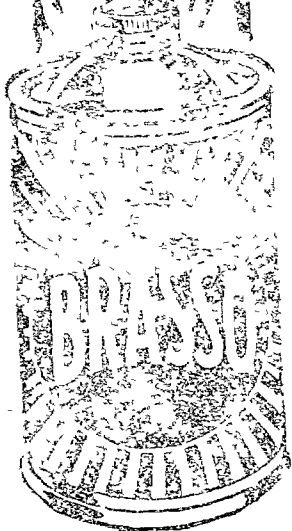
దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి నం 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణము పండ్లుతోముటలను చిగుర్లు కట్టి చదును. చిగుర్లనుండి రుక్మాక్షయించును. నోటదుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముఖములనలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనం డిప్రో, బొంబాయి - మదరాసు.

వెద్ద పాత్రములకున్న
“బిరాసో” ను పూయవచ్చును.

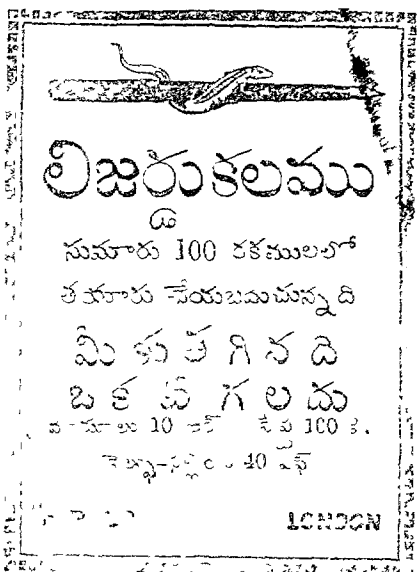
“బిరాసో” యొక్క
మృగము క్రొవ్వు
చెరుకెరు. పరిశీలించి
రక్షించుకొనుట.

BRASSO
METAL POLISH

“బిరాసో”

పాలిష్ ని పూయండి.

1204 5 అభ్రక భస్మము వెల 1-కి రు 5-0-0
శ్రీ మత్స్యాల సంస్థానమున 800 పుటములు వేయబడినది. ఒకముద్రము, వేడి, వర్ణ, తుల్య, పట్టుబట్టిన కవచమున తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును. అనేకులు వాడి మెచ్చినారు. కేలలాగు ఉచితము 2126 ఆర్డరనాయనశాల. మత్స్యాల, కృష్ణా.

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3434
MADRAS.

క్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి

ఆముక్తమాల్యద
విప్లవి తీయమను నామాంతరమును ఆముక్తమాల్యద ప్రబంధము ఆచుపడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నది. దీనికి వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయబడిన విపులమైన వ్యాఖ్యగలను రాయల్ ప్రెస్ 900 పుటలు.
వెల రూ-8-0-0 ఇందు ఒకముద్రమును నుండియున్నవి కాలిదాసుని మేమనంజీశము, మల్లివార నూర్తివలె పుస్తకపుస్తకములతోను, వేదము వేంకటరాయ శాస్త్రి కృతమైన ప్రయోజనవిమర్శనాపూర్వకాగ్రంథములతోను కూడియున్నది.
వెల రు. 2-8-0
ఇది ఆంధ్రము, పంజాబు, పర్షియాపంజాబుగా బుక్లెట్ వివరముగా వేంకటరాయ శాస్త్రిగారి వివరము.
వెల ఆణా. 12
వైనుగును ముద్రాపక పత్రికకేంద్రము 4-వ నెంబరు కృష్ణామండు గ్రంథకర్తలైన వారమును కొలది పుస్తకముల కలపు శాస్త్రీయ ప్రయోగము 4-వ యితరపుస్తకముల జాబితా తెచ్చించుకొను.

గజ్జికీ తెలము
వెల డబ్బీ 1-కి రు 0-4-0; వి. పి. నంబూ 0-3-0
ఈ తెలమును నాగులు పూటలు రాసిన చీవ, గజ్జికీలు, బిలుము, బిలుములను వ్రాసినవి. రచ్చక పనితీయును.
అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

AMRUTANJAN
The Only
“Pain Killer”
BEST INDIAN PAIN BALM
Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

శ్రీచంద్ర మాలేశ్వరస్వామి

ఆలయము-బెజవాడ

శ్రీమదురాహా మధ్యేయమన విశ్వేషియున్న చంద్రమాలేశ్వరస్వామివారికి నిర్మింప వేద్య దీపారాధనలు శాస్త్ర లేముగన, నిర్విఘ్నముగన, జరుగుచుండుటకొరకయి 3౬౦ వాటాలను, వాటా ౧-కి రు ౨౦ వంతున, ఏర్పాటు చేయడ మైనది. వాటాదారుల కొక్కొక్కరి కొక్కొక్కదినము నియ మించి ఆరాధనాడు ఉదయము వారివారి గోత్రనామములతో వహస్వానపూర్వకముగ రుద్రాభిషేకము, నిర్మింప వేద్య దీ పారాధనలు, నాయంకాలము ప్రదోషపూజ శాస్త్రముగా జరుగుటకు ఏర్పాటుచేయడమైనది. ప్రతి వాటాదారునకును ఒకశాస్త్రపట్టా యివ్వబడును. ఏదోదినములయందు ఏదోకా టాదారుడేరున పూజ జరుపబడుననియు మృత్యు ప్రచురింప బడును.

కేరన్నవరాత్రులు తొమ్మిదిదినములు, కార్తికమాస ము ముప్పదిదినములు, ప్రత్యేకము జరుగు అభిషేకము, సహస్ర నామపూజ, నైవేద్యపారాధనలకు అనువ్యయము ప్రత్యేక ము బిక్కోగ్గడనమున రు ౧౦-౦౦ వంతున ఏర్పాటుచేయడ మైనది.

ఈ వాటాలము తైమును వాటాదారులు బెజవాడ స్పెషలు మేజిస్ట్రేటుగానున్న కొత్తూరు వెంకటాచార్యారాయుడు గారి పేర పంపవలెను.

శ్రీ భార్గవానందసరస్వతీస్వాములవారు.

ధర్మకర్తలు: శ్రీయుతులు కాశీనాథుని నాకేశ్వర రావు, చెన్నపురి, కొత్తూరు వెంకటసుబ్బారాయుడు, స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటు, సిరిపురపు కుటుంబరావు, ఇశాందాదాడు; చందూరు సీతారామయ్య, మునిసిపల్ కాన్సిలరు, వర్తకులు; వోరుగంటి వెంకటరత్నం, వర్తకులు, బెజవాడ వెంకటకృష్ణయ్య(కమ్మవారు), ఇశాందాదు-కొమ్మవారు.

అద్దేల్లి శ్రీకృష్ణయ్య
వర్తకులు, బెజవాడ.

39 వ భారతజాతీయ మహాసభ, బెల్గాము.

గాంధీ మహాత్మని

అధ్యక్షోపన్యాసము, తీర్మానములు

మహాత్ముని ఈ అధ్యక్షోపన్యాస ముత్కృష్ట భావభరితమై స్వరాజ్యప్రాప్తి కు తైమమార్గమును నిరూపించుచున్నది. ప్రభుత్వమునకును, ప్రజానాయకులకును, స్వధర్మానుష్ఠానవిధానమును మృదువుగ గరపుచున్నది. దేశమాత్రారాధనాస్థిమగు నాంధ్రలోకమునకు మహాపకారక మయినది. వెల 0-4-0.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము, మదరాసు